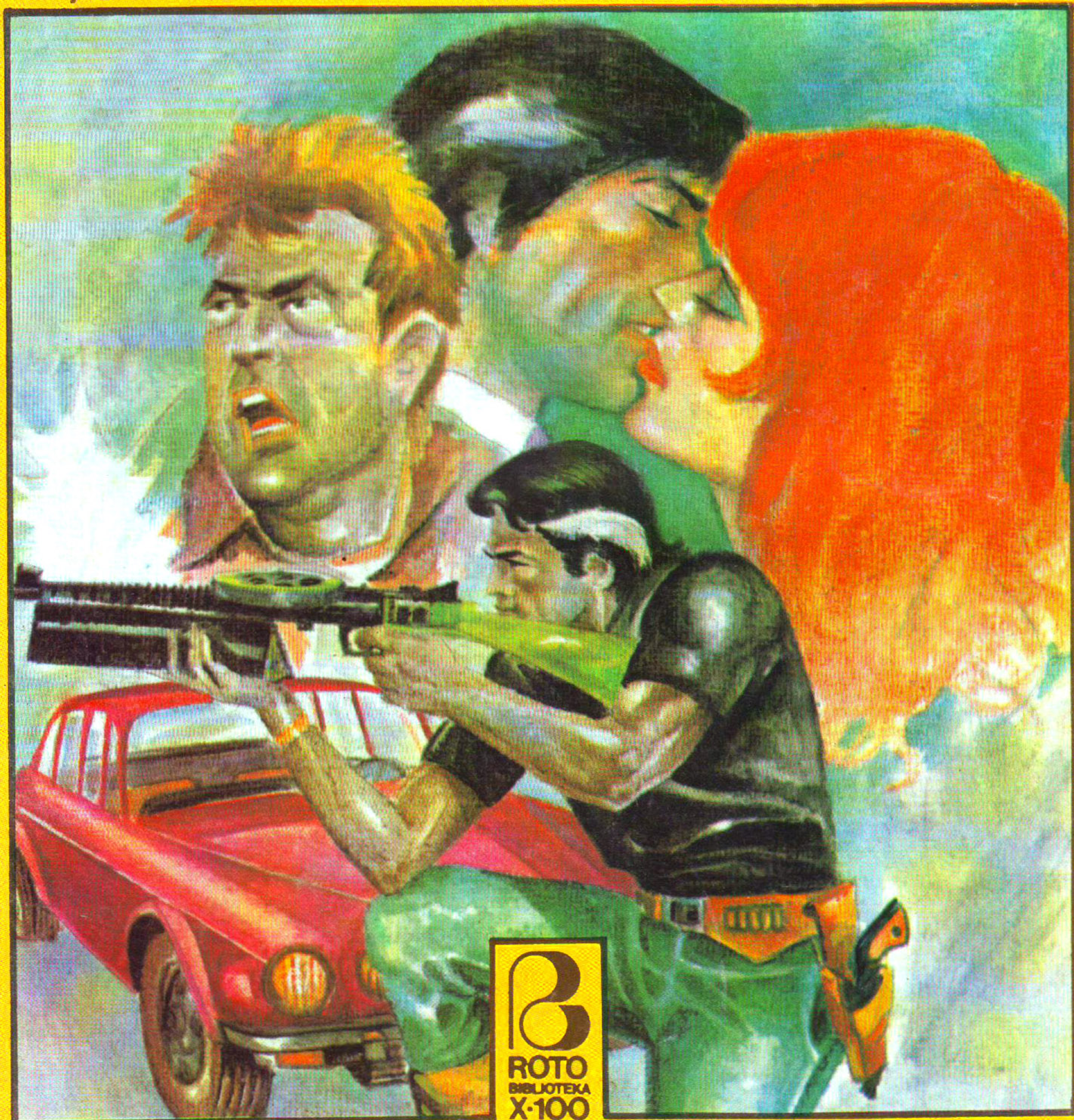
LUN, KRALJ PONOĆI

FREDERIK EŠTON

LUN KRALJ PONOĆI

Broj 3

150 dinara

3

1986.

F. EŠTON

LUN KRALJ PONOĆI

X-100

Urednik izdanja

GRADIMIR PAŠĆANOVIĆ

Recenzent

P. POPOVIĆ

Izdaje i štampa: Novinska, izdavačka i štamparska radna organizacija **»DNEVNIK«, OOUR »IZDAVAČKA DELATNOST«**, Bulevar 23. oktobra 31 Novi Sad, telefon (021) 621-555. Broj žiro-računa: 65700-603-6350. Direktor **NIŠRO »DNEVNIK«: JOVAN SMEDEREVAC**, Rukovodilac OOUR »Izdavačka delatnost«: **ILIJA VOJNOVIĆ**, Glavni i odgovorni urednik **OOUR: TODOR ĐURIĆ**, Urednik Redakcije knjiga: **MILORAD PREDOJEVIĆ**, Sekretar Redakcije: **ZDENKA KARABASIL**, Tehnički urednik: **JULIŠ ARVANITIDIS**, Korektor: **SAVA MALEŠEVIĆ**

Tiraž: 80.000 primeraka

F. EŠTON

LUN KRALJ PONOĆI

Pisan 1959.

I

Pošto je razmišljao nekoliko trenutaka držeći ruke na ivici pisaće mašine, Artur Markinč podiže kažiprst i udari tačku, a onda izvuče tri kopije poslednje stranice teksta koji je to popodne završavao. Izvadi indigo i stavi kopije na hrpe ispisanog papira pa poče brzo da ih pakuje u velike koverte. Zatim ispisa adrese na tri koverte, na jednu je stavio adresu šefa jedne poznate banke, na drugu Skotland jarda, a na treću svoju sopstvenu.

Gledao je koverte zamišljeno, a onda ustade i odnese ih sekretarici svog urednika.

– Meri, najbolja devojko, svih vremena, jedini pravi cvete ove tužne doline pune papira i gluposti, jedini leku mog jadnog srca... – govorio je držeći omote u rukama.

– Dosta, dosta Arture, molim te! Kaži šta hoćeš – prekide ga Meri trudeći se da izgleda ljutita i tako prikrije lako rumenilo koje je zahvatilo njeno lice kad god bi joj Markinč prišao.

– Samo tebi verujem, Meri. I zato te molim da ovo uputiš na adrese koje su ovde ispisane – dodade Artur saginjući se da joj vidi oči.

Meri uze omote i pogleda adrese, a onda iznenađeno upita:

– Zašto ne uzmeš ovo sam? Sebi šalješ pismo poštom, čudno...

– Tako treba, veruj mi Meri – odgovori Artur.

– Imaš li još šta da mi kažeš? – upita Meri i ošinu ga pogledom.

– Svakako! Šta misliš da jednoj devojci što ima bezumno lepe noge, što je jedini lek koji bih želeo da mi lekar prepiše i što je otela dva parčeta neba i drži ih u svoja dva oka, a što uz to ima divno srce i vitak struk, mnogo duha i svilenu zlatnu kosu...

– Stoj! Sad znam zašto daktilografkinje nisu mogle da kucaju po tvom diktatu, nego si morao da naučiš sam da pišeš – prekide ga Meri.

– Ali, Meri, ja ti nisam kazao šta hoću! Dozvoli da nastavim:... da jednoj devojci koju cenim i kojoj bih hteo još jednom da kažem da je volim, predložim da večeras prošeta samnom do kluba u ulici Dželiko?

– Ne tiče me se sve to ništa!

– Ni kad bi se ta devojka zvala Meri Šatl?

– Odlazi!... Pristajem... – dodade ona i pobeže noseći omote u ruci.

– O poeta, canta lunam et stellas! – doviknu on za njom.

Kadgod je Markinč izgovarao svoju omiljenu latinsku sentencu: »O pesniče, pevaj mesecu i zvezdama:«, – bio je to znak da je dobro raspoložen.

Sad se on vrati u sobu iz koje je malopre došao, pa poče da pretura

po stolu. Iz jedne fijoke izvuče automatski pištolj i stavi ga u džep. Niko nije znao zašto ovaj poznati reporter nosi oružje, jer je posao kojim se bavio poslednja dva meseca obavljao u najvećoj tajnosti.

Dok je razmišljao kako da utuče vreme do sastanka s Meri, trže ga zvonjenje telefona. On malo pričeka kao da se koleba da li da se javi, ali onda ipak uze slušalicu.

– Halo! Reportera Markinča molim! – čuo se nepoznati glas iz slušalice.

– Ovde Markinč! – Odgovori Artur.

– Slušajte me dobro! – čuo se dalje glas s druge strane žice. – Ovog trenutka na Trgu Karsavel očljačkana je banka; možda će vas to interesovati.

– A ko to govori? – upita Markinč.

Ali odgovor ne dođe, jer se s druge strane slušalica spusti i prekide veza. Artur opsova, kolebao se nekoliko trenutaka, a onda brzo ustade i otrča niz stepenice, dođe do mesta gde su bila parkirana njegova pomalo otrcana, ali brza kola i pojuri ka Trgu Karsavel.

Na uglu ulice Beker umalo nije naleteo na elegantnu ženu u srebrnastosivom kostimu. Ona se trže i posrnu držeći se za članak noge. Markinč naglo ukoči ne obraćajući pažnju na policajca, koji mu je pretio rukom s druge strane ulice, pa iziđe iz kola i prihvati ženu.

– Jeste li povređeni? – upita odmeravajući je pogledom i pamteći svaki detalj na njoj.

– Uganula sam nogu; uplašili ste me, – nasmeši se ona.

Bila je to jedna od onih lepotica koje ne poštuju trenutna pravila mode, jer znaju vrednosti svih detalja oblačenja, frizure i šminke. Imala je veoma dugu, plavu kosu koja je uokvirivala lepo, pronicljivo lice. Tesno pripijen kostim isticao je njen visoki struk, a uska i osrednje duga suknja ocrtavala je savršena bedra.

Markinč ju je pridržavao i baš hteo da joj ponudi da je odveze, kad iza njega odjeknu oštar prasak. On otskoči i mahinalno stavi ruku u džep da izvuče pištolj. Ali pogled mu pade na njegov automobil. Krov beše probijen, a stakla polomljena nekakvom eksplozijom. Preko ulice već je trčao policajac, a nekoliko prolaznika okupilo se podalje od kola.

– Šta se to događa? – upita policajac.

– Neko je hteo da mi zaprži čorbu, ali sam srećom slučajno izašao iz ove olupine – odgovori Markinč.

– Sastavićemo zapisnik – reče policajac.

– Bolje da to učinite kasnije, ako ova krntija može još da krene. Dobio sam obaveštenje da je obijena banka na Trgu Karsavel pa žurim tamo – odgovori Markinč i pokaza mu novinarsku legitimaciju.

Policajac se kolebao, ali novinar je već gledao jesu li kola ispravna. Uređaji su bili neoštećeni, a samo je sedište razneseno eksplozijom. Markinč izvuče rezervnu unutrašnju gumu i baci je na sedište da može sedeti dok vozi, pa mahnu policajcu i ženi da uđu.

– Sad morate i vi s nama – obrati se policajac ženi i pomože joj da dođe do kola.

»Već sam izgubio pet minuta«, pomisli Markinč pokrećući automobil i brzo isprobavajući menjač i kočnice. Pokaza se da kola mogu da idu i on pritisnu papučicu za gas naglo povećavajući brzinu. Na slo-

dećem uglu umalo nije naleteo na velika crna kola i on naglo zakoči. Gledao je za kolima trepćući.

Odjednom poskoči na sedištu, zapanjeno gledajući tamo kud su crna kola odlazila. Zatim protrlja oči i opet pogleda, ali kola su bila nestala.

– Šta vam je? – upita policajac.

– Ništa. Učinilo mi se da se događa nešto nemoguće. Ona kola... Ali to je smešno, optička varka – odgovori novinar.

– Kakva varka? – interesovao se policajac.

Ali Markinč ne odgovori verujući da je to stvarno bila varka. Njemu se učinilo da su crna kola odjednom pocrvenela, a onda dobila svetlosivu boju. Znao je da je to nemoguće i da nije bilo u redu nešto s njegovim očima.

Na Trgu Karsavel već se okupila gomila sveta, a kordon policajaca odbijao je ljude dalje od male banke.

Markinč se posluži policajcem, koga beše dovezao, da se probije kroz kordon i uđe u banku. Na ulazu ih dočeka jedan agent ali policajac reče:

– Gospodin zna nešto o ovom slučaju. Pustite nas unutra.

– Javite se inspektoru Diksonu – agent pokaza rukom prema čoveku proređene kose, koji se sporo kretao ispred bančinih šaltera u predvorju.

– Halo Markinč! Koji đavo te je već obavestio i doveo ovamo? – dočeka ga inspektor.

– Pre dvadesetak minuta neko me je obavestio telefonom da je ova banka opljačkana – odgovori Markinč.

Inspektor pogleda na sat i odgovori:

– Nije moglo biti pre dvadeset minuta, jer je upad izvršen pre tačno dvanaest minuta.

Markinč pokaza svoj časovnik inspektoru.

– Da uporedimo vreme.

Inspektor ispruži ruku. Oba časovnika pokazivala su isti sat i minut.

– Tačni su – zaključi Markinč. – Onda je tačno i ono što sam rekao. Pre dvadeset minuta sam obavešten.

– Dovraga, Markinč! S vama uvek imam muke. To ste vi onda, bogamu, obavešteni pre napada, i to od nekog ko je znao da će se on dogoditi – nervirao se inspektor Dikson, pri čemu mu je pocrveneo ožiljak na licu.

– Tačno je. Možda to ima veze sa eksplozijom u mojim kolima – poče da objašnjava Markinč.

Pošto ispriča sve što se dogodilo od njegovog odlaska iz redakcije lista pa do tog trenutka, Markinč upita:

– A šta se to ovde dogodilo?

– Rećiću ti ako mi obećaš da nećeš podvaljivati i da ćeš se držati na svom mestu ne pokušavajući da se igraš detektiva – amatera – odgovori inspektor.

– S obzirom da stvari stoje ovako kako stoje i da mi neko podmeće bombu u kola, a zna za ovu provalu, ne mogu ništa da obećam – smešio se Markinč.

– Onda neću da razgovaram – naljuti se inspektor i okrenu leđa odlazeći u drugi kraj dvorane.

Markinč se osvrnu. Iz jednog ugla gledalo ga je dobroćudno lice glomaznog i trbušastog detektivskog pomoćnika Pipčina. Artur je znao da u blizini mora biti i Edi Kenford, poznati privatni detektiv. Zato priđe Pipčinu.

– Zdravo, Čarli! Je li Kenford u blizini?

– Halo, Markinč! Zar si već tu?! Da, tu je i Edi. Mi smo radili za ovu banku. Evo baš Edi dolazi.

Dolazio je visok plav čovek, lepo građen i snažan. Njegovo lice razvuče se u osmeh i na njemu se ukazaše dve jamice, zbog čega ono postade još privlačnije.

– Dakle, već si tu – doviknu on reporteru. – Čim sam tamo u poharanoj blagajni čuo da inspektor Dikson nešto psuje i pominje tvoje ime, znao sam da si došao. Koliko znam, tvoj list zaključuje večernje izdanje kroz dvadeset minuta i ti bi hteo da imaš što potpuniji izveštaj. Je li tako?

– Tako je, najveći detektivu Londona! Zacvrkući mi šta znaš, a ja ti obećavam da ćeš saznati i od mene nešto što nisi znao – odgovori Markinč.

Povukoše se u ugao bančine čekaonice i sedoše na klupu. Kenford je pričao, a Markinč brzo beležio podatke o napadu na banku.

Bilo je petnaest minuta do osamnaest časova, kad je trebalo da se banka zatvori i kad obično više nema posetilaca. Službenici su zaključivali knjige i papire, a blagajnici pakovali primljeni novac da ga predaju glavnom blagajniku koji je već stajao tu s ključevima trezora.

Direktor banke sišao je iz svoje kancelarije i nadgledao rad, dok je sekretar obilazio odeljenja i davao naloge i uputstva što ih je direktor toga dana pripremio. Sve je bilo kao i mnogih drugih dana.

A tada je ušao omalen stariji čovek prosede kose, bacio svoju otrcanu tašnu na jedan prazan pult i prišao šalteru za uplate.

– Molim vas, hoću da predam novac – rekao je.

– Onda brzo, molim – odgovorila je službenica. – Koliko ulažete?

– Dve hiljade funti – odgovorio je čovek.

Službenica je pokazala znake iznenađenja, ali je požurila da nađe knjižicu i potrebne kartone. Za to vreme ušli su u banku jedan muškarac i jedna žena, pa još dva muškarca. Razišli su se po raznim odeljenjima koja su pod istim svodom i dele ih samo niske pregrade i pultovi. I tada se dogodilo nešto neobjašnjivo i čudnovato.

Blagajnica je brzo ispunjavala papire kad je odjednom osetila potrebu da na trenutak sklopi oči. Pripisivala je to umoru i podigla ruku da po običaju pritisne spuštene kapke, ali nije smogla snage da to učini. Bila je još pri svesti kad je osetila kako joj je ruka sama pala na sto. A onda joj se učinilo da joj se nešto gasi u glavi i da gubi svest.

Isto to dogodilo se i direktoru, s tom razlikom što je osetio da će pasti ako se brzo ne spusti na neko sedište. Jedva je dospeo do klupe blizu vrata i seo na nju. Kapci su mu postali teški. Zatvorio je oči i nije mogao više da ih otvori. Ispustio je lagan krik i svalio se na klupu.

Tog momenta prilazio mu je glavni blagajnik s ključevima da ga pozove da otvore trezor, jer je drugi ključ, bez kojega se trezor nije mogao otvoriti, bio kod direktora. Blagajnik je i sam osetio da će pasti ako ne sedne, pa se spustio pored direktora na klupu, sklopio oči i izgubio svest.

Sve se to događalo u istom minutu. I događalo se svima službenicima banke. Svi su istog minuta iz-

gubili svest, klonuli ili popadali, svaki na mestu gde se našao.

Trajalo je to svega pet minuta, a onda su svi došli svesti. Otvorili su oči i ugledali jedni druge kako ustaju iz raznih položaja i zure u prazno predvorje banke. Tamo više nije bilo nikog.

– Šta se ovo događa?! viknuo je direktor.

– Jao, novac! – vrisnula je starija blagajnica.

– Trezor! Trezor je otvoren! – kriknuo je glavni blagajnik i bacio se prema betonskom bunkeru, čija dvoja vrata su bila otvorena.

Teško čelično krilo trezora takođe je bilo otvoreno.

Nastala je neopisiva galama, a onda su svi ućutali suočeni s činjenicom da je banka opljačkana. Direktor je brzo uzbunio policiju, a sekretar je s vrata pozvao policajca koji se nalazio pred robnom kućom s druge strane trga. On je bio video velika kola koja su odjurila ispred banke pre nekoliko minuta. Slučajno je bio zapamtio i broj, jer se završavalo sa tri dvojke.

– Odmah je započela potera, a ove istraga. Ukupno je odneto osam stotina hiljada funti u novčanicama. Izgleda da su sve ostale stvari nedirnute – završio je Kenford svoje izlaganje.

– Koje boje je bio automobil? – upita Markinč.

– Bila su to velika crna kola sa šest sedišta. Ali zašto pitaš? – zainteresovao se Kenford.

– Sreo sam jedna takva kola koja su naglo dobila crvenu, a onda svetlosivu boju – odgovori Markinč.

– Bulazniš! – izbaci detektiv.

– Ispričaj to brzo inspektoru, jer ja moram do telefona da izdiktiram izveštaj svom listu – dodade reporter i otrča dajući znak ženi, koju beše dovezao, da ga sačeka, jer je ona još uvek stajala kraj onog policajca i posmatrala šta se događa oko nje.

II

Po celom Londonu i okolini kružila su mnogobrojna policijska kola tražeći veliki crni automobil, čiji broj se završavao sa tri dvojke. Policajci su zaustavljali i sva druga takva crna kola, da se možda u njima ne kriju razbojnici, ako su brzo promenuli tablu s brojem, kako se to ponekad radi kod ovakvih poduhvata.

U banci je velika ekipa stručnjaka nastavljala istragu. Inspektor Dikson psovao je hemičare koji nisu mogli da nađu bilo kakav trag sredstva kojim su službenici uspavani. Odbacivao je pretpostavku da je to sve obična laž, jer je nemoguće da bi direktor i petnaest službenika pokušali da stvore zaveru i tako pokradu svoju banku, sami ili u dogovoru sa nekim. Ali ono što su pričali bilo je neverovatno, jer u istoriji kriminalistike nije poznato da je upotrebljeno takvo sredstvo s momentalnim, potpuno efikasnim, ali kratkotrajnim delovanjem.

Detektiv Kenford slušao je istragu, zadovoljan što mu Dikson dozvoljava da prati razgovore i saslušavanja. Edijev pomoćnik Pipčin motrio je pokrete svih ljudi i znojio se.

Pošto je nešto šapatom objasnio Pipčinu, reporter Markinč stajao je oslonjen o dovratak čekaonice i razgovarao sa ženom koju više nije bolela noga. On je već bio dao izveštaj svome listu o onome što je znao i

sada je čekao da vidi hoće li se otkriti šta novo. Mislio je na svoje kolege iz drugih listova i žalio ih videći kako pokušavaju da prodru kroz kordon policije i stignu do Diksona ili službenika banke.

– Umalo vas nisam danas pregazio. Moj život bio bi uništen – govorio je ženi.

– Hoćete da kažete **moj** život – pokuša ona da ga ispravi smejući se.

– Ne, nikako! Mislim baš na svoj život, jer ja to ne bih mogao preživeti. Ako ste se ikad pogledali u ogledalo, onda znate da je pred vama, kao sada ispred mene, stajala najljupkija i najlepša žena Londona, žena kakva se retko sreće...

– Laskate – nasmeši se ona.

– Hoću li vas još nekad videti? Pristao bih da potom eksplodira još jedna bomba.

– Ali opet podalje od vas, zar ne? – smejala se žena otkrivajući red sitnih, vanredno belih i lepih zuba.

– Niste mi odgovorili hoću li vas videti – bio je uporan Markinč. – Čuo sam samo vaše prezime, ali ništa ne znam o vama.

– Ponoviću: zovem se Florens Krenfild. Razmisliću o predlogu da se opet sretnemo. Ako se odlučim da slušam konplimente i da čujem vaš nestašni govor, pozvaću vas. A sad me otpratite do izlaza – zaključi ona.

Markinč je otprati, čvrsto joj steže ruku i vrati se nazad ne osvrćući se na to što su mu preteći mahali reporteri ostalih listova. Zatim on nađe Kenforda i upita ga ima li šta novo.

– Ništa, dragi moj Arture. Potere ne daju rezultate, nema ni traga od sredstava kojim su službenici uspavani, nema otisaka prstiju, nema ništa. A šta ti misliš o svemu?

– Ne znam šta da mislim – odgovori Markinč i osvrnu se.

Primeti da od ulaza žuri jedan policajac noseći u ruci večernje izdanje novina.

– Biće dobro da se izgubim! – namignu on detektivu i požuri napolje.

Uskoro je inspektor Dikson jurio predvorjem tražeći reportera.

– Gde je onaj kučkin sin? – vikao je obazirući se.

– Šta ste tako gnevni, inspektore? – upita Kenford.

– Sve vas treba, izbaciti, oterati do stotinu đavola, vas privatne detektive, amatere, kriminalističke reportere, piskarala njuškala! – žestio se Dikson, pri čemu mu je ožiljak na licu crveneo, a lice dobijalo izraz kao da će sad početi da kija.

– Je li Markinč nešto zgrešio?

– Zgrešio!? Vi to kažete »zgrešio«? Pa on je lud! Čitajte! – pruži inspektor novine.

Kenford prelete očima napis i tek od polovine teksta lice mu oživе i dobi one jamice. S mukom je uzdržao smeh. Reporter je pisao:

»... Dotle je sve jasno. Ali policija je dalje nemoćna. Njene stručne i naučne sposobnosti ne sežu dalje od onog što se može utvrditi klasičnim sredstvima i metodama.

Kako su gangsteri uspavali sve bankarske službenike u istom minutu? Kakvo je to sredstvo? Na ta pitanja policija i inspektori Skotland jarda ne mogu da odgovore.

Kako je nestao veliki, upadljivi crni automobil s brojem koji sadrži tri dvojke? Ni to policija ne može da shvati, iako se to, eto, dogodilo. Policija ima samo jedan odgovor. Ona misli da su razbojnici promenili automobil ili broj na automobilu. Čuju se vesti da je taj automobil u punoj vožnji promenio boju,

ali policija se tome smeje, smatra to nemogućim...«

– Zar to nije bezobrazluk?! Zar to nije hulja? One svoje gluposti o automobilu koji je pocrveneo, a onda dobio svetlosivu boju, to škrabalo, pruža javnosti! I onda okrivljuje policiju što u to ne veruje – ljutio se dalje inspektor.

– Možda je trebalo obratiti pažnju na njegove reči – primeti Kenford.

Inspektor iskolači oči gledajući detektiva.

– Zar i ti Edi?! Pa to je, sam znaš, glupost! – izbaci brzo.

– Sećam se da smo u nekoliko slučajeva imali muke s tim reporterom. Nismo verovali mnogim stvarima koje je on govorio. A posle se pokazalo da je on nešto »nanjušio«. I mi smo imali zbog toga neprilika – objasni detektiv.

– Skoro žalim što ona podmetnuta bomba nije... Eto, sad treba da tražimo nekakva kola koja su bila crna, pa pocrvenela i zatim postala svetlosiva – hvatao se inspektor za glavu. – A ona su mogla da pozelene i požute, postanu ljubičasta, bela pa opet crna... Čitav spektar, hiljadu gluposti!

– To je sve čudno, ali čudno je i to kako je banda radila. To je nešto novo – zaključi Kenford sažaljivo gledajući Diksona.

Dikson ode nekud, a detektiv se osvrtao tražeći svog pomoćnika. »Kud se taj vražji Pipčin izgubio?«, pitao se gledajući u zid iznad otvorenog trezora. A tada mu pažnju privuče mala metalna pločica koja je tamo bila pričvršćena. On se približi i pročita: »Lun, kralj ponoći«.

– Kakva je to tablica? – upita službenika, koji je stajao pored ulaza kao vojnik na straži, čekajući da se prva istraga završi i da se ispražnjeni trezor zatvori.

Službenik pogleda gore i zinu od čuda.

– To nije bilo pre; ja tačno znam. Moj sto je tamo i ja često gledam u ovom pravcu. Primetio bih da ju je neko ranije stavio – reče zbunjeno.

Uskoro su se oko tog natpisa skupili službenici, inspektor, istražni stručnjaci policije i detektivi. Skidoše pločicu i ispitaše je. Bilo je očito da je izrađena rukom i to nedavno. Utvrdiše da je prikačena u toku pljačke. Ali niko nije znao šta znači to »Lun, kralj ponoći«. Nova misterija otežavala je istragu.

Već je bilo veče, a inspektor Dikson nije se usuđivao da prekine uviđaj, jer bi to bio znak službenicima da odu, a on nije bio otkrio nikakvu novu činjenicu, niti kakav trag. Vrteo se u krugu činjenica koje su izgledale nemoguće.

Iako protiv volje, počinjao je da razmišlja o razgovoru s reporterom Markinčom i o onome što je ovaj pisao u svom listu. Ponova je rekonstruisao suštinu onog što je reporter doživeo:

»Markinč sedi u redakciji, a tada zvoni telefon. To se događa tri minuta pre početka napada na banku. Neko je znao da će napad biti izvršen i javio je to reporteru. Znači, računao je da će reporter odmah krenuti svojim kolima ka mestu nesreće. U kolima je tempirana bomba koja treba da ubije reportera. Zašto?

Dalje: reporter se vozi, nailazi na ženu koju umalo nije pregazio i zbog toga napušta kola da joj pomogne. To mu spasava život. Znači, lice koje je podmetnulo bombu i telefoniralo znalo je za pripremljeni

napad na banku, ali nije učestvovalo u njemu, jer nije moglo da stigne za osam minuta od redakcije do banke. Ali to lice zna ko je izvršio razbojništvo. Dakle, tom licu smeta reporter«.

Sve te zaključke inspektor brzo zapisa i nastavi da razmišlja:

»Reporter nastavlja vožnju sa ženom i policajcem. Na uglu ulice, koja vodi od Trga Karsavel, susreće velika crna kola s kojima se za malo nije sudario. To je od prilike sedamnaesti minut od reporterovog odlaska iz redakcije, a deveti od početka napada na banku. Moguće je da su baš to bila kola gangstera u bekstvu.

U tom momentu reporter ljutito gleda za kolima koja mu umalo nisu priredila nepriliku. Tada je on video da su ona naglo postala crvena, a onda svetlosiva. To je nemoguće, ali to je dan i čudno je da reportera prevare oči. Noću bi to mogao da bude kakav suviše jak otsjaj neonske reklame. Ali bio je dan«.

Ovde inspektorove misli počeše da kruže oko jedne tačke i on zapisa ono što je do tog trenutka zaključio.

»Zatim je reporter došao u banku, ispričao sve, saznao novosti, javio ih svom listu, potpisao zapisnik o eksploziji na ulici i izjavu o telefonskom izveštaju, a onda otišao... Znači, treba ga naći i razgovarati s njim«, zaključi Dikson i ustade.

Izdade nekoliko naređenja svojim pomoćnicima, odobri da se službenici banke puste pošto se uzmu svi njihovi podaci i adrese, a onda iziđe i odveze se prema redakciji lista u kojem je radio Markinč.

Za to vreme Markinč je sedeo u redakciji i čekao pored telefona. Živnu kad telefon zazvoni i uze slušalicu.

– Ovde Pipčin! – čulo se iz slušalice. – Učinio sam što si me zamolio, iako se plašim da će me Edi tražiti. Pratio sam onu ženu. ona je neko vreme šetala, kupovala nešto u trgovinama, a onda se taksijem odvezla do Ulice Sent Džems. Ušla je u kuću broj 97. To je zgrada od šest spratova. Pročitao sam spisak stanara u prizemlju. Ona stanuje na petom spratu. Florens Krenflid je i na sandučetu za pisma. Jesi li zadovoljan?

– Odlično Pipčin. Hvala ti. Budi slobodan i traži da ti pomognem ako to budem nekad mogao. Doviđenja! Pozdravi tvoju Ketrin.

Čim ostavi slušalicu Markinč se uputi do Meri Šatl. Ona je baš bila završila posao i otišla u garderobu da promeni kostim, koji je ovde držala da uveče ne bi morala da ide kući, ako hoće da izađe. Artur sede na njenu stolicu. Kad se ona pojavi, on je vedro dočeka.

– Pepeljuga se pretvorila u princezu, lepotica je postala još lepša, ludo lepa!

– Strašan si! Zar možeš da se smeješ posle one bombe. Skoro sam umrla od straha kad sam čula šta se desilo...

Njihov razgovor prekide kucanje na vratima. Markinč se hitro okrenu i uzviknu da je ulaz slobodan. Na vratima se pojavi inspektor Dikson. Bio je smrknut, što je tužno delovalo obzirom i na njegov izgled apatičnog čoveka neupadljive i skoro jadne spoljašnosti.

– Ti... – hteo je očito nešto da opsuje, ali kad pogleda devojku uzdrža se i samo upita: – Markinč, možeš li mi posvetiti pola sata?

– Nikako, dragi inspektore, čak ni ako imaš razlog za hapšenje. U

tom slučaju ću te ubiti, a to mogu, jer imam pištolj u džepu. Moram to da učinim zbog ove devojke, kojoj sam obećao da ćemo prošetati do kluba u Ulici Dželiko... – smejao se reporter.

Trebalo bi... Uostalom sve ćeš mi jednom platiti. Ali sad me ne muči. Moram da razgovaram s tobom. Imaj malo smisla za ozbiljne stvari. Arture – uzdržano je govorio inspektor.

Na licu mu se pojavi nekakav umor. Markinču ga bi žao.

– Dobro, stari. Da nađemo srednje rešenje. Pođi s nama u klub, da večeramo zajedno. Posle svega i tebi će dobro doći biftek i čaša dobrog vina – predloži.

– Prihvatam, ako devojka nema ništa protiv – odgovori inspektor i oči mu živnuše.

Uskoro su se svi troje vozili inspektorovim kolima prema klubu.

III

Dok su ispijali aperitive i čekali večeru, inspektor Dikson mučio se razmišljajući od čega da pođe u razgovoru. Onda se odluči i upita:

– Markinč, veruješ li ti u ono što si napisao u svom listu«

– Verujem, inspektore. Nikada nisam napisao nešto u šta ne bih verovao. Dešavalo se da se prevarim i da pogrešim, ali nikad namerno.

– Onda, privremeno, moram da uzmem u obzir tvoje iskaze. Ali ostaje mi nejasno nekoliko stvari.

– Naprimer? – upade reporter.

– Zašto hoće da te ubiju? Možeš li mi dati odgovor na to?

– Mislim da se to može pogoditi. Ali neću da takvim razgovorom mučimo damu i predlažem ti da nešto učiniš. Danas sam poslao Skotland jardu poveliku hrpu papira. To se nalazi kod višeg inspektora Devisa. Pročitaj sve to i znaćeš zašto bi neko hteo da se osveti ubogom reporteru – reče Markinč i zauze pozu duboke skrušenosti.

– Znala sam da će to biti opasno. Molila sam ga da se okane takvog posla. Zašto mu i vi to ne kažete, inspektore? – molećivim glasom upade Meri.

– Možeš li mi bar reći o čemu se radi? – obrati se opet inspektor Markinču.

– Moraću, izgleda, ipak da kažem bar nešto – nasmeši se Markinč. – Ti se dragi Diksone, sećaš da je pre nekoliko godina naš reporter Veb pokušao da raskrinka neku bandu, na čijem čelu su stajala braća Mesina. On je skupio ogroman materijal o eksploataciji prostitutki i međunarodnoj trgovini belim robljem. Predao je i tridesetak adresa tajnih »javnih kuća« koje su bile u režiji braće Mesina.

– Ceo slučaj mi je dobro poznat, ali kakve veze to ima s našim razgovorom? – upade inspektor.

– Ima čvrstu vezu. »Kraljevi pločnika« pokušali su da ubiju Veba, ali on se držao hrabro. To je dovelo do izgona i raskrinkavanja bande. Ali time nije bilo sve gotovo. Postoje i druge slične grupe nitkova. I ja sam naišao na njihov trag i samostalno vršim istragu čitava dva meseca. Prikupio sam mnogo podataka i sve to dao sam Skotland jardu. Odredio sam i vreme do kojeg treba da svrši svoj deo posla. Posle osam dana počeću da objavljujem reportaže o tome. Je li ti sada jasno? – završi reporter.

Inspektor je ćutao nekoliko trenutaka pripremajući se da načne bif-

tek koji kelner beše stavio pred njega. A onda upita:

– Jesi li nekad čuo za »Luna, kralja ponoći?« – Ne, nisam. A otkud to ime i ta zvučna titula? – zainteresovao se Markinč.

Inspektor mu ispriča sve o otkrivenoj pločici i dodao:

– Možda je to samo trik da se unese što više zabune u čitavu stvar. A možda je stupila na pozornicu nekakva nova gangsterska banda, čiji vođa je ludak ili je sujetan i hoće da uživa u stalnom spominjanju njegove »titule«.

– Sve je to moguće. Treba videti... – zamišljeno reče reporter i prihvati se jela.

Uskoro Markinč poče, tobože neprimetno, da zagleda svoj časovnik.

– Dobro, dobro Markinč, ja odlazim posle pet minuta. Samo da popijem još jedno porto – nasmeja se inspektor.

Čitav sat pokušavao je Markinč da razveseli Meri Šatl, ali ona nije mogla da se otme nekakvom unutrašnjem strahu. Konačno joj zaiskriše suze u očima.

– Dragi, učini nešto za mene – obrati se ona Arturu.

– Za tebe ću poći na kraj sveta! Dohvatiću komad meseca i staviti ga u tvoju kosu, skinuti pregršt zvezda i posuti ih ispred tvojih nogu – pokušavao je on da sve okrene na šalu.

– Molim te, preklinjem te, ne zbijaj uvek šale. Ostavi sad sve to što si počeo i pođimo, kako si ranije predložio, na Svetsku izložbu i Brisel. Preksutra počinje moje otsustvo, a i tebi je urednik dao mesec dana odmora. Udaljimo se od ovih strašnih događaja! – govorila je Meri potresnim glasom.

– Pa ti imaš divnih ideja, devojko! – nasmeja se Markinč. – Odlazimo, svakako odlazimo!

Tek tada se Meri osmehnu i pogleda ga vlažnim očima punim ljubavi. On joj pomilova ruku, a zatim ponudi još jednu čašu dobrog vina. Dok su pili, Artur pogleda prema čoveku koji je stajao pokraj teške zavese višnjive boje. Bio je to Edi Kenford.

– Šta li ovaj traži ovde? – šapnu Artur svojoj devojci.

Ali Edi ih beše primetio i prilazio im je nasmejan i vedar, kao da se ništa rđavo ne događa na ovom svetu. Prvo poljubi ruku Meri, a onda čvrsto stište desnicu Markinču, koji je otvoreno pravio grimasu kao da je progutao nešto kiselo.

– Samo bez protesta, Arture. Ostavljam vas posle dva minuta. Nadam se da onaj ko upotrebljava mog pomoćnika za svoje »naročite« poslove, treba meni za uzvrat da posveti bar dva minuta. Zar ne, Markinč? – govorio je Kenford zauzimajući mesto za stolom.

– Bolje reci šta želiš ' sada bez kisele grimase odgovori Markinč i mahnu kelneru da donese još jednu čašu.

– Pre pola sata sastao sam se sa Dikšonom. Rekao mi je da postoji neki materijal... Mogu li se nadati da saznam nešto o tome, jer slutim nekakvu vezu između onih koji su opljačkali banku, kod koje sam angažovan zbog nekih poslova i onih koji su imali razloga da podmetnu »žeravicu« pod sedište tvog automobila? – izloži detektiv svoju želju.

– Dođi večeras između ponoći i jednog sata i ja ću ti prema svojim beleškama reći neke stvari. Biću u redakciji, kad otpratim Meri. Napisani materijal ne mogu da ti pokažem, jer je jedan primerak u Skot-

land jardu, drugi u sefu banke, a treći putuje poštom. Ostale su mi samo beleške – objasni Markinč.

– Još jedno pitanje: je li posao za koji si bio angažovao Pipčina neki trag ili samo privatno interesovanje?

– Sasvim lična stvar – nasmeši se lukavo Artur.

– To bi te onda koštalo pet funti, ali s obzirom na protivuslugu i ovu čašu dobrog vina, ne košta ništa – našali se detektiv i ustade. – Dakle, posle pola noći!

Inspektor Dikson beše skinuo cipele, zavalio se u umašćenu kožnu fotelju u uglu svoje kancelarije i zapalio cigaretu. Čitao je spise koje mu beše predao viši inspektor Devis.

Markinč je materijal bio pažljivo sredio. Prvo je dao spisak imena i adresa svih lica, koja se pominju u dugoj reportaži, zatim nekoliko objašnjenja i uzgrednih podataka, kao i predloga Skotland jardu. A zatim je počinjala reportaža:

»Negde u elegantnom kvartu Majfer živi još jedan »kralj pločnika«, jedan gospodar belog roblja, koje bez okova, ali ne i bez užasnog straha od gospodara i njegove kazne, živi u bedi sakupljajući blago za njega.

Krenuo sam za tim robljem, da sagledam njegov način života i njegove brige, njegova strahovanja i nade, da vidim ima li gdegod trunke ljudske radosti za ta jadna bića. I evo:

Znao sam da je Helen (ime je poznato policiji) jedna od tih robinja. Motrio sam kako ona radi. Išla bi da kupuje, da šeta, ili jednostavno da stoji negde na ulici. Posmatrala je ljude, ona je znala da ih oceni. I kad bi ugledala nekog »provincijalca«, za koga je verovala da ima nešto novca i da bi želeo da doživi »jednu noć«, prošla bi mimo njega da on uoči njen vitki stas i njihanje njeni bokova. A onda bi ispustila maramicu – trik star koliko i maramica – ili bi posrnula opipavajući članak noge. Neznanac bi prišao. Bilo je dovoljno da razgovor započne...

Još desetak naivnih trikova, koje je suvišno opisivati; služili su za prvi kontakt. A posle bi prihvatala poziv na čašu pića ili večeru u kakvom lokalu...«

Inspektor uzdahnu i nabora čelo, pa nastavi da čita.

»Morao sam da obučem odelo kakvo se nosi u južnim provincijskim mestima, da uzmem pod ruku nekoliko paketa, da glumim čoveka koji se divi građevinama i s čuđenjem sve posmatra. Činio sam to blizu Helen, tako da me primeti.

Njen pronicljivi pogled pratio me dosta dugo. A onda je prošla pored mene, izvadila maramicu tako da je ova povukla mali mesingani ključić koji je zveknuo pored moje noge. Uzeo sam ga i potrčao za njom.

– Gospođice, izgubili ste, čini mi se, ovaj ključ – rekao sam joj.

– Oh! – uzdahnula je. – Hvala vam, mnogo vam hvala! Imala bih neprilika da sam ga izgubila. Znate, neki ljudi ne bi tako postupili – odgovorila je.

– Kod nas u Viltonu svaki bi ovako postupio – nastavio sam razgovor.

– Vi ste iz Viltona; to je na jugu, zar ne? – interesovala se ona.

A onda je pričala o jednoj svojoj poznanici koja je nekad bila u Viltonu, pa o tome da ona sama nije nikad išla dalje od Krejdona. Rekla je da bi želela da zna nešto o malim mestima i kako se tamo živi. Hva-

tala se već na moj »lepak«. Pitao sam je zašto ne dođe jednom u Vilton. Ja bih joj odmah dao adresu jednog dobrog hotela koji je inače veoma jeftin. Pozvao bih je i kući, ali moja žena ne bi to razumela...

Razgovor je brzo došao do one tačke kad se dvoje dogovaraju da se nađu i večeraju zajedno. I nekoliko sati kasnije bio sam u njenom malom stanu. Ona mi je skrenula pažnju da ima tetku. Znao sam da je ta »tetka« ustvari gospodarev čuvar koji pazi da novac ode na pravo mesto.

Izbegavao sam zbližavanje, pretvarajući se da sam naivčina. I predložio joj da se još jednom sastanemo, »jer je s njom divno razgovarati«, ali rekoh da neću da ona troši i ostavio sam joj pet funti.

– Zaradio sam na jednom dobrom poslu i hteo bih da stotinak funti ljudski potrošim ovde u Londonu. Zar nije pravo? – rekao sam pokazujući prilične žuljeve na rukama koje sam inače dobio vozeći svoja kola i od povremenih partija golfa..

Izvodio sam je na večeru, kupovao joj male poklone, žalio joj se na dosadu u svom ranijem životu i nalazio izgovore da joj poklonim po nekoliko funti. I konačno sam zadobio njeno poverenje. Otkrila mi je svoju strašnu sudbinu.

– Ponekad »gazdi«, koga nikada ni videla nisam, šaljem i po sto funti nedeljno, a mogu da zadržim najviše deset. Novac šaljem po »tetki« koja me drži na oku. Stan u kojem živim plaća »gazda«. Sve u stanu je njegovo – pričala mi je.

Pri tome su joj oči bile suzne. Tada sam i ja, iskreno, obrisao svoje vlažne trepavice. Predložio sam joj da pobegne, da sve to napusti, jer je frizerka i mogla bi da zarađuje –

– Oni bi me progonili. Ubili bi me. Već sam jednom pokušala i dugo su me tukli... – govorila je jecajući.

Umirio sam je i rastao se od nje. A onda sam pošao dalje. Na red je došla Žanina, poreklom Francuskinja...«

Inspektor je čitao potresne priče o malim prostitutkama, čije telo je postalo izvor prljavog bogatstva misterioznih ljudi. Ovi razbojnici su na pojedinim devojkama zarađivali i na hiljade funti godišnje.

Nalazili su nove žrtve, dovodili ih iz malih mesta u London. Neke su dolazile s kontinenta. Bilo je među njima Francuskinja, Italijanki, Španjolki...

Reportaža bi već postala monotona, da vešti reporter nije počeo da priča o tome kako se neke od ovih prostitutki posumnjale u njega i napale ga iz straha od »gazde«. Jedna ga je uporno pratila da otkrije ko je i da obavesti svoga gazdu.

Čitajući inspektor je beležio. A tada ga prekide zvonjenje telefona. On diže slušalicu. Dežurni ga je izveštavao:

– U ulici Sent Džems broj 97 ubijena je Florens Krenfild. To je žena koja je bila u opljačkanoj banci s novinarom Markinčem.

– Odmah dolazim! – uzviknu inspektor i spusti slušalicu.

Deset minuta kasnije nalazio se u stanu ubijene. Mali dvosobni stan bio je opsednut policajcima. Lekar je pregledao leš, a laboranti su tražili otiske, snimali detalje, pregledali stan i obavljali sve poslove koji dolaze na red u sličnim slučajevima.

Stvari u stanu bile su ispreturane.

Florens je ležala između dve fotelje. Nigde se nije videla nikakva rana.

– Kako je ubijena? – upita Dikson.

Lekar podiže glavu mrtve devojke, razgrnu njenu dugu kosu i pokaza ranicu na vratu.

– Ubod nekom iglom ili šilom. To se, po svoj prilici, dogodilo dok je bila u besvesnom stanju – objasni lekar.

– Jesu li nađeni kakvi tragovi? – pitao je dalje inspektor.

– Samo ova pločica – pruži mu policijski narednik nekakav predmet.

Inspektor ga uze u ruke i razrogači oči. Bila je to pločica na kojoj je pisalo: »Lun, kralj ponoći«. Bila je ista onakva kakva je nađena u opljačkanoj banci. – Šta ste saznali o ubijenoj? – pitao je dalje inspektor okrećući pločicu među prstima.

– Ima 29. godina. Stari je poznanik policije, jer je bila jedna »od onih«. Ali se pre nekoliko godina povukla, jer uspela je da stekne neke bogate »prijatelje«. Zvali su je »Đokonda«. Poslednjih nekoliko meseci nije registrovana ni u jednom izveštaju – pričao je narednik.

Dok su razgovarali uđe jedan detektiv koji je ispitivao komšije i nastojnicu kuće.

– Pred veče viđen je jedan čovek koji je izgleda pratio Florens. Videla ga je nastojnica kako čita imena stanara – počeo je da priča.

– Kako je izgledao? – upita inspektor da prekrati opširnosti u izlaganju, kojima su detektivi skloni, da bi tako pridali što veću važnost svojim istraživanjima.

– To je bio ćelav čovek, dežmekast, po izgledu veoma snažan, ali tromih pokreta i s nešto previše sala na trbuhu – odgovori detektiv.

Tada inspektor ode do telefona koji je bio na malom stočiću između dva prozora veće sobe. Pogleda u svoj notes i nađe broj telefona reportera Markinča. Uzalud je zvonio. Tada uze imenik nađe broj redakcije i pozvoni. Uskoro se javi Markinč:

– Pobogu, inspektore, zar vam nešto nije jasno u mojim spisima?

– Građavola tvoji spisi! Prestao sam da ih čitam; ubijena je tvoja nova poznanica Florens. Hoćeš li doći ovamo?

– Dolazim odmah! Sa mnom su Edi Kenford i Čarli Pipčin. Edi baš prisluškuje tvoje reči i gori od želje da i on dođe – čuo se Arturov glas.

– Dosta sam ga trpeo u banci, jer ima ovlašćenje da radi za vlasnike. Ali ovde ga ne želim! – naroguši se Majkl Dikson.

– Dragi Majkl, ali kad te obojica molimo. Edi sluti da to ima neke veze s bankom – navaljivao je Artur.

– Dođi sam i da ne razgovaramo dalje – ostao je inspektor uporno pri svome.

– Ali ja sam uzeo njega i Čarlija za telohranitelje i ne mogu bez njih – smejao se Markinč.

– U redu, Arture dođite. Nadam se da će neko podmetnuti još jednu bombu, pa će te sva trojica nestati i nećete mi više zagorčavati život – zaključi inspektor Dikson i tresnu slušalicu.

*

Dok su Dikson, Markinč, Kenford i Pipčin sedeli u manjoj sobi i razgovarali, uđe narednik policije i uvede nastojnicu zgrade.

– Evo, tražili ste da je dovedemo – reče narednik.

Žena uđe i trepćući osmotri prisutne, a onda kriknu i napravi pokret kao da hoće da se sakrije iza narednika.

– To je on! Njega sam videla! – vikala je pružajući prst prema Pipčinu.

On pocrvene i zbunjeno se nasmeja. Iz Diksonovih očiju vrcale su, reklo bi se, munje.

– A to si ti, Čarli, nešto njuškao ovuda! – izdera se. – Dokle ćete vi, detektivski probisveti, da stavljate svuda nos!

– Ja... mucao je Čarli.

– Čekaj, Majkl. Ja sam ga poslao da prati ubijenu. Slučaj je hteo da sam se zbog nje zaustavio i to mi je spaslo život. Nije htela da mi kaže svoju adresu, a ja sam, opet, hteo da je imam. I tako sam zamolio Pipčina da vidi kud odlazi ta lepa žena – objasni brzo Markinč.

– Dobro, gospodo, kad radite na svoju ruku i mimo policije, moraćete da imate alibi da niste vi ubili ovu ženu – ljutito izvali Dikson.

– Kad je ubijena? – upita Kenford.

– Između jedanaest sati i ponoći. Neko je pozvao policiju i javio da je ubijena – objasni inspektor.

– Onda nas trojica imamo neoborive alibije – reče Markinč.

Napolju je već bledelo nebo.

– Još jedna neprospavana noć. Šta će reći moja Ketrin? – uzdahnu Pipčin.

– Dobro bi bilo da svi odete, jer izgleda uzalud razgovaramo. Policija će nastaviti svoj posao – zaključi inspektor.

Markinč ustade, ode u sobu gde je bila ubijena i s neskrivenom tugom još jednom osmotri ženu koju je poznavao tek nekoliko sati, a koja sad leži tu mrtva. Lice mu tada dobi tvrd izraz, a vilice mu se stegoše.

IV

Inspektor je znao da jutarnja izdanja novina neće doneti ništa o smrti Florens Krenfild, ali zato će naveče grmeti pitanjima: Šta misli policija? Ko je tajanstveni zločinac »Lun«? Hoće li se zločini nastaviti?

Štampa će ogorčeno tražiti rezultate istrage povodom pljačkanja banke, a on ne može ništa da pruži toj »nenasitoj aždaji« koja se zove javno mnjenje. Zato se odluči da obavesti novinare da se policija nalazi na važnom tragu i da je ubistvo »Đokonde« u vezi s napadom na banku. Uzgred dodade da očekuje da će se policiji javiti sva lica koja su poznavala Florens ili znaju nešto o njoj. On je ustvari pecao u mutnom, ali bez velike nade da će nešto uloviti.

Idućeg dana, međutim, iznenadio se broju onih koji su se javili. Preko dvadeset lica »prepoznalo je na novinskoj fotografiji devojku s kojom su se poznavali«. I svi oni su molili da njihova imena ne budu spomenuta, ali ono što su govorili bilo je policiji već poznato.

Jedini zanimljiv podatak pružila je Dijana Helm. Bila je to devojka kojoj je bilo teško odrediti godine, ali koja je privlačila pažnju svojom skladnošću i lepotom. Njen posao manekena gonio ju je da neguje telo i svoj izgled, što se odražavalo na svakom detalju. Njena crna kosa bila je sjajna i meka, a padala je u bogatim pramenovima koji su se mogli očešljati na dvadesetak načina. Ispod lepih obrva bile su krupne oči osenčene dugim i gustim trepavicama.

Dikson je sedeo u svojoj kancelariji i sređivao mnogobrojne podatke, eliminišući one koji nisu mogli imati važnosti, kad ga pozva telefonom narednik Malkolm:

– Ovde je jedna devojka koja je dobro poznavala »Đokondu«. Mislim da biste želeli da porazgovarate s njom.

– Pošaljite mi je – složi se Dikson.

Tek što je spustio slušalicu, dežurni policajac najavi detektiva Kenforda.

– Pustite ga – odobri Dikson mršteći se.

– Zdravo stari! – smešio se Edi.

– Sedi, Kenford, i nemoj dugo da me mučiš, jer već ne znam gde mi je moja jadna glava – gunđao je Dikson.

– Onda prelazim odmah na stvar – poče da govori Edi. – Ja i Čarli lutali smo okolo. Kad se radi o ženama, mnogo se može saznati od modistkinja, frizerki, kozmetičarki... Obišli smo sve one kod kojih je navraćala Florens...

– Ali šta se vas tiče ubistvo te devojke? – pobuni se inspektor. – Edi, prestani da njuškaš tamo gde ti nije mesto!

– Plaćen sam da, pored policije, tragam za provalnicima banke. A ubistvo Krenfildove dovodi se u vezu s tim događajem. Bar tako je novinarima izjavio neki simpatični i promućurni inspektor – nasmeja se detektiv.

– Nek te đavo nosi! Nastavi da pričaš i završi brzo, jer očekujem da dovedu jednu devojku – popusti Dikson.

– Dakle saznali smo da je Florens imala jednu prijateljicu s kojom je često viđana. Ta devojka zove se Dijana Helm. Hteli smo da razgovaramo s njom, ali ona je došla ovamo. I ja bih hteo da iskoristim priliku i da čujem šta zna. Nadam se da mi to nećeš odbiti – završi Kenford.

– Ako je to devojka koju su najavili, možeš čuti šta ona govori – složi se inspektor i pozvoni.

Policajac uđe i javi da devojka čeka.

Ušla je njišući se u bokovima. Edi tiho zviznu iznenađen njenom lepotom. Očekivao je da će devojka govoriti kao jedna od onih površnih mladih dama, kojima je važnije kako će držati noge i kakvu će grimasu napraviti dok nešto govore nego šta će reći. Ali prvi utisak ga je zbunio.

– Vi ste inspektor? – upita ona obraćajući se Diksonu.

– Da. Sedite – odgovori ovaj.

– Došla sam da razgovaram s vama, ali sam očekivala da budete sami ili bar da mi predstavite gospodina – dodade ona i pogleda mladog detektiva.

I inspektor i Edi bili su pomalo zbunjeni. Bilo je nešto u toj devojci što im nije dozvoljavalo da se prema njoj ponašaju kao prema mnogim devojkama koje su bile, ili su sada, »devojke s pločnika«.

– Izvinite. Ovo je Edi Kenford, detektiv. Ako vam to ne smeta, on bi hteo da učestvuje u našem razgovoru – reče inspektor.

– Vi znate da jedna bivša »devojka za razonodu«, jedna bivša taksi-gerl, koja to odavna nije, ne želi da pred više ljudi govori o svojim intimnim stvarima, ali ovoga puta neka gospodin ostane, jer verujem da i on treba da pomogne da se pronađe ubica jadne Florens – odgovori Dijana.

– Hoćete li da vam postavljamo pitanja ili da prvo sami ispričate

sve što smatrate da je važno? – upita Dikson.

– Pričaću prvo sve što je potrebno da me shvatite – odluči se Dijana i dodade: – Moja priča je malo duža. Imajte strpljenja i slušajte.

»Rođena sam u Ipsviču pre više od dvadeset i devet godina. Dakle, nisam više tako mlada i neiskusna. Bilo mi je deset godina kada je počeo rat, a jedanaest kad mi je poginuo otac braneći Imperiju. Tri godine kasnije moja majka... No, zašto da ne kažem sve? Majka je imala prijatelja koji ju je »tešio«. Trgovao je drogama – to se kasnije saznalo – i bavio se poslovima koji su ga nekoliko godina docnije odveli iza rešetaka. Ali to je došlo i suviše kasno za moju majku koja je postala narkoman. U oskudici droga uzimala je preterane količine alkohola. Jedne hladne martovske noći »društvo« ju je ostavilo pijanu da leži na pločniku. Zbog toga se razbolela...

Umrla je jednog od onih dana kad se u celoj zemlji slavila pobeda i veselilo zbog završetka drugog svetskog rata. A ja sam ostala sama. Mala pomoć, koju sam primala, bila je dovoljna da nastavim školu do svog punoletstva. A tada je trebalo da radim.

Vi, verujem, znate kakvim sve sredstvima se ljudi služe da zavedu mladu devojku koju niko ne štiti. Postala sam »prijateljica« svog poslodavca. Ali kad je njegova žena nešto naslutila, on me otpustio. Brzo se pročulo da sam »nevaljalica koju treba oterati«. Morala sam da napustim Ipsvič.

Došla sam u London na predlog starijeg brata Mesina. On mi je mnogo obećavao, a stvorio je od mene svog roba. Tako sam se upoznala sa Florens, jer smo delile mali dvosobni stan, a po nekad zajedno »primale goste«.

– Moramo se istrgnuti iz kandži ovih gadova – govorila je Florens.

Bila je to devojka s mnogo znanja i duha, ali je po nekad iz nje izbijalo nešto zlo. Ja sam je razumela i postale smo prijateljice. Ona je prva uspela da nađe prijatelja koji joj je pomogao da iznajmi stan, dobije formalno zaposlenje u njegovoj agenciji i otrgne se od Mesina.

Povela je i mene sobom, pomogla mi da se zaposlim kao maneken u modnoj kući i štitila me od napada bande. Mesina je imao nekoliko ljudi što su tukli i progonili devojke koje bi htele da izmaknu ispod njegove vlasti. Pokušali su da me nateraju da se vratim nazad, jer je neko preuzeo posao Mesine. Ali onog dana kad su upali u moj stan, došla su tri čoveka i prebila ih držeći revolvere u rukama.

– Imam moćnog zaštitnika – rekla mi je posle toga Florens. Niko se više neće usuditi da nas uznemirava.

Pokušala sam da saznam ko je njen zaštitnik, ali mi to nije uspelo; Florens se samo smeškala.

– Ne treba da znaš o tome ništa – govorila je.

Verovala sam joj i nisam više pokušavala da nešto saznam. Bilo mi je dobro, jer sam uspela da zadovoljim vlasnicu modne kuće. Moja plata je porasla. Polako sam ozdravljala od svega onog što sam proživela.

Slobodne dane često sam provodila sa Florens. Išle smo na male izlete. Ona je sama vozila svoj plavi kabriolet. Vetar nam je lepršao kosu i mi smo bile zadovoljne... Ali to nije važno.

Govorila mi je da je zaljubljena u jednog tajanstvenog čoveka, ali ni-

kad nije rekla njegovo ime. Opisala ga je rečima: lepo građen, gibak i brz, modrih očiju koje prodorno i sugestivno gledaju, negovanih, ali kao čelik čvrstih ruku, šarmantan...

Nisam mogla da ga zamislim, ali taj opis mi je, ni sama ne znam zašto, govorio da je to neki opasan čovek. Možda se varam, ali taj utisak je imala i Florens, iako ga je volela i bila pod njegovim uticajem. O tom čoveku ne znam ništa više.

Jedne noći sedele smo u parkiranom automobilu, pre nego što ćemo otići na večeru u jedan klub. Kola su bila u senci i mi smo gledale niz ulicu. Pločnikom je išla jedna od »noćnih devojaka«. Obe smo uzdahnule videći je kako se trudi da se nametne jednom sredovečnom čoveku koji je ubrzao korak da joj pobegne.

– Sirota! – ogorčeno je rekla Florens.

– Tako sam sretna što više nisam... – prozborila sam.

– Jednom će taj Braun ispaštati – dodala je Florens. – Najradije bih poubijala svu tu bandu.

– O kome govoriš? – nehotično sam upitala.

– Ništa, draga Dijana, ništa. Zaboravi to što sam rekla – odgovorila je i upalila motor.

Zaključila sam da je Braun jedan od »kraljeva pločnika« i da ga Florens poznaje. Sada kada je ubijena, mislim da ovo policija treba da zna. Ništa drugo, mislim, ne mogu da kažem što bi bilo od interesa za istragu«, završila je svoje izlaganje. Kenford ju je posmatrao za sve vreme i osećao da ga uzbuđuje ta jednostavna priča više nego mnoge iste takve koje je ranije slušao. Poricao je u sebi da je to zbog lepote ove devojke, ali je priznavao da ima uticaja njena iskrenost i nešto otvoreno i prijatno u njenom pogledu.

– Kažete da ste voleli Florens – reče inspektor.

– Mnogo sam je volela. Uostalom, to mi je bila jedina prava prijateljica i jedino ljudsko biće koje mi je pomoglo kada mi je pomoć bila potrebna – dodade Dijana.

– To znači da biste voleli kad bi ubicu stigla zaslužena kazna. Onda da vam ne postavljamo više pitanja, nego da ostavimo i učinimo to kad bude trebalo. A vi nam javite ako se setite nečeg što ste propustili da nam kažete, ili ako saznate nešto novo – zaključi inspektor.

Dijani je bilo prijatno što oba čoveka ustadoše i nakloniše se kad je izlazila. Ne izmače joj ni prijatni osmeh Edija Kenforda koji joj otvori vrata i otprati je do izlaza.

V

Obećao sam Meri da ćemo otputovati na EXPO. Ona je tako vesela zbog toga i nebih imao srca da joj pokvarim tu radost – govorio je reporter Markinč detektivu Kenfordu koji je sedeo na niskoj stoličici i tamanio ostatke reporterovog viskija.

– Nadam sam se da ćeš nam pomoći da nađemo tog Brauna. Čini mi se da to ima veze s tvojim istraživanjima – kiselo je insistirao detektiv.

– Čuo sam tvoju priču i mogu se interesovati za sve to kad se vratim iz Brisla – bio je uporan reporter.

– Onda požuri – uzdahnu Edi i ispi poslednju čašicu.

Hteo je da ode, ali ga Markinč zadrža.

– Učini mi uslugu i odvezi me do Meri – reče.

– A zatim ćeš tražiti da te odvezem do pristaništa, odnesem vaše kofere na brod, kupim sladoled i konačno mašem s obale belom maramicom – bunio se Kenford.

– Malo si preterao. Izostaje ono s koferima, a ostalo dolazi u obzir – smejao se Markinč.

Pola sata kasnije bili su pred stanom Meri Šatl. Ona je bila spremna. Skakutala je u svojoj širokoj suknji i tankoj sportskoj bluzi koja je isticala vanredne linije njenog tela. Smešila se Arturu i Ediju i pokazivala im svoj mali bife u kojem su stajale nenačete flaše pića.

– Poslužite se sami – rekla je.

– Ovde još nije svraćao pravi muškarac; vidi se po flašama – zadirkivao je Kenford.

– Uzalud sam pokušavao da stignem do ovih flaša, ali me nikada nije pustila da dođem – priznade Markinč crveneći.

Sve je bilo spremno i Kenford ih odveze do pristaništa na Temzi. Brod vanredne linije ustanovljene za posetioce Svetske izložbe kretao je sat kasnije prema Antverpenu.

Edi zaista kupi paketić sladoleda, pruži ih mladom paru i ostade na obali. Mahao im je belom maramicom sve dok se brod ne odbi od mola. A onda požuri ka svojim kolima. Bilo je vrućina i on odluči da ode i odmori se, ali nije znao kuda da krene. Svi tragovi pljačkaša banke bili su nestali. Nije se ništa postiglo ni u istrazi povodom ubistva Florens Krenfild. Samo je ostala nekakva neprijatna atmosfera; nad svim je visila mora neizvesnosti i očekivanja novog zločina.

Vozeći prema četvrti Haknej našao se pored Viktorija parka, gde uspori razmišljajući da li da ode u stan, ili da se odveze do kupališnog bazena s one strane Lea prema Lajtonu. Dok je skretao pored »đona«, kako često nazivaju ovu stranu Viktorija parka koji svojim oblikom liči na veliku čizmu, Edi primeti jedno poznato lice. Bila je to Dijana Helm. Išla je prema autobuskoj stanici. On prođe mimo nje i zaustavi.

– Smem li da vas pozdravim? – javi joj se pažljivo.

Ona se malo iznenadi, ali se osmehnu i pruži mu ruku.

– Gle! slavni detektiv traži žrtvu – smejala se blago.

– Ovog momenta ne žrtvu, već društvo. Ova julska vrućina me ubija i mislim se da li da odem do bazena za kupanje, ali ići tamo sam zaista je dosadno – odgovori on, izađe iz kola i pođe polako sa njom.

Koračao je pored nje i brzo kombinovao kako da nastavi razgovor. Želeo je da razgovara sa ovom interesantnom devojkom, jer se nadao da će možda slučajno saznati nešto važno od nje. Ali u suštini je ta želja bila samo opravdanje. On je želeo da bude s njom, jer ga je privlačila svojom lepotom, iskrenošću i neposrednošću.

– Nešto ste se zamislili – reče Dijana. – Hoćete li da pogodim šta mislite?

– Recite. Zanima me šta zaključujete – odgovori Edi.

– Vi sada tražite izgovor pod kojim biste me pozvali da ostanem u vašem društvu – reče ona.

Detektiv se iznenadi tačnošću i jednostavnošću njenog zaključka.

– Pogodili ste – priznade. – Imam plan, ako vi imate vremena.

– Danas ga imam i na pretek, jer sam, ni sama ne znam zašto, izgubila posao u modnoj kući. Jednostavno mi je otkazano – reče ona i licem joj prođe laka senka.

– Vi ste izgubili prijateljicu i zaštitnicu. Hoćete li da steknete jed-

nog prijatelja? – upita Edi ozbiljno i s prizvukom sete u glasu.

Dijana ga je gledala pravo u oči nekoliko dugih trenutaka, a onda se odluči:

– Čini mi se da vam mogu verovati, gospodine Kenford. Šta predlažete?

– Da odemo do bazena i da se kupamo do večeri. Zatim predlažem izlet do Nju Barneta, večeru u hotelu blizu Tvent parka i povratak u London. Pristajete li?

– Pristajem – odgovori Dijana.

– Da vas odvezem do stana? Sačekaću vas da uzmete kostim za kupanje.

Ona klimnu glavom i uputi se ka njegovim kolima.

Jedan sat kasnije bili su na ulazu bazena za kupanje. Edi htede da uzme dve kabine za svlačenje, ali mu Dijana reče da je dovoljno samo jedna.

– Imam poverenja u vas, to sam već rekla – nasmeši se ona dok su odlazili prema kabini.

Ležali su na platnenim naslonjačima i živo razgovarali. Edi se s mukom uzdržavao da svoj pogled stalno ne prikiva za njeno lice i telo; plenila ga je njena lepota. U jednom momentu oteše mu se reči:

– Kako ste divno pocrneli!

– Da. Spremala sam se za reviju letnjih modela i kostima. Sada od toga nemam mnogo koristi – odgovori ona.

Dok je to govorila pogled joj skrenu levo, a tada se iznenada na njenom licu ocrta grimasa straha. Edi to primeti.

– Šta vam je? – upita.

– Ništa... Uostalom, treba da znate. Primetila sam jedno poznato lice. To je jedan od ljudi koji su nas kontrolisali... dok sam bila... pre nego što sam postala maneken – odgovori ona.

– Gde je? Pokažite mi ga neprimetno – dodade Edi.

– Već je izašao kroz levi prolaz. Primetio je da sam ga videla. Imam utisak da me je posmatrao i pratio – reče ona.

Posle ovog bilo im je teško da povrate vedru atmosferu ranijeg razgovora i zato je Edi pozva da uđu u vodu. Uzeše veliku loptu iznajmljenu zajedno s naslonjačima i skočiše u bazen. Voda ih osveži. Dijana opet poče da se smeje bacajući visoko loptu i radujući se kad bi Edi morao naglo da skoči za njom tako da mu se voda prelije preko glave.

– Ovo je najlepši dan koji sam doživela! – uskliknu ona kad su izlazili iz vode dok su se kapljice presijavale na njihovim telima pod poslednjim kosim zracima sunca.

Uskoro su se vozili prema Dijaninom stanu. Edi je ostavi da se presvuče, a on požuri u svoj stan da i sam promeni odelo. Kad je bio gotov, pozva telefonom svoj biro, izdade nekoliko naloga za Pipčina i javi da će biti na večeri u hotelu kod Nju Barneta, a zatim požuri ka Dijani. Nađe je spremnu, obučenu u jednostavnu i izuzetno lepu haljinu višnjeve boje.

Odvezoše se do Tvent Parka, prošetaše alejama, odmoriše se nekoliko minuta na jednoj klupi pod divnim svetlim drvetom, a zatim pođoše ka hotelu. Dijana se trudila da bude vesela, ali su je mučile nekakve misli i ona ne izdrža do kraja nego izreče jednu od njih:

– Kako je divan ovaj dan za mene, a kako će teški dani da nastupe!

– Zašto? – upita Edi.

– Ostala sam bez posla. Moja ušteđevina nije velika... A i strah

me je. Nešto nije u redu s otkazom u modnoj kući. Ne mogu da saznam šta se krije iza toga, ali osećam da mi preti nekakva opasnost – objasni ona.

– Sve to ne mora da znači ništa. Ovo je ipak London i nekoliko dobrih prijatelja mogu da pomognu jednoj valjanoj devojci – umirivao ju je Edi.

– Lepo govorite, ali vi ste detektiv i znate koliko opasnosti vreba devojku kakva sam ja i koliko zlih ljudi ima u ovom gradu – uzdahnu ona.

– Znate li modnu kuću kod Pankras stanice? – upita Edi.

– Znam. Zašto?

– Njen vlasnik je moj školski drug i odličan prijatelj. Mislim da ćete uskoro dobiti nameštenje u toj kući – odgovori Edi.

Jedan sat kasnije sedeli su za večerom u prijatnom kutku hotelske terase, a zatim se preseliše u letnji park u kojem je svirala dobra kapela. Igrali su predavajući se ritmu i nehotično se privijajući jedno uz drugo.

Pred ponoć odlučiše da pođu u London. Edi htede da vozi prema predgrađu Hornsej, ali Dijana reče da ne voli što taj put vodi pored Finčlejskog groblja.

– Onda vozimo prema Enfildu – zaključi Edi znajući da se s te strane može stići na magistralu koja vodi kroz Poders End ka Sitiju u centru Londona.

Ujedno mu je bilo milo što će imati jednu lepu noćnu vožnju kroz šumu i pored dva mala jezera, a zatim mirnim padinama prema Enfildu.

Dijana je sedela pored njega i on je osećao da njen pogled često zastaje na njegovom profilu. Nekoliko puta okrenu se k njoj i osmehnu joj se. I svaki put srete zadivljeni, zahvalni pogled devojke. Bili su stigli do jezerca i on zažele da se ovde zaustave, ali to ne predloži, jer se plašio da bi time pokvario utisak kod Dijane.

U tom momentu primeti da ih sustižu neka kola, čiji su farovi jako bleštali. Edi nije hteo da poveća brzinu, pa ostavi prolaz pridošlici. Tek tada primeti da dolaze još jedna kola. Ali u tome nije video ništa čudno dok prva kola, koja ga behu mimoišla, ne usporiše i stadoše ukoso zatvorivši prolaz.

– Šta je to? – preplašeno upita Dijana.

Edi ne odgovori ništa, jer se beše osvrnuo da vidi može li poći natrag i brzo okrenuti. Ali druga kola behu stala uz bok njegovog automobila i vrata na njima su se već otvarala. Edi pokuša da potegne revolver, ali ga jak ručni reflektor zaslepi. On samo stiže da primeti mašinsku pušku uperenu na njih dvoje.

– Izlazite! – čuo se jak, malo promukao glas.

– Ko ste vi? Šta hoćete? – upita Edi.

– Zaveži njuškalo! – viknu neko od napadača.

Edija i Dijanu izvukoše iz kola, pretresoše ih i detektivu oduzeše revolver. Gurnuše ih k prednjim velikim kolima i uvedoše u njih. Jedan sitan bandit poče spretno da ih vezuje. Dijanu prođe jeza od dodira njegovih vlažnih i usred leta hladnih prstiju.

– Pripremite ih! – čulo se kratko naređenje.

– Neka Plivač odveze njihova kola i skloni ih kako smo se dogovorili – reče neko iza automobila.

Edi ugrabi priliku i šapnu:

– Ne plaši se, Dijana.

A tada primeti da je oslovljava po imenu i malo pocrvene.

– Plašim se zbog tebe, dragi – odgovori ona.

– Zavežite vas dvoje – munu revolverom Edija onaj maleni razbojnik i sede pored njega.

Tada Edi oseti da mu ovaj k licu prinese nekakav predmet i začu šištanje nekakve duvaljke. Nekoliko sekundi kasnije pred očima mu se zamagli i on oseti da se nešto muti u njegovoj glavi. Poslednje što je čuo bilo je ponovno šištanje duvaljke, ali pred Dijaninim licem. On napreže svu snagu da ostane pri svesti, ali se iskra svesti konačno ugasi.

VI

Na brodu »Dagenam«, koji je ulazio u učešće Šelde i plovio prema Antverpenu, bilo je živo. Putnici su u grupicama stajali uz brodsku ogradu i posmatrali pitome obale ovog zaliva – reke, koje se sve više približavaju jedna drugoj sve do velikog morskog pristaništa smeštenog skoro u srcu Belgije.

Artur Markinč i Meri Šatl sedeli su u ležaljkama na gornjoj palubi. Reporter je devojci pričao nekakvu prigodnu šalu. Dok je govorio pogled mu pade na čoveka koji je sedeo nedaleko od njih. Bio mu je od nekud poznat i poče da ga muči to što ne može da se seti ko je. Zbog toga poćuta nekoliko trenutaka. Sada se čovek osvrnu k reporteru i osmehnu se lako se naklonivši. Artur odgovori i tog momenta se seti otkud poznaje tog čoveka.

Bio je to jedan od onih čudnih ljudi o kojima se malo zna, a mnogo govori. Novinari, a među njima i Markinč, pokušavali su da o njemu što više saznaju, ali im to nije uspelo. Artur ga je jednom posetio u vili kod Hendona, ali taj poduhvat se završio bez mnogo uspeha.

Ime Donalda Sikerta počelo je da se javlja pre tri godine u raznim naučnim časopisima i revijama. To ne bi bilo čudno da se nije radilo o najrazličitijim oblastima nauke.

Sikert je prve uspehe postigao na polju hemije, odmah posle studija. Otkrio je takav spoj hemijskih elemenata koji daje masu čvrstu kao čelik, a osam puta lakšu od gvožđa. Pored toga ova masa je bila otpornija od skoro svih metala. Avionska industrija Velike Britanije otkupila je ovaj pronalazak i njegovo svrstavanje u privredne i državne tajne izazvalo je u naučnim krugovima priličnu buru negodovanja, sve dok jedan ruski hemičar nije došao samostalno do istog otkrića.

Tek što se stišala senzacija o Sikertovom pronalasku, njegovo ime je opet počelo da se javlja na stranicama muzejskih publikacija. Otkrio je da četiri velika evropska muzeja imaju u svojim zbirkama skoro osminu falsifikata. Mnogi predmeti koji su bili procenjeni na fantastične sume, odjednom su izgubili vrednost. A Sikert je pružio naučne i dokumentovane dokaze.

Sledeći njegov uspeh bio je na polju elektronike. Otkrio je tablicu periodičnih otstupanja u tačnosti proračuna kod jedne od najvećih elektronskih mašina i objasnio to osobenostima proticanja elektriciteta pod uslovima različitih provodnika. Time je omogućio otklanjanje ove teškoće na polju elektronike.

Dok je Artur razmišljao o tim stvarima, Meri je bila zabavljena posmatranjem obale.

– Kud lutaju tvoje misli? – obrati se ona sada Markinču.

– Video sam jednog zanimljivog čoveka odgovori Artur.

– Ko je on?

– Zove se Donald Sikert. Naučnik je i govori osam evropskih jezika, uključujući grčki i latinski. Bavi se hemijom, fizikom, lingvistikom, arheologijom...

– Je li on lud? – nasmeja se Meri.

– Naprotiv, veoma je pametan – odgovori Artur. – Ali on je zagonetan. Najbolji je poznavalac mađioničarskih veština i sam je u stanju da se služi trikovima koje niko ne može da objasni.

– Zar postoje takvi ljudi?!

– Njemu se pripisuju sve te osobine. Izvesno je da govori sve one jezike i da je jedan od najvećih mlađih naučnika. Ali niko ne zna ništa o njegovom poreklu. Pokušao sam da napišem reportažu o njemu, ali me je on ljubazno odbio, a kad sam bio uporan... Muka mi je kad se tog setim!

– Šta je bilo? – živnu Meri.

– Bio sam uporan i navaljivao. On se smešio, ali u njegovom pogledu bilo je nečeg, nečeg... No! Nečeg što može da uplaši čoveka. Prišao mi je i prijateljski mi stavio ruku na rame. »Dragi prijatelju, zašto ste tako uporni? Neću ništa da govorim o svojoj prošlosti« – rekao je. »Ali to interesuje ljude«, – odgovorio sam. A tada, na svoj užas, primetio sam kako iz njegovog rukava izlazi jedna zmija. Poznao sam je – bila je to kobra...

Artur za časak ućuta.

– Šta je dalje bilo? – upita Meri i primače se Arturu.

– Nisam smeo da se pomerim, a srce je počelo snažno da mi bije i ja sam se plašio da će kobra udariti pravo u moje lice... A ona je prošetala ispod mog vrata, spustila mi se niz rukav i dočepala se druge Sikertove ruke koju je on pružio. Opet je ušla u njegov rukav...

– To je jezivo! – uzbuđivala se Meri.

– On mi je priredio još jednu neugodnost. »Izvinite«, rekao je. »To je moja mala prijateljica kobra. Ona me uvek čuva, jer ima ljudi koji bi želeli da zaviruju u moje dokumente i moju prošlost«. Zatim me je odveo do izlaza. U bašti sam tada video psa velikog skoro kao goveče. Taj pas je u tom momentu žderao nekakav krvavi but.

– Izmišljaš li ti sve to, Arture? – upita s nevericom Meri.

– Slušaj šta mi se dalje desilo... Izašao sam iz njegovog stana uplašen, ljut, naježen kao mačak koga je pas saterao u ugao. Poželeo sam da zapalim cigaretu i stavio ruku u džep. Tada... Sad mi je već smešno, ali tada mi se kosa podigla. U džepu sam opipao nešto hladno i ljigavo. Ali kako sam već bio uhvatio rukom tu životinju, nisam je ispustio, nego sam je istrgao iz džepa i bacio na pločnik. Bila je to jedna mrtva žaba. Sikert je još uvek stajao na kapiji vile i »slatko« se smejao.

– Čudim se da se nisi vratio i razbio mu vilicu – upade Meri.

– To sam i hteo, ali sam ugledao kobru u njegovoj ruci. Ona se bila izdigla do njegovog lica i gledala me... Jeste, ona je baš gledala; takav sam osećaj imao. Pošao sam dalje i mašio se rukom u džep u kojem sam držao maramicu. Oh! i tamo je bilo nešto, ali ovoga puta živo. Bio je to mali, beli miš, kakvi se drže u kavezima. Nisam smeo više da zavučem ruke ni u jedan džep, a graške znoja su mi izbijale po licu. Obrisao sam ih rukavom.

– Šta si još našao u džepovima?

– Ništa više. Ali to nije bio kraj

mojih muka. Dok sam se vozio ka svom stanu, naglo je počelo da me užasno svrbi celo telo. Taj nepodnošljivi svrab me je terao da se češem i ostavim upravljač. Umalo nisam naleteo na jedna kola. Dovezao sam se do stana i kao bez glave pozvao lekara, a onda se brzo svukao ušao u kupatilo i odvrnuo slavinu... Kad je voda počela da šumi, svrab je odjednom prestao. Tada je pozvonio i lekar... Ispao sam smešan. Platio sam lekaru i umesto leka dobio savet: »Reporteri treba manje da piju«. Tek tada sam se setio da sam pre posete Sikertu malo popio, tek da budem smeliji.

– To je zaista interesantno. Pričaj šta je dalje bilo – navaljivala je Meri.

– Ja sam ipak napisao reportažu o svojoj poseti tom čudaku, ali ju je urednik odbacio kao neverovatnu i neozbiljnu. Bio sam kivan na Sikerta. Jednom sam ga susreo u »Pitnej-klubu« i postarao se da ga dočekam u holu. Prišao sam mu i zamahnuo pesnicom pravo u njegovo lice...

– Znači, ipak si ga udesio? – opet upade Meri.

– Vraga! Udesio je on mene, ako se to može nazvati udešavanje. Ni danas ne mogu da shvatim koji je to trik džiu-džicu ili džudoa. Ja sam se dva puta okrenuo oko svoje zamišljene ose i našao uklješten čeličnim rukama ovog čoveka i okrenut leđima prema njemu. On mi je govorio u uvo: »Mladi prijetelju, zašto ste tako brzi i ratoborni? Zbog jedne šale ne treba stvarati neprijateljstva. Ostanimo prijatelji«. Hteo sam da ga naglo bacim preko glave, ali sam se sam našao u fotelji koja je bila smeštena u holu. Nisam više imao prilike da se susretnem s njim i sada sam se jedva setio ko je on. To je zbog sportskog odela i kose koju mu je zamrsio ovaj vetrić. A i tamne naočari otežavaju da čovek nekoga brzo prepozna...

Dok je Artur završavao svoje pričanje, Donald Sikert je bacao nekakvu belu kuglicu u vis i hvatao je ne gledajući za njom. A sada krenu k reporteru i devojci.

– Nadam se da ste završili priču o našem susretu – reče smešeći se.

– Pogodili ste, gospodine Sikert. Zar vi ne nalazite da je to morala biti zanimljiva priča? – upita Artur.

– Da, prilično zanimljiva – zastade Sikert.

Artur ga predstavi Meri i uskoro su razgovarali. Reporter se nadao da će ovaj susret iskoristiti da ipak nešto sazna o Sikertu i da dobije od njega podatke za kakav napis u svom listu.

– Idete li na izložbu? – upita ga.

– Vi već počinjete s pitanjima – nasmeja se Sikert. – Ali ako vaša pitanja budu u granicama sadašnjosti i ne budu zadirala u ono što ne želim da se zna, neće mi pokvariti radost što sam u društvu ovako simpatične dame i veselog interesantnog čoveka. Da, idem u Brisel da vidim tu izložbu.

– I mi idemo da vidimo Svetsku izložbu – reče Meri.

– Tamo ima zanimljivih stvari. Istina, Atomijum je obična vašarska atrakcija. Ali izložba pedeset godina likovne umetnosti Evrope je već nešto. Zatim, naučni pronalasci, tehnička dostignuća... Da, mnogo toga – govorio je Sikert.

– Mislim da se malo preteruje u pisanju o značaju izložbe – reče Artur.

– Svakako! U ovakvim slučajevima se uvek preteruje. Počev od broja posetilaca, koji je stvarno bar

za trećinu manji, pa do nabrajanja noviteta koji uopšte nisu novost. Tako su, na primer, Španci prikazali mašinu koja igra šah. A to je automat star tri decenije i može da igra samo s četiri figure – obična šema s malo električnih polja! Stotine drugih eksponata izložbe su obični trikovi, ili nevredne reklame smicalice... Ali može se, koliko znam videti mnogo stvari iz kulture i tehničkih dostignuća sveta, a to može da bude interesantno – pričao je Sikert.

Meri i Artur su ga s interesovanjem slušali. Nalazili su da lepo priča, poznaje stvari i ponaša se korektno. Ali njihov razgovor morao je da se prekine, jer je »Dagenam« doplovio do zidina Antverpena i uskoro je trebalo da pristane. Zato je valjalo spremiti prtljag i predati ga za iskrcavanje.

– Hoćemo li se videti u Brislu? – upita Artur.

– Za mene je rezervisana soba u hotelu »Ambasador« i bilo bi mi drago ako predložite neku zajedničku šetnju, večeru ili slično – odgovori Sikert.

– Pa to je i naš hotel! – uzviknu Meri.

– Izvrsno! – dodade Sikert. – Predlažem da se držimo zajedno na putu do Brisla. Pozivam vas da idete kolima koja su iznajmljena i čekaju me u Antverpenu.

Artur i Meri prihvatiše poziv i njih troje ostadoše u grupi sve do iskrcavanja. Kad su im koferi bili predati, oni priđoše automobilu parkiranom na prostoru iza carinarnice. Jedan čovek priđe Sikertu.

– Ja sam iz agencije »Union«. Imam li čast da govorim s gospodinom Sikertom? – upita.

– Da, ja sam Sikert.

– Izvolite ključeve kola. To su ona treća po redu – objasni agent u pokaza jedan udobni sivi »ševrolet«.

Sikert primi ključeve i ponudi Meri i Artura da pođu ka kolima. Uzgred objasni:

– Ovde u Belgiji mogu se iznajmiti kola veoma jeftino. A zanimljivo je da nisu potrebni nikakvi dokumenti, niti vozačka dozvola. Belgija je jedina zemlja u Evropi u kojoj se ne polaže vozački ispit.

– To znači da je opasno voziti – reče Meri.

– Naprotiv u Belgiji ima manje saobraćajnih nesreća, u odnosu na broj vozila, nego u bilo kojoj drugoj zemlji. A tu je saobraćaj veoma živ. Bilo bi logično da je i nesigurna vožnja, ali to nije slučaj. Ovde se vozi veoma brzo i svaki rđav vozač brzo bi izgubio život ili imanje. Naime, svako oštećenje tuđih kola se odmah prisilno naplaćuje, a za grube prekršaje saobraćajnih propisa kazne su veoma oštre, bez obzira na godine, iskustvo i sposobnosti vozača – govorio je dalje Sikert.

Bili su već stigli do kola, a nosač je završavao smeštanje prtljaga.

– Izvolite! – otvori Sikert vrata da propusti devojku i Artura.

Meri malo zastade snebivajući se.

– A šta je s vašom kobrom? – upita konačno.

– Dakle, to vas muči? O, ne brinite, nisam je poneo. Ona ne podnosi vožnju; to je razdražuje – nasmeja se Sikert. – Nisam poneo ni mrtve žabe, ni žive bele miševe.

Vragolasto je gledao Artura. Svi se nasmejaše, ali su Meri i Artur ipak osećali nelagodnost. Motor automobila blago zazuja i oni krenuše ulazeći u pravu bujicu automobila koji su vrveli gradom.

VII

Pošto je razaslao agente i celu policijsku brigadu da ispituje podatke i traži pljačkaša banke i ubice Florens Krenfild, inspektor Dikson pođe da se odmori. Bio je iscrpen, ali san mu nije dolazio dugo na oči. Zaspao je s pitanjem koje se okretalo u njegovoj glavi: ko je taj Braun za koga je Florens rekla da će ispaštati jednoga dana?

Iz sna ga trže zvrjanje telefona. Bilo je jutro, a on je spavao svega tri sata. Pruži ruku i uze slušalicu. Javi se i poče da sluša, a onda uzviknu:

– Šta?... Zajedno nestali?... Dolazim odmah.

U Skotland jardu čekao ga je zabrinuti Čarli Pipčin. Objasni da je Edi Kenford nestao posle večere u hotelu kod Nju Barneta.

– Ali kako znaš da je bio sa Dijanom? – upita Dikson.

– Nije mi on to rekao, ali ja zaključujem. Pred odlazak iz svog stana Edi me je pozvao telefonom i javio se da ide tamo na večeru. Ujedno mi je rekao da pokušam da saznam pravi razlog otpuštanja Dijane Helm iz modne kuće. Pitao sam ga od kud zna da je otpuštena. Rekao je da je pre nekoliko trenutaka bio s njom. Pretpostavio sam da će i to veče ostati s tom, mora se priznati, lepom devojkom. pogotovo kad ona zna i da priča o »Đokondi« – objasni Čarli.

– Ali to je pretpostavka. Kako znaš da je stvarno bio s njom? – pitao je dalje inspektor.

– Potražio sam je u stanu i nisam je našao. Zatim sam otišao u hotel gde su večerali. Po opisu sasvim je jasno da je to bila ona – odgovori Čarli Pipčin.

– Koliko vremena je prošlo od trenutka kad su nestali? – postavi inspektor još jedno pitanje.

– Tačno trideset i jedan sat – odgovori Čarli.

Inspektor je sada ćutao gnječeći ne upaljenu cigaretu. Tek sad je osećao koliko mu je bio simpatičan mladi detektiv. Uzbuđivala ga je pomisao da je Edi u opasnosti, a možda i ubijen. Zato je razmišljao šta da preduzme. Raspita se kakva je kola imao Edi i koji broj su nosila. Čarli mu odgovori i inspektor telefonom izdade nalog da se u Nju Barnetu i okolini traga za takvim kolima.

Tek što je to uradio, javi se dežurni policijski poručnik i zamoli da uđe. Dikson otprati Čarlija i primi poručnika.

– Donosite li šta novo? – upita ga nestrpljivo.

– I suviše mnogo da bi se čovek snašao u celoj toj stvari – odgovori poručnik i sede. – Brigada je naišla na trag pljačkaša banke...

Inspektor živnu i ožiljak na licu mu zatitra. Poručnik nastavi:

– Upotrebili smo »rezervni metod« i pronašli čoveka koji je od svog brata saznao o napadu na banku. To je Džems Lajt, koga dugo ima na nišanu odsek za droge. Njegov brat Randolf Lajt bio je u grupi koja je opljačkala banku. Džems nikada ne bi izdao brata, ali sad je mogao, da govori jer je Randolf ubijen.

Dikson poskoči na sedištu.

– Šta govoriš?! – ote mu se.

– Da, ubijen je. Njegov leš je našao Džems. Naši ljudi su već bili razgovarali s Džemsom i tražili da kaže ako je šta saznao u krugovima »podzemlja«. Ali on nije hteo da govori. Otišao je kući, to je tamo, na kraju Barkinga, odmah uz Roding. Ušao je u dvorište i zavirio u ga-

ražu da vidi da li su Randolfova kola tamo. Ugledao je jedan veliki svetlosivi automobil, zavirio unutra i našao brata. Učinilo mu se da ovaj spava, ali kad ga je prodrmao, trgao se... Randolf je bio mrtav, zadavljen.

– A šta je s ostalima? – nestrpljivo upade inspektor.

– Randolf je imao grupu svojih ljudi. Oni su se bavili sitnijim provalama, a u nekoliko navrata i ucenama. Ali uspevali su da se »održe«. Pre izvesnog vremena Randolf je s nekima pripremao napad na banku. U svojoj grupi imao je devojku Poli Dousn, njenog ujaka Kenta i još dva bandita. Kent je onaj prosedi i ćelavi starac što je došao »da uloži novac« u banku.

– Jeste li im ušli u trag?

– Svi su već iza brave. Njihova priča je ukratko ovakva: Randolf im je objasnio da ima idealan način da opljačka banku. Bio je to nekakav gas u malim gumenim balonima koji munjevito uspavljuje. Onaj ko ga upotrebljava treba samo da uzdrži disanje jedan minut, a zatim da nekoliko puta udahne kroz parče platna navlaženo nekom tečnošću. Za to vreme se gas brzo širio po vazduhu i uspavljuje prisutne koji nisu ni primetili ispuštanje.

– Jesu li nađeni kod njih takvi baloni?

– Ništa. Zanimljivo je to da je onaj reporter imao pravo. Njihova kola su bila crno obojena i dao ih je neko od organizatora. Randolf je objasnio da na deset minuta pre napada treba premazati kola nekom uljastom tečnošću. Izračunato je tačno da kola pod uticajem te tečnosti menjaju boju u toku vožnje. Dalje je bilo u planu da usput u jednoj mirnoj ulici svi sem Randolfa iziđu i svrate u jedan bioskop koji daje non-stop predstave. To bi bilo dovoljno za pristojan alibi, jer bi bili u grupi, a imali su već kupljene karte.

– Dobro smišljeno – upade Dikson.

– Dalje je trebalo da Randolf produži do dokova u predgrađu Kaning, da preda kola i deo plena, a zatim pođe kući. Posle dva dana bi se svi sastali i podelili svoj deo.

– Dakle, on je tako i učinio, ali sreo se s tim licem koje ga je nateralo da vozi do Barkinga gde je ubijen – zaključi inspektor.

– Izgleda da se nešto slično dogodilo, ali tu se trag prekida – reče poručnik.

– Kakvi su tragovi na lešu ubijenog?

– Jedva vidljivi. Izgleda da on uopšte nije bio pri svesti kad je ugušen – odgovori poručnik. – Ubica mora da se poslužio nekim mekim i debelim šalom kojim je stegao vrat svoje žrtve. Ćutali su nekoliko trenutaka. A tada inspektor upita:

– Jesu li uhapšeni priznali?

– Da. To su »sitne ribe« podzemlja. Kad smo im rekli da je Randolf uhapšen i da je novac vraćen, oni su se pokolebali i zapleli se u iskazima. Posle nekoliko reči, koje su ostavile utisak na sve njih, brzo su im se odvezali jezici – nasmeja se poručnik.

– Da li sada znaju da je on ubijen i da novac nije nađen?

– Poli i njen ujak znaju, ali ostala dvojica još ne. Pokušavamo da saznamo još nešto. Ali izgleda da je Randolfova smrt bila neophodna glavnom šefu bande. Njega, ili nekog bliskog njemu, znao je samo Randolf. Sada je novac nestao, a trag prekinut i sve je opet postalo nejasno – zaključi poručnik.

– Šta znaju o onoj tablici s natpisom »Lun, kralj ponoći«?

– Randolf im je objasnio da treba da je ostave, jer će to dovesti policiju na pogrešan trag. Drugo ništa ne znaju – odgovori poručnik.

Je li štampa obaveštena? – pitao je dalje Dikson.

– Čekamo da vi to odobrite, jer je vama poveren ceo slučaj – odgovori poručnik.

– Donesite mi zapisnike i materijal o saslušavanju uhapšenih i za dva sata kasnije zakažite sastanak s predstavnicima štampe. Daćemo im nešto da ne viču toliko protivu nas. Ipak imamo u rukama izvršioce pljačke – zaključi Dikson.

*

Pošto delimično zadovolji radoznalost novinara, Dikson im razdeli već načinjene fotografije uhapšenih i ode da se posavetuje sa svojim saradnicima. Bilo je tu lekara, hemičara, laboranata i drugih specijalnih stručnjaka. Ali niko nije mogao da odgovori na pitanje kakvo je sredstvo upotrebljeno za uspavljivanje osoblja banke.

Skup je ličio na nekakav vojni štab koji pretresa činjenicu da neprijatelj sigurno ima moćno tajno oružje, o kojem se zna samo da je veoma opasno.

Posle savetovanja inspektor poseti uhapšene. Dugo ih je ispitivao, ali oni nisu mogli da kažu ništa novo. Zato se vrati u svoju kancelariju i napisa izveštaj za Interpol, nadajući se da će, možda, otuda dobiti podatke o upotrebi takvog ili sličnog sredstva. A zatim svede i zapisa svoje zaključke:

»Ostaje nejasno ko je šef bande i kakvim sredstvima se služi. Potrebno je konsultovati hemičare i druge naučnike.

Razlozi ubistva Florens Krenfild ostali su sasvim nejasni, a ubica nepoznat.

Edi Kenford otet zajedno s Dijanom Helm koja je najviše znala o Florens. Ona je pomenula nekog Brauna.

Ko je Braun?«

Pošto napisa tih nekoliko rečenica i stavi u dosije, Dikson pozvoni dežurnom.

– Tražite spisak svih registrovanih lica koja imaju prezime Braun – naredi.

Nekoliko minuta kasnije zazvoni telefon. Javljao se službenik kartoteke.

– Gospodine inspektore, vi ste tražili podatke o licima s prezimenom Braun – reče.

– Da, pa šta je? – nervozno odgovori inspektor.

– Znate...

– Šta obilazite? Kažite u čemu je stvar.

– Registrovanih Brauna u našoj kartoteci ima dvesta jedanaest, a u kartoteci građana koji nisu dolazili u sukob sa zakonom ima ih preko hiljadu i to samo odraslih – objasni službenik.

– Dovraga! Doćiću sam da prelistam dosijea – zaključi inspektor.

Uputi se u kartoteku i uzgred upita ima li vesti o Kenfordu. Nije se još ništa čulo. Idući hodnikom razmišljao je o poslednjim događajima. Oni su se brzo odvijali i svi su pokazivali da konci vode na jedno mesto, k jednom čoveku. Do tada nije bilo u Londonu tako organizovane, drske i aktivne bande.

U kartoteci poče da prelistava dosijea ljudi koji su nosili prezime Braun. Eliminisao je jedno po jedno i za prvi mah izruče samo šest

imena. Jedan od njih bio je osuđivan zbog krađe, a sada je radio na stovarištu građe. Drugi je bio upleten u trgovinu s američkom robom iz ratnih slagališta, treći je proneverio novac kao blagajnik, četvrti je bio ucenjivač žena koje varaju muževe, a peti posednik štale trkačkih konja u predgrađu Vilesden. Pored njegovog imena stajale su i beleške o sumnjama da je umešan u poslove oko iskorišćavanja posrnulih devojaka. Zvao se Džek Braun. Šesti je bio nekadašnji vlasnik cirkusa, koji je »upropastio« svoj cirkus, a ustvari sklonio novac i ostao dužan osoblju. Uspeo je i da proda cirkus tobože za nešto malo novaca, a sumnjalo se da je dobio daleko više.

Dikson pozva svog pomoćnika, naredi da se spreme kola i krenu da lično obiđe odabrane ljude s prezimenom Braun.

VIII

Obilasci Svetske izložbe i grada behu zamorili Meri Šatl do te mere da ona odluči da to treće veče ostane u svojoj sobi. A Donald i Artur su se spremali da malo razgledaju noćni život Brisla.

Išli su pešice i skrenuše na Bulevar Anšpah koji je bleštao od svetlosnih reklama i ukrasa. Preko širokog bulevara jedan do drugog bili su razapeti venci svetiljki, što je stvaralo utisak da je ceo svod pozlaćen i posut hiljadama zlatnih zvezda koje su se spustile nisko nad ulicu. Grad je u tom momentu zaista ličio na carstvo bajki.

Na početku Bulevara Adolf Maks obrati im se jedan stariji čovek.

– Želite li da posetite jedan dobar noćni lokal? – pitao je.

– Želimo da posetimo sve noćne lokale, ali ne taj koji nam nudite – smejući se odgovori Donald Sikert.

Nastaviše šetnju i pređoše na Bulevar di Žarden botanik. Išli su prema četvrti koja se nalazi između Gar di Nord i Zelene aleje. Samo u desetak ulica ove četvrti ima preko pedeset malih noćnih lokala s devojkama »za razonodu«. To su obično lokali sa po jednim velikim izlogom kroz koji se vidi sto za kojim sede dve, tri, ili najviše pet devojaka. One su tu izložene pogledima prolaznika koji tako mogu da se odluče kakvo »društvo« žele. U lokal može da uđe najviše onoliko ljudi koliko ima devojaka. Tada se spušta zastor na prozoru, a vrata zaključavaju.

– Da uđemo tamo gde sedi ona visoka crnkinja – predloži Donald.

– Ne. Želim da posetim jedan lokal ovde u trećoj ulici. U njemu je devojka koju hoću da vidim – odgovori Artur.

– Gle, gle! A ja sam mislio da samo pogledamo i popijemo nešto. Činilo mi se da vam je dovoljno društvo ljupke Meri – smejao se Donald.

– Slušajte, Sikert. Valjda ne mislite... – zbuni se Markinč.

– Ništa ja ne mislim – smejao se dalje Sikert.

Kad stigoše do lokala čiju je adresu imao Artur, uđoše unutra. Za jednim stolom sedele su dve devojke – jedna crnokosa i visoka, snažna, a druga vitka i plavokosa. Obe su bile na svoj način vesele. Kod bifea sedela je debeljušna, rastom mala nasmejana vlasnica lokala.

– Koga ja to vidim! – uskliknu crnokosa devojka i požuri k Arturu. – Škrabalo, ljubavi, zar te nisu prebili u Londonu?

– Halo, Ana! Došao sam da te posetim – javi joj se Artur i požuri k zadnjem delu lokala da izbegne njen zagrljaj.

Vlasnica spretno spusti zastore i zaključa vrata. Ceo lokal imao je svega četiri fotelje i dva kanabeta uza zid. Njih dvojica naručiše vino. Vlasnica brzo posluži i nekud nestade.

Ana Đali raspitivala se kako je u Londonu i spretno nalazila razloge da svoje obnažene ruke obavija oko Arturovog vrata.

– Ostavi me sada, da se malo odmorim – branio se Artur.

Donald se lako snalazio s manje agresivnom plavušom. On je pristao da mu ona sedne na krilo i počeo je sa svojim trikovima.

– Šta to imaš ovde? – upita on odjednom pružajući ruke k njenim kolenima.

– Pogledaj dragi – smešila se ona.

On pruži ruku i izvuče nešto ispod njene suknje. Devojka ciknu i otskoči. Donald je u ruci držao malog miša koji se okretao viseći za rep među njegovim prstima.

– Ah, ah! Gde se zavukao – vrteo je glavom Donald.

– Bacite ga, ubite ga! – drhtala je plavuša.

– Ništa, ništa. Staviću ga u džep i baciti kad izađemo – odgovori Donald i strpa miša u džep.

Artur se smejao i žalio što nešto slično ne može i on da učini, jer Ana ga je bila pritesnila svojim izazovnim grudima.

– Devojke, mi ćemo otići ako nas drukčije ne zabavite – reče on odmičući se od Ane.

Ona ga shvati. Oni žele da porazgovaraju i malo posede, a tek onda da se odluče da li da odu s njima u sobe ili da iziđu.

– Da vam igramo? – upita ona.

– Da. Igrajte – složi se Artur.

Ona otvori mali električni gramofon, čije su ploče bile složene i automatski se menjale. Sladunjava muzika komponovana za »strip-tiz« odjeknu i Ana poče da igra. Okrećući se među foteljama ona poče da se svlači. Tada u igru stupi i druga devojka. Jedna drugoj pomagale su da se skladnim pokretima oslobode pojedinačnih delova odeće, koja je za to bila specijalno podešena. Konačno na njima ostadoše kao paučina tanke i čipkaste košuljice.

– Dovraga, dobro igraju – reče Donald.

Artur se vrpoljio na svom mestu i jedva čekao da se ova igra prekine. Ali znao je da će one igrati sve dok oni ne prekinu tu igru zavođenja. On dade znak Ani i ona doskakuta do njega, jednom rukom dohvati svoju haljinu, a drugom ga povede kroz uzana vrata prema svojoj sobici, širokoj jedva dva, a dugoj tri metra.

– Obuci tu haljinu – reče joj on nabravši čelo.

Ona ga s čuđenjem pogleda.

– Što si onda došao? – upita.

– Nisam došao zbog tvojih draži koje nisu male, priznajem. Nešto drugo me je dovelo ovamo – objasni joj on.

Dok je govorio izvadi hiljadu franaka i zadenu novčanicu za mrežastu košuljicu na njenim grudima.

– Ovde je to zabranjeno. Mi nikada ne primamo novac. Sve je zaračunato u cenu pića. Platićete dva litra vina hiljadu franaka i to je sve – reče ona vraćajući mu novčanicu.

– Znam, ali ovo je poklon poznanici – odgovori on i dodade još jednu hiljadarku.

Ana ga začuđeno pogleda i gurnu

novčanice pod ivicu tepiha na podu.

– Zar ne možemo ovako da razgovaramo; vruće je? Ne volim da budem obučena – pokušavala je ona ipak da »razonodi« reportera.

– Obuci se, odmah! – prilično grubo reče Markinč i stade pored prozora okrenuvši joj leđa.

Ona se obuče i sede na krevet podavivši noge pod široku svilenu haljinu. Njen izraz dobi nekakvu blagost. Ličila je u tom momentu na kakvu mladu domaćicu, ženu u svojoj sobi, koja čeka da muž pročita novine, pa da mu skuva kafu.

– Govori. Šta te interesuje? Upozoravam te da malo znam o životu sličnih meni ovde u Brislu. Drugačije je bilo u Londonu. Tamo sam bila »privatna« devojka Mesine. A kad je on proteran, morala sam da odem, jer mi je pretila opasnost – napomenu ona.

– Meni treba samo jedno obaveštenje – poče Artur.

– Koje?

– Šta znaš o Braunu?

– Skoro ništa. On je ostao u Londonu. Mislim da je bio jedan od »gazda«. Bio je Mesinin konkurent. Verujem da je preuzeo glavne poslove – odgovori ona.

– Kako mu je ime i gde stanuje? – pitao je dalje Artur.

– To ti neću reći; nisam od tih. Uostalom, to je opasno. Ne želim da imam ništa s tim, odgovori ona.

– Jesi li poznavala Florens Krenfild?

– »Đokondu«? O, kako da ne! Šta je opet s njom?

– Ti na moja pitanja odgovaraš pitanjima – nasmeši se Artur. – Evo o čemu se radi: Florens je ubijena...

– Šta govoriš?!

– Da, ubijena! Hteo bih nešto da upitam tog Brauna...

– Slušaj, Arture. Je li to istina? »Đokonda« mi je jednom pomogla. Bila je to dobra devojka. Htela bih da njen ubica bude uhvaćen. Ako Braun nešto zna, reći ću ti njegovu adresu – uzbuđeno je govorila Ana, a u očima su joj se zaiskrile suze.

Reporter izvadi isečak londonskih novina i pokaza joj ga. Ona pročita napis o ubistvu Florens Krenfild.

– Ne shvatam vezu s pljačkom banke – reče zatim. – Braun se nikada ne bi mešao u takvu stvar.

– Kako se zove Braun?

– Džems... Ima štalu trkačkih konja u predgrađu Vilesden. Tamo je i njegov javni stan. Ali njegovo stvarno prebivalište je usamljena vila u zapadnom delu Vinbldona, tamo kod parka, na padini prema Brok rečici. Ne znam broj, ali ju je lako poznati, jer ima na ulazu dve lavovske figure. Levoj je odbijena njuška – ispriča Ana.

– Odkud znaš sve to? – upita Artur.

– Bože! Pa ti si strašan; sve bi hteo da znaš. Išla sam tamo pre nego sam pala u šake Mesini. Bilo mi je osamnaest godina... – ona uzdahnu i poćuta nekoliko trenutaka. – Kad mi je bilo četrnaest godina iz Italije sam uspela da dođem u Englesku i nastavim školovanje u baletskoj školi. Sanjala sam da ću postati igračica, ali naglo sam narasla i bila često viša od svojih partnera u igri. Odmah je bilo jasno da se neću nikada pojaviti na velikim pozornicama... Nije mi se išlo nazad u bedu, jer su moji u Italiji siromašni. Jedan propali pozorišni menadžer skupljao je trupu za

izvođenje »štrip-tiza« i ja sam pristala...

– To je onaj koji se posvađao s ranijim gazdom i prešao Mesini? – upita Artur.

– Da. O tome su pisale novine. Ali niko nije obratio pažnju na nas. Tamo u Londonu ljudi se skandalizuju kad čuju za devojke s pločnika, ili »strip-tizu«, ali nikad se ne sete da vide može li im se pomoći. Niko se čak nije interesovao ni za naša imena. Mesina nas je preuzeo, našao nam stanove, postavio nadzor... Uostalom, ti to znaš, jer si još tada njuškao. Verovalo se da si pomagao Vebu – pričala je dalje.

Još neko vreme su njih dvoje razgovarali, a tada Artur iziđe. U lokalu je sedela sama ona plava devojka i zadovoljno se smeškala.

– Vaš kolega je sve platio i izišao. Čeka vas napolju – reče ona Arturu.

Novinar se pozdravi i iziđe. Donald je stajao na pločniku i pušio. Krenuše dalje u nameri da izađu na Bulevar d'Anvers. Idući čuše korake za sobom. Osvrnuše se i ugledaše četiri čoveka s natučenim šeširima. Zastadoše da ih propuste, ali tada se dogodi nešto neočekivano. Četiri čoveka baciše se na njih. Otpoče borba.

Markinč oseti da jedan od dva napadača, koji su se bili okomili na njega, ima metalni bokser u ruci, jer ga pogodi u levu ruku isturenu za odbranu. Ruka mu odmah utrnu i pade niz telo. Ali reporter otskoči i nastavi vešto da se brani. Primeti kako Donald deli udarce. Njegovi protivnici su, izgleda, bili manje vešti i on ih je bio pritesnio.

– Udri ih, Arture! – vikao je naučnik.

– Pazi, leđa! – primeti reporter da Donaldu jedan od napadača prilazi od pozadi.

Ali se obradova kad vide kako se njegov drug munjevito okrenu i lupi napadača po vilici i on pade na pločnik. Međutim, taj trenutak iskoristi jedan od onih koji su napadali Artura. Udari ga ispod uva i reporter izgubi svest.

Kad se osvestio, ugledao je pored sebe Donalda. Sedeli su u mračnoj kapiji.

– Šta se dogodilo? – prozbori Markinč.

– U trenutku kad si ti pao, ja sam uspeo da oborim još jednog. Tada se negde čula policijska zviždaljka i napadači su pobegli, a ja sam tebe odvukao malo dalje. Nisam želeo da imam posla s policijom, jer bi nas odvela na saslušanje i imali bismo komplikacija – objasni Donald.

Artur opipa glavu i lice razmišljajući.

– Zašto li su nas napali? – upita više za sebe.

– Verovatno su mislili da će se lako domoći naših novčanika – zaključi Donald.

Pođoše nazad i uskoro izbiše na široki bulevar. Pozvaše taksi i odvezoše se u noćni restoran u Aveniji di Midi. Večeraše razgovarajući o borbi. Artur je uzgred razmišljao o tome kako je dobro što nije bio sam u ovom noćnom izlasku i što je Donald tako vešt i dobar u tuči.

Ispiše dosta pića u čast ovako učvršćenog prijateljstva i u vedrom raspoloženju, oslovljavajući jedan drugoga po imenu, pođoše ka svom hotelu.

Bilo je već devet sati izjutra kad se sastadoše u hotelskom restoranu. Meri je bila sveža, obučena u svetlu haljinu od šantunške svile.

– Kako je proteklo muško veče? – obrati im se veselo.

– Bilo je prilično zanimljivo – reče Donald.

Artur nehotično opipa oteklinu pod uhom i oderanu kožu na bradi. Meri primeti taj pokret i zagleda se u njegovo lice.

– Šta se to dogodilo? Izgledaš kao posle kakve tuče – interesovala se ona dalje.

– Mali incident u toku šetnje – odgovori Artur izbegavajući pravi odgovor.

Meri ih osmotri obojicu, kao da sumnja da su se međusobno tukli. Osmehnu se zbog sećanja na Arturovo pričanje o njegovim susretima s Donaldom. Zato ništa dalje ne reče, iako ju je mučila radoznalost.

Pođoše na izložbu.

Iako su po treći put stigli na mesto gde je bilo sedamdeset šest ogromnih paviljona, oni su imali da vide još mnogo toga što je predstavljalo atrakcije Svetske izložbe. Prođoše pored stepenastih slapova dugog bazena, mimoiđoše Atomijum koji su prvog dana bili razgledali, kupiše paketiće odličnog smrznutog krema i sačekaše da se otvori Filipsov paviljon.

Ovaj paviljon sa svojim oblikom spojenih trostranih i nagnutih piramida, ali nejednakih i sasvim nepravilnih bio je načinjen od armiranog betona, a imao je samo dvoja vrata i ni jednog prozora. S vremena na vreme grupe posetilaca ulazile su i, pošto se za njima zatvore vrata, gledale čudnu sinfoniju zvuka i slike. Stotine zvučnika postavljenih na svim zidovima stvarale su neobičan osećaj. Čas na jednom, čas na drugom kraju zamračenog paviljona, zasvetlele bi iskre elektriciteta, začuo bi se kakav prodorni šum, razlegao se krik ili strašna grmljavina. Sve je to nalazilo odjeka zujilo i šumilo, hujalo, brehtalo i zviždalo u nekom iskrivljenom i strašnom ritmu. A onda je počinjala priča o čovekovoj istoriji od postanka sveta do eksplozije atomske bombe koja preti čovečanstvu da ga vrati unazad za hiljade godina, ili da ga potpuno uništi.

Slike su se javljale na svim zidovima, zvuci su se mešali i vukli pažnju čas na jednu, čas na drugu stranu.

– Ovo je strašno – reče Meri privijajući se uz Artura.

– Ali je zanimljivo – odgovori reporter.

Donald je stajao pored njih i oni su mu u mraku ponekad ugledali lice pod trenutnim odblescima svetla odbijenog sa slika i nagnutih zidova. Izgledalo je da se to lice grči u nekakvom čudnom bolu.

Kad iziđoše, Artur upita Donalda:

– Je li vas uzbudilo ono što smo videli u ovom paviljonu?

– Da, veoma – odgovori Donald. – Ja znam koliko je istinita priča koju su pokušali da nam ovde ispričaju. Čovečanstvo zbog rata nerava i trke u naoružanju igra na oštrici noža, srlja ka provali uništenja...

Pođoše dalje, mimoiđoše nekoliko paviljona i nađoše se pred grupom zgrada u kojima su izlagali Indija, Japan, Filipini, Iran i Kambodža. Odmoriše se na terasi malog restorana, a onda razgledaše i ove paviljone.

– Za danas mi je dosta – reče Meri.

– Treba da izdržite još samo jedan napor. Odvešćemo se da vidimo izložbu likovne umetnosti. Tamo je izloženo ono što se smatra najboljim u stvaranju evropskih

umetnika poslednjih pedeset godina – predloži Donald.

– I ja mislim da treba to da vidimo. Ostaje nam inače još mnogo toga. Uveče bi mi mogli doći da posetimo deo koji se zove »vesela Belgija«. A treba da obiđemo i neka mesta u gradu i okolini – reče Artur.

Bilo je već prošlo podne kad napustiše izložbu slika. Bili su umorni i gladni. Odvezoše se u grad, ručaše u jednom na izgled skromnom, ali odličnom restoranu, a zatim pođoše u hotel da se odmore nekoliko sati. Bilo je skoro tri sata.

– Ko se prvi probudi neka pozvoni telefonom ostalima – predloži Donald.

– U redu – složi se Artur.

– Prijatno – mahnu im Meri i ode u svoju sobu.

Njih dvojica popušiše još po cigaretu sedeći u foteljama u malom holu na trećem spratu, na kojem su bile i sobe svih troje. A zatim se rastadoše.

Bilo je već šest sati kad se Artur probudi. Obrija se i obuče, a tek onda pozvoni prvo Donaldu a zatim Meri. Dogovoriše se da se sretnu u kafani hotela. Čim spusti slušalicu, Markinč požuri da u hotelskoj kafani nađe poslednje londonske novine i da ih pročita dok bude čekao.

Namesti se udobno, naruči kafu i tek onda otvori jedan od listova. Ali već kod drugog naslova trže se i grozničavo poče da čita:

»Je li i otmica detektiva Kenforda delo istog zločinca koji je opljačkao banku i ubio Florens Krenfild?... Tajanstveni nestanak detektiva povezuje se s nestankom Dijane Helm, lepe manekenke koja je bila prijateljica Florens Krenfild...«

Artur je nestrpljivo čitao objašnjenja, ali ga prava groznica uzbuđenja obuze tek kad pročita naslov:

»Pohvatani pljačkaši banke – Vođa banke zadavljen«.

Reporter je brzo čitao, kao da će mu nešto pobeći sa stranica lista. Nije ni primetio da je Meri stigla i da ga posmatra. On pročita izjavu inspektora Diksona i brzo nastavi da prevrće ostale novine tražeći neki nov detalj.

– Šta si to našao u novinama, dragi? – upita Meri konačno.

– Izvini, nisam primetio da si stigla – odgovori Artur i tutnu joj u ruke svežanj novina. – Pogledaj sama. Edi je nestao s nekakvom manekenkom... Banda koja je opljačkala banku pohvatana...

Ponovo se zaneo čitanjem novina i nije primetio da dolazi i Donald.

– Ja sam malo zakasnio. Slušao sam vesti na radiju. Desilo se nešto zanimljivo, – objašnjavao je Donald.

Ali Artur mu samo klimnu glavom i nastavi da pregleda novine. Nije obraćao pažnju šta Donald priča, ali se trže na reči koje ovaj izgovori u toku daljeg pričanja.

– Šta kažeš »Lun, kralj ponoći«? – upita.

– Šta si to zanimljivo čitao kad ne slušaš šta pričam? – obrati mu se Donald.

– Nešto čudno dogodilo se na izložbi. Radio javlja da je u šesnaest časova iz Palate elegancije odnešen nakit u vrednosti od dva miliona belgijskih franaka. U to vreme bilo je najmanje posetilaca. Svo osoblje jednog dela paviljona je u jednom trenutku zaspalo... A kad se probudilo, nakita nije bilo. Našli su tablicu s natpisom »Lun, kralj ponoći«. I to je nekakav čudan ponoćni kralj koji »radi« u sred dana – ispriča Donald.

— Pa to je kao u londonskoj banci!? — iznenadi se Artur.

— Izgleda sasvim tako — dodade Donald. — Ali nije samo to bilo u vestima. Dalje se kaže da je pre desetak minuta, tačno u sedamnaest i pedeset pet Lun, kralj ponoći izvršio drugo delo, ali ovoga puta smešno. U jednom odeljenju Paviljona industrije hrane san je uhvatio osoblje, a kad je prošao primećeno je da nedostaje samo kutija fine čokolade. Opet je nađena čudna posetnica »Lun, kralj ponoći«.

— To je fantastično! — uzviknu Artur.

A tada ispriča Donaldu šta pišu londonske novine. Sikert je slušao s interesovanjem.

— Ispada da je taj Lun pljačkaš, i ubica, otmičar i skoro sve moguće. Eto, čas je u Londonu, a čas u Brislu — zaključi.

— Mora se nešto brzo preduzeti — reče Artur.

Meri ga je gledala sa zebnjom. Znala je da on neće izdržati da ostane miran posle svih ovih događaja. I baš ono čega se plašila, začu sada iz Arturovih ustiju:

— Ja moram u London. Moj prijatelj Edi je u opasnosti, a ja lutam po Brislu... Ne, stvarno ja to ne mogu! — govorio je sav uznemiren.

— Ali šta ti tu možeš? — upita Sikert.

— Mogu. Ja sam na tragu jednog zločinca koga je naznačila oteta devojka — odgovori Artur.

— Sve bi to moglo da bude zanimljivo. Primaš li i mene u društvo? — upita Donald.

Kad bismo mogli da otputujemo? — već rešen da ide reče Artur.

— Zaboga, Arture, pa tek smo došli — upade Meri.

— Ovoga puta moraš mi oprostiti, draga. Edi je u opasnosti. I on bi dotrčao meni u pomoć — branio se Markinč.

— Onda se vraćam i ja — dodade Meri pomirljivo.

— Spremajmo se onda! — veselo uzviknu Sikert.

Uskoro su jeli svoju preuranjenu večeru, platili račun u hotelu, raspitali se za avionske karte i krenuli, jer su imali sreće — poslednji večernji avion za London imao je još nekoliko praznih mesta.

IX

Inspektor Dikson bio je ljut i jetko je dočekivao sve saradnike. Ali pre svega ljutio se na samoga sebe. Prvi put mu se desilo tako nešto. Obilazeći izabrana lica s prezimenom Braun bio je stigao do kuće i štale s trkačkim konjima u predgrađu Vilesden. Nije imao osnova da ispituje Brauna niti razloga da izvrši pretres. Zato je hteo da nekako sam osmotri to sumnjivo mesto.

Noću je preskočio ogradu blizu kuće i taman hteo da pogleda usamljeno spremište stočne hrane i raznog materijala, kad su ga zgrabili. Otimao se i branio, ali ga je neko lupio gumenom palicom. Kad se osvestio, pred njim je snebivajući se stajao jedan policajac.

— Izvinite... Kako vi... Ja sam izvešten... — mucao je.

— Šta je, sto mu crnih vragova? — skočio je Dikson.

— Gospodin Braun javio je da su se danju oko njegove kuće kretali nekakvi sumnjivi ljudi. Izrazio je verovanje da hoće da napadnu njegovu štalu, u kojoj drži jedno grlo što treba da odnese pobedu na sledećim trkama... Rekao je da veruje

da nelojalna konkurencija hoće da onesposobi njegovo izvrsno trkačko grlo... Molio je da pošaljemo nekoga — pričao je policajac.

— I vi ste poslali! — huknu Dikson.

— Nismo očekivali da će to biti neko iz... — ne izreče do kraja policajac.

— Onda terajte dalje budale! — viknu Dikson — i osvrnu se.

— Šta da uradimo, gospodine inspektore?

— Vežite me i odvedite odavde. Braunu kažite da sam neki običan lopov — jetko zaključi inspektor.

Dok je govorio dvorištem se kretao čovek s džepnom lampom u ruci.

— Jeste li ga ukebali? — pitao je promukao glas.

— Ne dozvolite da mi vidi lice — šapnu Dikson.

— Ne prilazite bliže, gospodine Braun! Ovde su tragovi važni za istragu — reče policajac i postavi se između inspektora i pridošlice.

Drugi policajac odvede Brauna s objašnjenjem da treba da se sastavi kratak zapisnik. Za to vreme odvedoše inspektora do policijskih kola i pustiše ga iza ugla da nađe svog pomoćnika koji je bio ostao kod kola.

Sada je Dikson znao da je Braun opomenut, ako je kriv za bilo šta. Ali u tom slučaju on je veoma drzak, ili se oseća sigurnim. Njegov postupak s pozivanjem policije krajnja je drskost, ako stvarno ne veruje da je neko »hteo da onesposobi njegovo trkačko grlo«. Ali inspektora je najviše mučilo to što je bio siguran da će se u policijskim krugovima i Skotland jardu saznati kako je uhapšen slavni inspektor. Smejaće mu se godinama sve kolege i poznanici.

To ga je ljutilo da je morao napregnuti svu snagu da bi se koncentrisao i nastavio normalno da radi i misli. Opet je u mislima pretresao rezultate istrage. Sve se svodilo na to da su izvršioci pljačke u banci pohvatani, ali vođa se ne zna i novaca nema. Trag je presečen i niko ne zna u kojem pravcu treba nastaviti istragu. Pored toga nema traga ubice Florens Krenfild, a nestanak Edi Kenforda zagonetan je već četiri dana.

Dok je razmišljao o svemu začu se zvrjanje telefona. Spreman da se naljuti ako ga neko poziva bez važnog razloga, Dikson podiže slušalicu.

— Halo, inspektor Dikson? — čuo je zvučan i nestrpljiv glas.

— Da, ovde Dikson! Ko je tamo? — nervozno izreče inspektor.

— Zdravo, inspektore! Ovde Artur Markinč. Vratio sam se, jer ne mogu da propustim da se sve događa u mom odsustvu...

— Slušaj, mladiću: Ne zabadaj nos tamo gde ne treba. Konačno želim da me ostaviš na miru — gubo obrusi Dikson.

— Ali, dragi inspektore, čemu takva ljutnja?! Moj prijatelj Edi je otet i ja moram da učinim nešto. Treba mi pomoć... — nastavljao je reporter Markinč.

— Nikakvu pomoć, nikakav razgovor, nikakvo obaveštenje! To da znaš i dosta! — sad je već vikao Dikson.

— Ali ja sam bio u Brislu. Tamo se pojavio Lun, kralj ponoći. Našao sam tamo neke druge podatke — trudio se Artur da zainteresuje inspektora.

— Obavešten sam o svemu. A ti, mladiću, ruke k sebi i gledaj svoja posla! Trudi se da se ne sretnemo

do kraja istrage – reče Dikson i spusti slušalicu.

Ali pola sata kasnije dežurni mu prijavi Artura Markinča. Dikson požele da urlikne, ili da ugrize sebe za leđa. Hteo da naredi da izbace tog vražjeg reportera strmoglavce, ali se ipak uzdrža i reče da ga puste.

– No šta je? – dočeka ga grubo.

– Verujući u tvoju ljubaznost, poštovani inspektore očekujem da mi bude ponuđena čašica viskija s malo sode i parčetom leda u njoj – pravio se Markinč da ne primećuje inspektorovu nabusitost.

– Radije bih ti ponudio čašicu nitroglicerina, pa da ti raznese tu prijatnu fizionomiju – već malo odobrovoljen odgovori Dikson. – No, stvarno donosiš li šta novo?

– Tiče se Brauna – reče Markinč.

Pričao je šta je saznao od Italijanke u briselskom noćnom lokalu, a zatim pomenu i napad u polumračnoj ulici blizu Gar di Nord. Inspektor se raspitao o tome šta je sve reporter čuo o krađi na izložbi. A zatim se vratiše na razgovor o Braunu.

– Nemam mogućnosti da ga saslušavam ili pretresem njegovu kuću – reče Dikson. – Utvrdio sam da i on ima alibi za sate kad je napadnuta banka i kad je ubijena »Đokonda«. On je i opomenut jer sam pokušao da ispitujem... No, ako čuješ neku priču o mom hapšenju ili slično, ne veruj, a naročito nemoj da se podsmevaš – mršteći se reče inspektor.

– Verujem da je teško učiniti nešto direktno. Ali ja bih sa jednim svojim prijateljem hteo da malo zavirim oko tog Brauna. Hteo bih da mi policija progleda kroz prste, ako se šta desi – predloži Markinč.

– Ali šta ti možeš da učiniš? – upita inspektor.

– Još ne znam. Već ranije sam naišao na njegovo ime, još dok sam skupljao materijal za seriju svojih reportaža. A sada ga je spomenula ona oteta devojka u vezi sa ubistvom Krenfildove. Sve mi se čini da neće biti na odmet da pripazim na njega – odgovori reporter.

– Dobro. Ja o svemu tome neću ništa da znam. Ali kad pominješ svoje reportaže, treba da ti kažem. Počela je istraga na osnovu tvog materijala, ali nije se moglo mnogo postići. Sad opet imamo neprilika s javnošću, jer tvoj list je doneo prvi članak već danas. Verujem da ćeš i ti imati neprilika... Staješ na žulj vlasnicima zgrada za izdavanje, podvodačima, vlasnicima noćnih lokala i nekih hotela, krijumčarima belog roblja, pa čak i policiji. Ne bih se čudio da oko tebe počnu da prašte paklene mašine – govorio je inspektor.

– Pričuvaću se – bezbrižno reče Artur.

– Volim hrabre ljude. I to je jedini razlog što te nisam već oterao do stotinu đavola. S tobom imamo neprilika i imaćemo ih još. Ali ako nešto budem mogao da uradim za tebe...

Uostalom, videćemo – zaključi inspektor i ustade.

Za Artura je to bio znak da treba da izađe.

U maloj kafani blizu mosta, koji preko Temze spaja kvartove Fulhem i Putnej, bilo je tiho, ali sparno i zagušljivo. Markinč je nestrpljivo čekao svog novog prijatelja Donalda Sikerta. Trebalo je da te večeri zajedno posete usamljenu Braunovu vilu na kraju Vimbldona. Sikert je kasnio već deset minuta.

Tada se pomakoše zastori na ulazu. Markinč začu tiho klepkanje bambusovih štapića nanizanih na kanap koji su sačinjavali zastor. Okrenuvši se u tom pravcu ugleda nasmešenog Sikerta koji se nečujno kretao.

– Halo, Arture! – javi se ovaj.

– Halo, Donalde! Zakasnio si – reče Markinč.

– Nisam se probudio na vreme, oprosti – izvinjavao se Sikert sedajući.

Tada Markinč primeti da Sikert ima nekoliko svežih ogrebotina na licu.

– Šta se dogodilo? – upita pokazujući na njegovo lice.

– Ništa naročito – odmahnu Sikert. – Posle spavanja uvek izvodim jednu komplikovaniju vežbu na vratilu. Ovoga puta bio sam malo sporiji i pao sam.

– Hoćemo li da krenemo? – upita Markinč.

– Prvo da nešto popijemo i porazgovaramo... Slušaj Markinč, ja se uplićem u ovu stvar koja me se ništa ne tiče, ali me zanima, prosto da prekratim vreme. Međutim, nikako se ne sme dogoditi da moje ime bude ma gde i ma kada spomenuto u vezi s ovim stvarima. Možeš li mi dati reč?

– Što se mene tiče mogu – odgovori Markinč.

– Jesi li me spomenuo u razgovoru sa Diksonom?

– Ne. Rekao sam samo da bih hteo da posetim Braunovu vilu u društvu s jednim dobrim prijateljem. On me nije ništa pitao. Valjda je pomislio da ću povesti Pipčina, pomoćnika detektiva Kenforda.

– To je dobro. A sad mi ispričaj šta si sve saznao.

– Ništa naročito. Zabrinjava me šta je sa Kenfordom i devojkom – odgovori Markinč.

– Mislim da im se nije ništa dogodilo, odnosno ništa strašno. Čini mi se da ćemo ih sresti noćas – reče Sikert.

– Markinč se trže i uzbuđeno upita:

– Valjda ne misliš da su u Braunovoj vili?

– Pretpostavljam da jesu – zagonetno se nasmeši Sikert.

Padao je mrak kad sedoše u kola i uputiše se preko mosta. Vozio je Sikert. Skrenuše prema Kingstonu.

– Zašto idemo tamo? – upita Markinč.

– Ovako je bolje. Treba da zaobiđemo vilu preko Kingstona i Nju Maldena. To je znatno dalje, ali večernja vožnja može samo da nam prija. Inače smo rano krenuli. Staćemo kod Rajnes parka koji je na uzvišici i odatle se vidi Braunova vila. Neće biti na odmet malo opreznosti. Pravo da ti kažem, Arture, Braun je opasan gangster – objasni Sikert.

»Ovaj čovek ima bezbroj sposobnosti« – pomisli reporter.

– Ti nosiš cipele broj četrdeset četiri, zar ne? – upita Sikert.

– Da. Ali zašto...? – začudi se Markinč.

– Ovakav poduhvat zahteva tihi hod. Ja imam cipele sa mekim gumenim đonom, pa sam doneo i jedne za tebe. Tu su u odeljku za pribor – pokaza Sikert ispred sedišta.

Reporter pruži ruku i napipa paket s cipelama. Izvadi ga i raspakova ga pri svetlosti male sijalice na dnu vozačke table. Bile su to skupe sportske cipele. On skide svoje i navuče ove nove. Pristajale su mu kao da su pravljene po meri. Dok je to radio, ponovo pomisli kako Sikert nastupa proračunato,

ne gubeći iz vida ni jedan detalj. I baš dok je to mislio, Sikert upita:

– Imaš li to mauzerov pištolj?

Da. Otkud znaš?

– Primetio sam to ranije; jednom kad si se mamurno proteglio i kaput ti se otvorio toliko da sam ugledao karakterističnu mauzerovu dršku pištolja. Po njoj sam odredio i kalibar – objasni Sikert.

– Stvari se tako odvijaju da moram imati pištolj.

– Svakako. Pitao sam te zbog toga što znam da je ta stvarčica dobra i pouzdana, ali suviše bučna. Treba da ima ovakav dodatak – nasmeja se Sikert i izvadi iz džepa nekakvu malu napravu. – Pričvrsti to na cev svoje pucaljke. To joj nedostaje kao što su tebi nedostajali gumeni đonovi.

Markinč uze prigušivač zvuka i razgleda ga. Ranije je video više takvih sprava, ali nešto slično nije imao u rukama. Ovaj prigušivač bio je izrađen rukom, što se videlo po zarezima na metalu i gumi. Ali kad ga stavi na pištolj, pristajao je kao saliven.

– Oprobaj ga sasvim slobodno – dodade Sikert.

Reporter pogleda napolje. Nalazili su se baš blizu mosta na Riverlej Bruku. Desno je bio Ričmonski park. Oklevao je da puca.

– Samo slobodno – ponovi Sikert.

Markinč isturi pištolj kroz prozor. Pritisnu okidač i samo oseti laki trzaj i primeti jedva vidan plamičak iz cevi. Motor automobila, koji je inače veoma lako zujao, sasvim priguši i onaj slabi zvuk, koji se mora čuti kod ovakvih prigušivača.

– Ovo je nešto izuzetno dobro – primeti Markinč.

– Sam sam ga napravio – reče Sikert.

– Dobro, a šta ti ne znaš? – nasmeja se novinar.

– Ne znam, na primer, kako se tačno dobija kvadratura kruga.

– A znaš li ko je »Lun, kralj ponoći«?

– Ako ne znam, saznaću – odgovori Sikert.

Pokrajnjim ulicama pređoše kroz Kingston, provezoše se kroz Nju Malden i preko polja stigoše do Rajnes parka. Tu Sikert zastade kod jedne vikend kućice koja se nalazila iza crne gvozdene ograde. Iziđe iz automobila i otvori kapiju. Ukaza se mali cvetni vrt zaklonjen žbunovima šimšira.

– Ovde ćemo ostaviti automobil – objasni Sikert.

– Čija je ovo kućica? – upita Markinč.

– Jednog mog prijatelja koji mi je rado pozajmi kad mi zatreba – odgovori Sikert.

Bilo je deset sati kad pređoše železničku prugu i nađoše se blizu Braunove vile. Osmotriše je. Bila je zaklonjena visokim drvećem i ograđena čvrstim zidom.

– Znam taj zid – šapnu Sikert. – Po gornjoj ivicom malterom je utvrđeno oštro staklo, a pored toga postavljena je signalna tanka žica koja se u mraku ne primećuje. Preko njega se ne može.

– Šta da uradimo?

– Pođi zamnom – bez objašnjenja odgovori Sikert.

Priđoše zidu. Sikert je pipao njegovu površinu i na jednom mestu zastade. U njegovoj ruci zveckali su nekakvi ključevi. On upali malu džepnu lampu i osvetli jedno mesto na zidu koji je bio načinjen od osrednjih blokova tesanog kamena. Sikert uvuče jedan veoma dugačak, ali tanak ključ između dva kamena. Markinč ga je gledao u čudu.

Nekoliko trenutaka čulo se tiho škljocanje, a onda Sikert povuče dugački ključ. Četiri kamena pokrenuše se i otkriše prolaz u zidu. Blokovi kamena su iznutra bili pričvršćeni za čeličnu ploču koja je predstavljala mala vrata. Ispod njih nalazile su se uzane stepenice.

– Otkud ti sve ovo znaš? – sumnjičavao upita Markinč i nehotično opipa svoj pištolj.

– Već dosta dugo se bavim Braunom. Ne plaši se, nisam te doveo u klopku. Uostalom, drži pištolj u ruci i imaš me pred sobom – odmahnu Sikert rukom.

Markinč se kolebao, ali ipak izvuče svoj mauzer i pođe za Sikertom. Usput je mislio šta li će ispasti od ove pustolovine i kako će je opisati u svom listu.

Svetlo iz ručne lampe osvetljavalo je podzemni hodnik koji se završavao u garaži vile. Garaža je bila dvadesetak metara od kuće i Markinč je mislio na teškoće koje pretstoje oko ulasku u samu vilu. Ali i ovde se dogodilo nešto slično onome o čemu se priča u starim pustolovnim romanima. Sikert pođe ka uglu garaže, podiže jedan drveni poklopac i otkri novi podzemni prolaz.

– Ovo je fantastično – šapnu Markinč.

– Ništa naročito. Ovakvi podzemni prolazi upotrebljavaju se već više od šest hiljada godina. Prvo drevna Kina, pa Vavilon, Egipat, Grčka, Rim... I Srednji vek, i rovovi u prvom svetskom ratu, pa u drugom i ko zna sve kada i gde... Najobičniji prolaz, kažem ti – objašnjavao je Sikert navlačeći tanke kožne rukavice i pružajući drugi par reporteru.

Uđoše u prolaz i njime su se polako kretali. Na kraju zastadoše. Odsjaj svetla ručne lampe padao je na zemlju i Markinč nije mogao da vidi Sikertovo lice. Tada ovaj namerno okrenu lampu prema sebi. Markinč pretrnu i oseti da ga obliva znoj.

–Šta?... Ko ste vi? ... – procedi.

Pred njim je stajao sasvim nepoznat čovek. Markinč se okrenu, jer mu sinu misao da se čudna izmena dogodila u samom hodniku i da mu je Sikert sada za leđima. »Ipak je klopka«, pomisli i odluči se da puca na prvi sumnjiv pokret nepoznatog.

– Pst! Ne čudi se, mladi prijatelju. To sam ja, ali u drugom izdanju.

– Kako... kako je to moguće? – upita Markinč koji beše prepoznao Sikertov glas.

– Mala veština maskiranja – nasmeši se Sikert – Treba samo da me upamtite ovakvog, jer ćemo sada ući u kuću, pa treba da znate na koga ne smete pucati.

– Ali...

– Ništa čudno. Malo šminke za tamniji ten, nalepljeni podočnjaci, specijalna kratkotrajna boja za kosu... Sve to staje u jedan džep prsluka... Hajdemo – reče Sikert.

Nađoše se u podrumu koji je imao dvoje metalnih vrata u zidu i jedno stepenište što je vodilo naviše. Popeše se i nađoše u osvetljenom holu. Iz susedne dvorane, čija vrata su bila otvorena, dopirali su glasovi. Oslušnuše. Markinč poznade otsečne reči; bile su to reči koje izgovaraju igrači pokera.

Sikert dade znak i oni krenuše k vratima. Njihov hod bio je bezšuman. Nađoše se na vratima i pogledaše dvoranu. Tri čoveka sedela su za kartaškim stolom, a jedan je ustajao.

– Vreme je da se javim – reče čovek.

– Petlići, podignite ruke! – do-

sta tiho, ali oštrim i pretećim glasom reče Sikert.

Četiri para razrogačenih očiju okrenuše se k vratima i ugledaše dva uperena pištolja. Čovek koji je stajao munjevito potrže oružje. Ali ga prekidoše siktavi i jedva čujni šumovi. To je Sikertov pištolj dva puta opalio. Niz čelo pogođenog čoveka linu krv. On se bezglasno povede i pade na pod.

– Vidite li, momci? Ovaj je pošao u nepovrat. To i vas čeka ako nešto pokušate – opomenu ih Sikert.

Ono što se dogodilo bilo je zaista dovoljna opomena i tri čoveka nepomično su sedela prestrašeno zureći i Sikerta i Markinča. Sikert im priđe i veštim pokretima ruke oduze pištolje, a zatim oko njihovih ruku škljocnuše lisice. Bile su to naročito lisice od tankog, pletenog čelika, kakve Markinč nikada nije video. Imale su i kopče koje su mogle da čvrsto vežu jednog čoveka za drugog. Za nekoliko sekundi ljudi su u tišini bili vezani. Sikert ih gurnu prema susednoj sobi i ubaci ih u nju. Markinč je stajao obazirući se da ko ne naiđe. Čuo je lagani razgovor Sikerta i vezanih ljudi.

– Je li Braun u kući? – pitao je Sikert.

– Jeste. Gore je na spratu u svojoj radnoj sobi – čuo se odgovor.

– Ima li još ko u kući?

– Nema niko... Ne, nemojte nam stavljati krpe u usta... Ćutaćemo...

Markinč začu muklo lupkanje i proviri u sobu. Video je kako su sva tri čoveka pala na gomilu. Izgledalo je kao da su mrtvi.

– Šta si to učinio?! Jesu li i oni mrtvi? – pitao je uplašeno, jer još uvek nije znao ko su pohvatani, iako su njihova lica odavala njihovo gangstersko »zanimanje«.

– Poslužio sam se samo njihovim metodom; uspavao sam ih – odgovori Sikert i krenu nazad u predvorje.

Sada su se peli na sprat. Stepenice samo na jednom mestu lako škripnuše. Sikert pokaza Markinču da se drži bliže zida. Na spratu primetiše da ispod jednih vrata prodire uska linija svetla. Sikert ih otvori. Nađoše se pred čovekom koji je pažljivo slušao neku radio emisiju. Trže se na šum vrata. Nehotično mu pogled pođe prema pisaćem stolu. Ali Sikert je već bio tamo i ispod novina uze automatski revolver. Zatim priđe Braunu i vešto, kao kakav stari policajac namače mu lisice na ruke.

– Koliko si ih poneo? – ne izdrža da ne upita Markinč.

– Dobro tuce, jer nikad se ne zna koliko ovih lopuža ima na nekom mestu – smešeći se odgovori Sikert.

– Ko ste vi? – upade Braun.

Tek sada Markinč detaljnije osmotri Brauna. Bio je to držeći pedesetogodišnjak, negovanog, ali podbulog lica. Imao je na sebi tamne prugaste pantalone za veče i belu košulju, kojoj je samo nedostajala mašna. Reporter primeti frak i leptir mašnu na jednoj stolici, a na stočiću pored radio aparata bili su polucilindar i rukavice. Braun se očito pripremao za jedan od svojih večernjih izlazaka u londonske noćne lokale i klubove.

– Šta hoćete od mene i ko ste vi? – ponovo je pitao.

Ali Sikert nije odgovarao; obratio je pažnju na ono što je govoreno preko radija. Čuo se nastavak vesti:

»... Ubijeni Vilijams Majnard bio je u okolini svoje vile u Krejdonu poznat kao bogat i miran čovek. Međutim, u toku pregleda stana ubi-

jenog utvrđeno je da je to ličnost istovetna sa zloglasnim američkim gangsterom poznatim pod imenom Kroki Kon...«

– Ovo vas je uzbudilo, Braune? – upita Sikert.

– Zašto bi me uzbudilo? Ko ste vi? – uporno je pitao Braun.

Ali Sikert mu ni ovoga puta ne odgovori. Slušao je radio.

»... U jednom tajnom pretincu Majnardovog, alijas Krokijevog stola nađeno je tuce pločica na kojima je stajao natpis »Lun, kralj ponoći«. Takav natpis ostavljen je u opljačkanoj banci, kod ubijene Florens Krenfild i na drugim mestima zločina...«

– Zanimljivo, zar ne? – obrati se Sikert Markinču.

– Znači, to je bio Lun? – pitao se glasno reporter.

– Hm... Lun, ili njegov đavolji tvorac – progunđa Sikert.

»... Istraga povodom ubistva Vilijamsa Majnarda se nastavlja...« – završavala se vest londonskog radija.

Sikert sada pokaza Markinču ugodnu fotelju i reče mu da slobodno sedne, jer u stanu sem ubijenog, trojice vezanih i Brauna nema nikog. A niko ne može ući ako se iznutra ne otvore vrata. Tada se Sikert približi Braunu. Ovaj ga je netremice posmatrao svojim prodornim kestenjastim i vodnjikavim očima.

– Hoćete li odgovoriti na sve što vas pitam? – unese mu se u lice.

– Ko ste vi? Sve dragocenosti su u mom novčaniku i blagajni. Ključevi su u mom džepu... – promuca.

– Stara lisica! – uzviknu Sikert i grohotom se nasmeja.

– Ja... Uzmite šta hoćete... Ja sam miran čovek... – nesigurno je mucao Braun.

– Hoćete li govoriti, Braune? – upita ponovo Sikert, ali sada nekakvim pretećim i stravičnim glasom.

– Ja ništa ne krijem... Ko ste vi?

Njegove reči prekide Sikertov udarac upravljen na mesto gde se odvaja nos od gornje usne, ali malo više k desnoj strani. Braunova usna napuče, a iz nosa poteče mlaz krvi.

– Ovo ćeš mi platiti! – zaurla Braun.

– Džentlmen je prešao na intimniji razgovor. To je dobar znak – sarkastično reče Sikert i ponovo zamahnu.

– Ne! Ne udaraj me... Šta hoćeš da znaš? – reče Braun i otpljunu krv.

– Gde su Edi Kenford i Dijana Helm?

– Otkud ja to znam?!

Sikert se namršti i priđe Braunu s leđa. Gurnu njegovu fotelju k zidu, pred veliko ogledalo sa kojeg je bio uklonjen zastor, valjda dok se Braun spremao za večernji izlazak. Sada se Braun nalazio pred ogledalom i video svoju siluetu. A tada mu se oči raširiše. Sikert ga je držao jednom rukom za uho, a u drugoj je imao nož, čije sečivo se blistalo. On ga polako prinese Braunovom uhu.

– Brojim do tri, a onda hoću da čujem odgovor na moje pitanje, ili ću te naterati da progutaš svoje odrezano uvo. Govori, Braun!

– Ne!

– Jedan...

– Ja ništa ne znam!

– Dva...

– Ne!...

Nož se spusti na uvo.

– Govoriću! – viknu Braun – U mom podrumu... Tamo imate dvoje vrata. Iza onih bliže stepeništu nalazi se mala prostorija sa stelažama punim flaša raznog pića. Desna stelaža prikriva vrata...

Ključ nije potreban... Kružiće na ploči treba okretati tako da se dobije broj sedam hiljada trista dvadeset sedam... Vrata se onda otvore sasvim lako... Ko ste vi?

– To te stalno interesuje, pa ćeš i saznati kad dođe vreme, odgovori mu Sikert, a onda se obrati Markinču: – Idi oslobodi svog prijatelja, a ja ću pripaziti ovde.

Reporter potrča. Preskakao je po pet stepenica.

U podrumu nađe opisanu prostoriju i stelažu. Povuče je i ona se ukloni na šarkama i otkri metalna vrata s naročitom bravom načinjenom na principu katanaca s brojčanom šifrom. On sastavi broj sedam hiljada trista dvadeset sedam i povuče vrata. Pred njim je zjapila tama. On ugleda spolja prekidač i okrenu ga. U tajnoj podzemnoj prostoriji bljesnu svetlost.

Ali Markinč ne uđe unutra, jer se plašio da se vrata automatski ne zatvore. Pogleda u desni ugao onako kroz vrata i ugleda prizor koji ga natera u glasan smeh. Edi i Dijana spavali su držeći se za ruke.

– Edi, nesrećo! – viknu novinar.

Kenford poskoči zaslepljen svetlošću. Probudi se i devojka. Stajali su kao u snu, braneći se od svetla.

– Izlazite – pozva ih Markinč.

– Sanjam li ili si ti to, Arture? – progovori detektiv.

– Ne sanjaš, izlazi!

Svi troje brzo iziđoše. Peli su se uz stepenište.

– Šta se to događa? Gde se nalazimo? – pitao je Edi.

– Mi smo u vili nekog Džeka Brauna u blizini Vimbldona. A šta se dešava videćeš.

Uđoše u sobu gde je Sikert pazio Brauna. Sedeli su jedan naspram drugog.

– Evo i svedoka – reče Sikert. – Sada pred njim pričaj sve što znaš – obrati se Braunu.

– Ja ne znam ništa... To je učinio ubijeni Majnard. Mene je samo zamolio da sklonim Kenforda i Dijanu Helm, jer su mu zbog nečeg smetali... On je ubio Florens... On je s nekim pripremio napad na banku... Trebalo je uskoro da odemo iz Londona na kontinent...

– Malo više povezanosti u pripovedanju – opomenu ga Sikert.

– Ali ja tako malo znam o Majnardovim poslovima – branio se Braun.

– Onda pričaj o svojima – dodade Sikert.

Markinč je posmatrao Brauna. Nije mogao da shvati ogroman strah ovog čoveka. A tada primeti da ima po licu još nekoliko modrica i da su mu kapci na očima naglo otekli.

– Šta se to događalo između vas dok sam ja bio dole? – upita Sikerta.

– Ništa naročito. Primenio sam od prilike ono što se u policiji zove treći stepen. Hteo bih da Braun sve kaže. Govori, Braune!

Ja sam se zanimao za konje, a imao sam malo grehova oko rada s devojkama...

– Ti si »kralj pločnika« od odlaska Mesine?

– Ta titula nije važna, ali istina je da sam preuzeo te poslove...

– Čekaj! To ćeš ispričati Skotland jardu. A nama kaži ko je »Lun, kralj ponoći«. Upozoravam te, Braune, da ne lažeš!

– To je duga priča – vrdao je Braun.

– Imamo vremena da je saslušamo. Gospođice Helm, zauzmite onu udobnu naslonjaču, a možete se poslužiti i pićem iz Braunovog ormana. On, na časnu reč, ima

tamo najbolje stvari… Govori, Braune!

– Onda slušajte, sto mu crnih đavola! – poče da govori:

– »Možda vam nije poznato da sam i ja bio u Americi, ali to ne bi bilo važno da se tamo nisam poznavao i sa nekim Falkom i danas ubijenim Majnardom… Zaradili smo prilično novaca. Bilo je trgovine zabranjenim stvarima, na primer drogama. Bilo je malih ucena, poslovanja s kockarnicama, noćnim lokalima i sličnih stvari. Novac se tako može u Americi lako zaraditi, ali ne i potrošiti. Već i sami znate, postoji »konkurencija« koja isprazni džepove čim raspustiš ljude i prestaneš biti aktivan. A i vlasti progone čim dođu do najmanjeg dokaza.

Oprostite za ovaj uvod, ali on je potreban, da bi se razumelo zašto smo ja i Majnard prešli u Evropu. Falko je prognat posle nas. Ali uskoro je nekako saznao za naša nova imena. Ja sam se u Americi zvao Dik Smitson. Falko je meni i Majnardu pisao da dođemo i sastanemo se na njegovoj jahti ispred plimutske luke. Čekao nas je blizu ostrvca Ediston…

Tako smo se našli. Dočekao nas je veselo i napravio gozbu starim drugovima. A onda je predložio da nastavimo poslove, ali tako da pomažemo jedan drugog. Pristali smo, jer je naš novac dosta brzo nestajao. Znate već: štale, trkački konji, noćni lokali…«

– O tome drugi put. Govori ko je »Lun, kralj ponoći« – prekide ga Sikert.

– Doćiću na to – odgovori Braun i zamoli cigaretu.

»Na tom sastanku razradili smo plan i strategiju. Bilo je odlučeno da ja uz podršku Majnarda i Falka preuzmem londonske devojke. Majnard je prihvatio poslove oko droga, a Falko je držao vezu s Amerikom i Afrikom što mu je iz Sredozemlja bilo lakše.

Ali policije svih zemalja, a zatim nesnosna Internacionalna policija, prilično smetaju.

– Treba ih zaposliti i skrenuti njihove misli od »poštenih ljudi« – rekao je Falko.

– Imam jedan plan – dodao je Majnard.

Dok smo živeli u Americi, u Čikagu je postojao neki Entoni Rajt. Bio je to Majnardov poznanik. Rajt je u Engleskoj doživeo neku neprijatnost. Naime, ubila mu se žena, a on je finansijski propao. Zato je otišao u Ameriku sa svojim šestogodišnjim sinom. Slučajno se upoznao sa Majnardom i često su se viđali. Svom sinu je Majnarda predstavio kao rođaka. Majnard je dečaku kupovao skupe poklone i dečak je zavoleo »ujaka«.

Tada se Entoni Rajt upoznao s jednom divnom ženom. Zvala se Ana. Hteli su da se venčaju, ali i Majnard se zagrejao za tu devojku. Pokušao je da mu je preotme, ali nije uspeo. Tada je u njemu narasla strašna mržnja prema Rajtu. Uspeo je da ga upetlja u neke prljave poslove, a onda ga ostavio na cedilu. Rajt je otišao u zatvor na dve godine. Za to vreme Majnard se brinuo o dečaku i, naravno o Ani. Kad se Entoni Rajt vratio s robije, izgleda da je nešto saznao.

Hteo je da se obračuna s Majnardom, odnosno Konom, kako se tamo zvao. Ali Kroki je bio brži. Jednog jutra dečak je zatekao oca obešenog o prozor… Svi su mislili, pa i policija, da je to samoubistvo. Ali to je bilo Majnardovo delo. Ja sam to kasnije saznao.

Kad smo se vratili u Englesku,

Majnard je prebacio i dečaka koji je rado otišao s »ujakom«. Možda je neshvatljivo što se petljao s detetom. Ali ko poznaje Majnarda, shvatio bi ga. Nije mu bilo dovoljno što je ubio Rajta. Anu nije dobio i u njemu je ključao strašni, bolesni bes. To sam saznao tek na sastanku sa Falkom.

– Tog dečaka – pričao je Majnard – školovao sam i vaspitavao. Načinio sam od njega jednog od najsposobnijih ljudi Engleske. Ali sam mu usadio i mržnju prema policiji. Rekao sam mu da je policija naterala njegovu majku i oca na samoubistvo...

Slušali smo ga s nekakvom strepnjom. I za nas bezobzirne hladnokrvne ljude, bilo je to previše.

– Napraviću od tog mladića, koji je već odrastao čovek, najvećeg gangstera sveta. Dao sam mu tako obrazovanje i naučio ga takvim veštinama da ga policija nikada neće uhvatiti – pričao je dalje Majnard. Izložio je plan da tog svog »štićenika« nagovori da postane »Lun, kralj ponoći«. Davao mu je velike sume novaca i već od njega stvorio čoveka pogodnog da postane idealan zločinac, najobrazovaniji i najveštiji gangster sveta...«

– Kako se stvarno zove taj čovek? – upade Sikert.

– To nikad nisam saznao.

»Saglasili smo se da niko sem Majnarda ne treba ni da vidi Luna, kralja ponoći. Majnard je uzeo na sebe da svom »štićeniku« stvori potrebnu bandu. Trebalo je da Lun pljačka banke, ubija, podvaljuje, vrši otmice, krade na sve strane – čak i da gusari po moru.

To je i počelo nedavno. Zato je i izmišljena pločica s potpisom kralja ponoći. Ali njemu nije data dužnost da je rastura u svim prilikama. Činili su to ostali momci. A on je bio pronašao način da nekim sredstvom trenutno uspava sva živa bića u nekoj prostoriji, pronašao je i tečnost koja menja boju automobila. Čitali ste o tome. On je genijalan.

Ali posle napada na banku, Majnard je bio nešto zabrinut. Zato je ubio vođu grupe i odneo novac. Rekao mi je da je Lun nestao. Laknulo mu je kad je čuo za događaj u Brislu.

– Taj čova se oteo, ali zna šta radi – malo se obradovao.

Mi smo se ipak spremali da se izgubimo iz Engleske. Čekali smo vest o Falku koji je na nekom dužem putovanju. Falko je trebalo da dođe i preuzme poslove ovde, a mi da primimo njegove. Ali nekakav reporter se umešao. Zove se Markinč...«

Artur se kod tih reči glasno nasmeja. Svi ga pogledaše.

– Nastavite, Braune – reče on malo zbunjeno.

– Majnard je pripremio da se podmetne ona bomba, ali slučaj je hteo da je Đokonda istrčala pred automobil. To je bila moja devojka... Posle je neko počeo da je prati i mi smo zaključili da treba da nestane. Ona se, izgleda, opirala i ubijena je. To su učinili Majnardovi ljudi. I ostavili su posetnicu »kralja ponoći«.

– Mislim da je za sada objašnjeno dosta. Zanima me još gde je Falko – upade Sikert.

– To niko ne zna. Mislim da je imao mnogo novca u Americi i da je otišao tamo. Ali s druge strane to je teško verovati, jer ga tamo dobro poznaju i ni dva dana se ne bi održao. Jedino Majnard je možda nešto više znao, ali ja se nisam za to interesovao – odgovori Braun.

– Vreme je da pozovemo policiju. Učini ti to Markinč. Inspektoru Diksonu biće milo da čuje tvoj glas – reče Sikert.

Markinč priđe telefonu i uskoro je razgovarao s Diksonom. Kratko mu objasni da su oslobođeni Kenford i Dijana Helm i da je Braun mnogo toga napričao.

– Dolazim odmah! – viknuo je Dikson.

Nekoliko minuta kasnije Sikert reče:

– Idem ta otvorim kapiju, a vi se zabavite još malo s Braunom.

Kad Sikert iziđe, detektiv Kenford upita:

– Ko je taj čovek?

– Sam đavo bi znao – zamišljeno dodade Markinč – Znam da je genije i da se zove Donald Sikert.

– Možda je iz Interpola – reče detektiv.

– Ne bih rekao. Mislim da ga više nećemo videti – odgovori Markinč.

Ćutali su nekoliko trenutaka. Primetiše da je posle njihovih reči Braun poprimio nekakav umoran izgled, ali je iz njegovih očiju nestalo onog unezverenog straha.

– Slušajte, Braune – obrati mu se Kenford. – Čega ste se to uplašili pa ste počeli da pričate kao navijeni?

– Mislio sam da mi se to ne može dogoditi... Ali Sikert je strašan... Počeo sam da govorim i rekao da ste vi i Dijana u podrumu. On je poslao dole ovog čoveka...

– Reportera Markinča – upade Kenford.

– Zar je to Markinč!? Uostalom, nije važno... Dok je Markinč bio u podrumu, Sikert me je »pritegao«. Izudarao me, pritisnu mi oči da sam mislio da će mi ih uterati u mozak... Ali ja bih izdržao da on nije... Oh! Još uvek me podilazi jeza. Uvek ću je sanjati...

– Šta ćete sanjati?

– Pa kobru! Stavio mi je ruku na rame, a iz njegovog rukava izmilela je kobra. Gledala me je pravo u oči i prilazila mi. Prešla je na moj vrat, obavila ga i skliznula na drugu ruku koju je podmetnuo taj strašni čovek. A onda se izdigla i ostala spremna da me ujede za lice... Pristao sam da govorim. On ju je onda postavio na naslon iza mojih leđa.« Kad joj zviznem, ona će te ujesti u vrat. A zviznuću čim osetim da lažeš«, rekao je onim svojim zlim glasom. Zatim mi je ispričao mnoge stvari iz Majnardovog i mog života, po čemu sam zaključio da sve zna. I pričao sam...

– A gde je ta zmija?

– Video sam kako je odmilela k njemu kad sam završavao pričanje... Ah! Ne mogu više... – mucao je Braun, a onda se sruši.

Bio se onesvestio. Napolju se čula policijska sirena. Uskoro se kuća ispunila policajcima, a u Braunovu sobu upao je inspektor Dikson.

– Gde je Sikert? – raspitivao se Markinč.

Ali, čudnog naučnika nije nigde bilo. Zato reporter potrča preko polja i dođe do kućice gde su njih dvojica ostavili automobil. Ali automobila nije bilo.

X

Slušaj Markinč, pozvao sam te da porazgovaramo o svemu – govorio je inspektor Dikson sedeći u svojoj sobi.

Ispred njega sedeo je zavaljen u fotelju Artur Markinč.

– I ja to želim, inspektore – rekao je reporter zagledajući svoju cigaretu.

– Ti si mi pomogao. Možda bez tebe ne bi došlo do ovako brzog raspleta stvari. Ali tvoje brzopleto mešanje i tvoja delimična neiskrenost. Nisi mi rekao ništa o Sikertu, a to je ispalo fatalno.

– Zašto?

– Pa, nestao je! – viknu nervozno Dikson.

– I šta onda? Čovek ne želi, kao ja na primer, da sarađuje sa Skotland jardom.

– Ne budi živina, Markinč! I ne ljuti me. Znaš li da ima bar pedesetak paragrafa krivičnog zakona po kojim bih mogao da te optužim.

– Na primer?

– Saučesništvo u ubistvu čoveka u Braunovoj vili...

– Dalje.

– Nedozvoljeno mešanje u poslove policije...

– Postoji li još kakav zločin jadnog reportera?

– Postoji, odneli te milion rogatih đavola, postoji! Omogućio si bekstvo Sikertu koji je ubio Majnarda...

– Zar je to tako velik zločin?

– To ubistvo je zločin, jer sud nije izrekao presudu...

– Otkud sam znao da ga je Sikert ubio i otkud ti to znaš?

– Rećićeš da nisi znao ni ko je Sikert.

– Ispričao sam ti sve što sam pre Brisla znao o njemu i sve što sam kasnije saznao.

– Ali nisi mi rekao da je on Lun, kralj ponoći!

– Ni ja to nisam znao. Ne znam ni sada, ali sumnjam.

– Pročitaj ovo – pruži mu inspektor jedan svežanj papira.

Reporteru zasvetleše oči čim pročita prve redove.

– Ovo je poslastica! – uskliknu. Čitao je:

»VIŠEM INSPEKTORU DIKSONU

Cenjeni inspektore,

nisam imao sreću da se lično s vama vidim i upoznam, ali nadam se da je neću ni imati. Verujem da i vi nećete insistirati na tome, jer bi to za vas bilo izgubljeno vreme.

Pre svega hoću da priznam svoju krivicu. Stvorio sam opojno sredstvo, kojim se banda poslužila pri napadu na banku. Stvorio sam i jedan reagens koji menja boju automobila. Onaj vražiji deran Markinč je to dobro primetio. Ta sredstva dao sam gangsterima preko svog »ujaka« Vilijamsa Majnarda. Prihvatio sam da se zovem »Lun, kralj ponoći«. Ali nikada nisam pristao na ubistva. A »ujak« ih je vršio. Posvađali smo se zbog toga. Ja sam mu zapretio, ali mi se učinilo da u njegovim očima tinja zlokobna iskra.

Sve me je to nateralo da se uklonim i otišao sam u Brisel, ali s namerom da se vratim u London i onemogućim ubistva. Da bih to mogao da učinim, uzeo sam onaj nakit na Svetskoj izložbi. Pošto su ga osigurali organizatori izložbe, koji su zaradili grdne pare na tom »svetskom čudu«, zadržaću ga, jer mi treba za naučni rad.

Posetio sam Majnarda i tražio da mi kaže gde su Kenford i Dijana, jer nisam želeo da im se dogodi nešto kao Đokondi. Stari gangster nije pristao i posvađali smo se. Uspeo je da me savlada i veže. Šamarao me je i mučio. Ispričao mi je i priču o ocu.

– Hteo sam od tebe da stvorim najvećeg gangstera sveta, kralja svih gangstera! – urlao je. – Ali ti to nećeš. Moj »Lun, kralj ponoći« je već stvoren. To sam ja. A ti umri, bedno Rajtovo pseto!

Slušao sam ga mirno, jer mi je tek tada postalo jasnije ponešto od onog što sam slutio. Inače nikada nisam hteo da postanem veliki gangster. Ali ja sam siroče i bez imovine. Bez pomoći »ujaka« ja ostajem bez novčića u džepu. Tužno sam ga gledao. Znao sam da je on tog momenta potpisao sebi smrtnu presudu.

Znam da vas profesionalno zanima kako sam se oslobodio. To je išlo lako. Dvadeset godina školovao me je stari Majnard. Naučio sam nekoliko stranih jezika i sabrao mnogo znanja. Ali učio sam nešto što drugi ljudi ne uče. Majnard je stvarao svog sudiju i pružio mu sva sredstva.

Mene su za krupne novce podučavali najpoznatiji svetski veštaci, opsenari, cirkuski artisti, japanski profesori džudoa i džiu-džicu, čuveni strelci, jahači, moreplovci... Učili su me evropski mađioničari i indiski jogi, afrički vrači i engleski spiritisti... Dugo bi trebalo da vam pišem šta sam sve učio. A to je u trenutku obračuna zaboravio ubica moga oca Viliams Majnard. Nije, na primer, predvideo da ja u đonu gumenih cipela komprimovan onaj gas koji je bio upotrebljen u banci. Mala slavina odvrtala se pritiskom pete o petu. Zaustavio sam disanje dok Majnard nije pao.

A tada sam se sam odvezao. I vi znate nekoliko veština u tom poslu. Jedna od njih je tanko i savitljivo sečivo postavljeno u pojasu za pantalone. Na pritisak ono proseče kožu, kojom je omotano, a onda i ono što ga pritiska. Zgodno je i ako su ruke vezane na leđa i ako su napred. Oslobodio sam se baš u trenutku kad se Majnard povratio k svesti.

Morao sam da ga ubijem. Kad sam čuo celu priču od Brauna, savest mi se umirila i ja ne žalim.

Dragi inspektore, moram da vam saopštim još jednu stvar. Imam ambiciju da pronađem Karmela Falka. Kad saznam da je onemogućen i taj nitkov, biću miran. Vratiću se nauci i korisnom poslu. S interesovanjem ću pratiti vaše uspehe.

Znam da gorite od nestrpljenja što ne kažem gde su onih osam stotina hiljada funti uzetih iz banke. Eh, cenjeni inspektore! Pa uzeo ih je Majnard u saradnji sa Braunom. Njih dvojica mogu da podmire tu sumicu. Ostale su im vile, konji, računi u bankama i mnogo drugog. Uzmite taj novac i vratite ga banci. Zar to nije pravedno?

Znam da ćete se narogušiti na novinara Markinča. Ali, verujte, to je divan i hrabar mladić. On nije znao ko sam ja i nije mogao ništa drugo da učini. Bolje je da mu kupite svadbeni poklon kad bude hteo da se venča sa simpatičnom Meri Šatl. Znajte da će tada stići i jedan anonimni poklon. Ali ne interesujte se za to, jer mladić neće biti kriv.

Ostajte mi zdravo, cenjeni inspektore.

Vaš Lun

P. S. Voleo bih da poslednji put upotrebljavam ovo ime: No nikad se ne zna... Nestao je iz mirnog života i Donald Sikert, iako to ime znači nešto u nauci i tehnici. Ostao je samo usamljeni čovek koji se neće smiriti dok Falko ne bude nestao«.

– Ovo je prosto da čovek zapeva. O poeta, canta lunam et stellas! – veselio se Markinč.

– Nemoguća je ova današnja omladina – uzdahnu Dikson i pritisnu rukama krsta koja su sevala i bolela ga otkad se počelo oblačiti nebo nad Londonom.

— Predlažem da idemo zajedno na večeru — reče Markinč stavljajući Sikertovo pismo u džep.

— Daj to ovamo, propalico! Gle ti njega... Uostalom, prepiši ga dok ja učinim još nešto.

Inspektor je izdavao naređenja, jer je počelo veliko hapšenje Majnardovih i Braunovih saradnika. Pripremao se jedan od najvećih sudskih procesa za poslednje dve decenije u Londonu.

XI

Izgledalo je da će se sve svršiti brzo i jednostavno. Ali uskoro se inspektor Dikson našao pred zidom koji on nije hteo da obiđe, a nije mogao da ga preskoči. Taj zid sastojao se od imena koja su počela da se javljaju u istrazi.

Proveravanje poslovnih i drugih veza starog gangsterskog asa Vilijamsa Majnarda je zastalo, jer je trebalo saslušati nekoliko poznatih industrijalaca i ljudi koji su se kitili plemićskim titulama, starim i po nekoliko vekova.

Već posle nedelju dana inspektor Dikson pozvan je na referisanje. On se pripremio, sredio činjenice i podatke i stvorio zaključke. Izlagao je to pažljivo i precizno. Ali već na početku prekinu ga je šef odelenja:

— I vi to smatrate uspehom, inspektore?

— Da. Ja mislim da je uspešno i sa dosta sreće razjašnjena jedna krupna afera.

— Čudim se vašim zaključcima — nastavio je šef. — Pre svega, napustili ste progonjenje opasnog zlikovca Sikerta. On je u ovom slučaju dvostruki ubica, tvorac najopasnijih sredstava, za zločinačke napade, kradljivac nakita međunarodnog kalibra... A po vašim izlaganjima?

— Ja ga ne pravdam ni jednom rečju, ali on je nestao — s prikrivenim ogorčenjem rekao je Dikson.

— Da, nestao je. I odneo novac opljačkan iz banke. I nakit sa Svetske izložbe. A možete li garantovati da on nije bio šef i vođa svih ostalih, da ih se nije vešto oslobodio i povukao za nos čitav Skotland jard?

— Ja se držim samo poznatih činjenica.

— I u svetlu tih vaših poznatih činjenica vi biste pohapsili stotinak ljudi, čija imena su već sama dovoljna da se ne može u njih posumnjati ni za trenutak.

Inspektor je bio iznenađen stavom svog starešine. Tog momenta osetio je da ga pritiskaju godine i da je mnogo toga u njegovom životu promašeno. Hteo je nešto da kaže, ali mu se grlo steglo i samo je promucao:

— Šta predlažete?

— Ja ne predlažem, nego upozoravam. Nastavite poteru i izvedite na sud tog »kralja ponoći«. A ostavite sve one koji su slučajno poznavali bogate građane Londona Majnarda i Brauna. Ljudi su dolazili u njihove vile, gledali štale sa dobrim konjima, trgovali... Pohapšeni su direktni izvršioci zločina i ne može se hapšenje proširiti na čitavu njihovu okolinu. Znate li šta bi to značilo?

— Da. Počinjem da shvatam problem — kratko je zaključio Dikson.

— Onda predajte materijal inspektorima Mouldu i Rozberiju. A vi nastavite da gonite Sikerta. Njega treba pred sud. Je li vam jasno inspektore? — zaključio je šef.

— Jasno mi je — tiho je izgovorio Dikson i izašao.

Jedan sat kasnije sedeo je u svom stanu. Pred njim je na stolu bila do pola ispijena flaša viskija. Pevušio je Flavijeve reči iz prve scene »Cezara«:

»Doma se vuc'te! Hej, doma, levente!
Je li danas praznik? Šta, zar ne znate
da zanatliji nije slobodno
u radni dan po gradu bazati?...«

Nije ni čuo kucanje na vratima koja se polako otvoriše. Bio je to Markinč. Gledao je inspektora koji mu je bio okrenut leđima i zurio nekud ka prozoru.

– Oho! Otkud razgovor sa starim Šekspirom? Diksone, pa ti me oduševljavaš! O poeta...

– Zaveži! – naglo se okrenu inspektor.

Reporter mu je prilazio nasmešen. Inspektor bez reči obori glavu i zagleda se u jednu tačku. Markinč sede neponuđen, pruži ruku k ormančiću iza sebe i dohvati čašu. Napuni je i ispi odjednom.

– Dakle, brige? – izusti zatim.

– Šta hoćeš? – grubo mu se obrati Dikson.

– Malo dobrog društva – nasmeši se novinar. – I možda malo utehe, utehe... Ha-ha! inspektore! Tebe bar nisu otpustili.

– Šta brbljaš?

– Juče je slavni reporter Artur Markinč, dakle ja lično, otpušten zbog nepokoravanja direktoru i vlasniku lista. Šta kažeš na to?

Inspektor ga je gledao klateći se polako na sedištu.

– Hm! Znao sam čim sam video onaj kratki i suvi izveštaj u tvom listu – prozbori tiho.

– Ali ja se ne predajem. Ponudiću drugim listovima čitav materijal – dodade Markinč.

– A ja bih ti preporučio da se zaposliš kao brodski momak na kakvom brodu koji odlazi u najdalju luku sveta. Razumeš li to, sinko moj? – tiho izgovori inspektor.

Ućutaše, razumeli su jedan drugog. Viskija je bilo sve manje i uskoro je inspektor čeprkao među praznim flašama da vidi imali još koja puna.

Idući do Viktorija stanice prema Temzi Markinč uđe u prolaz koji skraćuje put do mosta. Pred malom antikvarnicom zastade da pripali cigaretu i odjednom oseti da mu dva čoveka stadoše uz mišice i prihvatiše ga čvrstim rukama.

– Bez vrdanja, mladiću, ako nećeš da ti slomimo kičmu! – zapreti mu jedan.

Markinč pokuša da se otme, ali oseti da mu može pomoći samo kakav trik. Još u detinjstvu dobro se tukao glavom. On se naglo pokrenu i čelom udari u lice onog desnog. A zatim hitro kleče i prebaci drugog preko sebe. Nastade tuča. Prvi se osvestio od udarca glavom i pošto ispljuva krv i jetko opsova, jurnu na reportera. Markinč ga poduhvati niskim udarcem tako da ovaj jeknu i izgubi dah. Ali to je bilo dovoljno drugom da potegne revolver i gurne ga pod nos Markinču.

– Ruke u vis, blesane? – zaurla napadač.

Reporter se osvrnu i osmotri pustu i tihu ulicu koja se videla iz prolaza. Nije mu ostajalo ništa drugo nego da posluša. Podiže ruke i upita:

– Ko ste vi i šta hoćete?

– Saznaćeš kad bude trebalo – odgovori čovek s pištoljem i gurnu ga.

Iza ugla bio je ostavljen automobil u koji ga dvojica napadača ugu-

raše. Unutra ga vezaše, napuniše mu usta krpom i povezaše lice, a onda ga srušiše na pod ispred svojih nogu. Za volanom je čekao treći čovek i držao motor upaljen. Sada naglo krenu, zavi za ugao i uskoro je Markinč mogao da razabere da su ušli u neku od prometnih ulica. Činilo mu se da voze na istok, ali uskoro izgubi svaku orijentaciju, jer ništa nije video.

Uvedoše ga u nekakvu zgradu. On zaključi da su u zgradi samo po promeni zvuka koji su stvarali koraci. Tek tu mu skidoše s glave ciradu koja vozačima služi kad se podvlače pod kola. On oseti olakšanje, jer ga je prašina gušila i ponestajalo mu je vazduha. Pogleda oko sebe. Nalazili su se u nekakvom polumračnom hodniku s čijih zidova je bio opao malter na mnogim mestima i otkrio cigle.

– Javi da smo ga doveli – reče jedan od otimača.

Tek sada Markinč primeti da u dnu hodnika stoji jedan visok, ali neobično mršav tip koji je imao revolver zataknut za pojas pantalona.

– Uvedite ga – javi ovaj pošto proviri kroz vrata u dnu hodnika.

Reporter se nađe u velikom podrumu bez prozora. Videla su se samo dva hodnika koja su se nekud nastavljala. Podrum je imao veliki sto sa desetak stolica, a u uglovima su se nalazila tri otrcana ležaja iz kojih su provirivali federi. Tu i tamo bilo je pet rasklimatanih starinskih fotelja. U jednoj je sedeo gojazan čovek koji odmah ustade i priđe vezanom novinaru.

– Dakle, to je ta ptica – klimnu glavom.

Zatim povuče Markinča do jedne stolice i sede na drugu blizu njega. Markinč ga je posmatrao. Bilo je nečeg čudnog na tom čoveku. Imao je očito ženske kukove i preterano naduta prsa. Ali obrijano lice je opet svedočilo da je to muškarac. Reporter ne izdrža da mu se ne nasmeje u lice.

– Presešće ti taj smeh – ljutito izusti čovek. – Prvo da ti se predstavim: zovu me Mesala. Ja sam preuzeo poslove jadnog Brauna koga si ti svojim njuškanjem gurnuo u ćeliju. Ispaštaćeš za sve to. Ovo ti govorim da znaš da te nikada više neće videti tvoja Meri Šatl, koja je takođe na sličnom mestu.

– Nitkovi! – viknu novinar ogorčeno.

– Lakše, balavče! Zar si mislio da se može nekažnjeno stavljati nos tamo gde mu nije mesto?

– Šta ste učinili s Meri?

– Ništa. Držimo je u jednom podrumu. Ako ne budeš govorio, moji momci poigraće se njome, a onda će ona tiho nestati. Ja sam ipak pobožan katolik i mogu ti učiniti toliku milost da te pokopamo zajedno s njom.

– Šta želite da znate?

– Gde je Donald Sikert?

– Nisam ga video od trenutka kad je nestao iz Braunove vile – odgovori reporter.

Ali znao je da mu neće verovati. Gledao je oko sebe. Nije bilo izgleda da se izvuče, nije bilo nade da će mu neko priteći u pomoć. Znao je da će ujutro Edi Kenford doći da ga potraži i da će se otkriti njegov nestanak. Edi će ga tražiti kod Meri i saznaće da ni nje nema. Ali šta to pomaže? Odlučio se da dobije u vremenu.

– Zar mislite da će čovek takve vrste jednostavno javiti novinarima svoju tačnu adresu i prirediti im prijem i to u momentu kad ga traži cela engleska policija i kad In-

terpol pazi hoće li se pojaviti negde u inostranstvu. Ali mogao bih vam ispričati nešto što će vas svakako zanimati – govorio je gledajući netremice čudnog velikog Mesalu koji je treptao.

– Šta to imaš! Izlaj sve brzo! – viknu Mesala.

– Sikert je uputio pismo Jardu i javlja da se nalazi u poteri za Karmelom Falkom. Neće da se smiri dok ga ne ubije...

Markinč poče da prepričava Sikertovo pismo dodajući namerno neke izmišljene pojedinosti. Između ostalog ubaci:

– U pismu kaže da odlazi u Sredozemlje, gde će svakako pronaći Falka. Ali ja mislim da ga on ustvari traži negde preko Okeana...

– Zašto tamo? – upade Mesala.

– Sikertu je poznato da Falko ima ženu i bogatstvo u Sjedinjenim Državama i da hoće da pokupi taj napljačkani novac. Ja verujem da će Sikert uspeti, jer je to takav čovek – zaključi Markinč.

– Noćas imam važnijeg posla i neću da se gnjavim s tobom – upade Mesala. – Ali zato slušaj. Osuđujem te na smrt davljenjem zbog špijuniranja Brauna i ostalih. Falko će žaliti što te i lično neće videti, ali šta tu možemo.

Markinč je osećao da mu se znoje vezane ruke i da ga hvata jeza.

– Kazna će se izvršiti posle dva dana. Jedino se možeš spasti ako se »setiš« tačne adrese Donalda Sikerta ili ako izmisliš siguran način da nam ga predaš u ruke. Vodite ga – zaključi Mesala.

Dvojica ljudi zgrabiše Markinča i formalno ga odvukoše k jednom od podrumskih prolaza. Ubaciše ga u jednu zasvođenu prostoriju koju zatvoriše teška vrata načinjena od grubog drveta i okovana zarđalim polugama. Vezan, u potpunom mraku i bez nade, ostade Markinč da leži na ostacima ugljene prašine.

Dugo je pokušavao da bar oslobodi ruke, ali nije uspeo i on klonu u dremež pun strahovanja i neizvesnosti. Njegov strah se pre svega odnosio na Meri Šatl. I što je više mislio na nju, taj strah je postojao jači, sve dok se ne pretvori u bes. Otpočeo je iz sve snage da se onako vezan valja po ugljenoj prašini, a onda konačno klonu i ostade nepomičan.

Pošto je radio do posle pola noći, inspektor Dikson stiže u stan umoran i bezvoljan. Potraga za Sikertom nije dala nikakve rezultate. Taj čovek nestao je kao da nikada nije ni postojao. A praćenje nezaposlenog reportera bilo je jedino što je umeo da smisli. Naime, on se nadao da će Sikert opet hteti da sazna nešto o manje poznatim stvarima, a naročito o istrazi. Zbog toga bi se moglo dogoditi da potraži Markinča. Pratiti reportera bio je jedni izlaz.

Spremajući se da legne Dikson je razmišljao kako je sve to jasno i zbog toga poče da traži flašu s pićem, da alkoholom opere onaj otužni i gorki ukus u ustima.

Tek što ga je uhvatio san, reski zvuk telefonskog zvona trže ga i vrati u mučnu stvarnost jedne neprijatne noći. Onako bunovan lenjo pruži ruku i podiže slušalicu. Ali na prve reči se uzbuđeno trže.

– Halo! Je li to inspektor Dikson? – čuo se nepoznati glas.

– Da, ovde Dikson. Ko traži?

– Ovde Donald Sikert. Imam jednu molbu...

– Do sto đavola! Otkud Sikert!?

– Ne čudite se, cenjeni inspektore – čuo se dalje mirni glas ne-

poznatog. – Nećete pogrešiti ako me saslušate.

– Govorite, Sikert.

– Vaš plan da pratite Markinča nije loš, ali je loše sproveden.

– Ne znam o čemu govorite.

– Znate vi to sasvim dobro i ne treba da se natežemo oko toga. Vaši ljudi su pratili Markinča, ali ja sam pratio i njih i njega. Dakle, možete biti sigurni da je to tako. Međutim, umešao se neko treći.

– Ne razumem...

– Shvatićete vi i to. Mnogima je stalo do toga da inspektor Dikson, koji je suviše hteo u istrazi, prestane da se meša u neke stvari i zato mu je oduzeta istraga. Ostavljena mu je jedna zverka da je slobodno progoni. A ta zverka sam ja, vrli i cenjeni inspektore.

– Pa šta onda?

– Postoji još neko na koga su se okomili.

– Mislite na Markinča?

– Da, pogodili ste. Otpušten je, ali to nije dovoljno. On mnogo zna. A kako slavni inspektor Dikson veruje da će se on sastati sa Sikertom, veruju i drugi...

– Zašto mi sve to pričate? – upade Dikson.

– Zato što su oteli Meri Šatl da bi ga ucenjivali, ako im ne uspe jedan plan. Ali uspeo im je.

– Šta kažete?! Oteta Meri Šatl?

– Da... Oteta je, ali je otet i on. Kako se to dogodilo baš ispred nosa vaših ljudi, saznaćete od njih. Sad bih vas molio za još nekoliko sekundi...

– Sto mu rogatih đavola! – ote se Diksonu.

– Ne uzbuđujte se, inspektore... Evo o čemu se radi. Meri je odvedena i nalazi se u poslednjoj kući ispod šume kod Vudford Bridža. Oslobodite je, dragi inspektore.

– A šta je s Markinčom?

– Vaši ljudi su me omeli i ja ne znam kud je odveden. Pokušaću da to saznam i da mu pomognem...

– Kako ćete saznati?

– Vi i suviše pitate, inspektore. Uostalom to ni sam ne znam.

– Slušajte, Sikert...

– Nemam vremena, inspektore. Govorim iz javne govornice, a jedna starija dama je već nestrpljiva. Pobrinite se, molim vas, o Meri Šatl.

– Sikert, ja ću vas ipak jednom uhvatiti. Vi ste...

– Ne želim da čujem neku grubost. Pozdrav! – začuše se poslednje reči i veza se prekide.

Dikson se držao za glavu i nekoliko trenutaka ostade nepomičan. A tada prihvati slušalicu i pozva Jard. Javi se dežurni. Inspektor naredi da mu se pošalje odred policajaca s tri automobila, a tada poče da se oblači.

Baš je oblačio kaput kad telefon ponovo zazvoni. Javio se narednik.

– Inspektore, moram da vam javim, da se dogodilo...

– Odveli su vam Markinča, a Sikert vam je izmakao. Hoće te li to da mi kažete?

– Šta, otkud vi to?! Mi smo... mucao je narednik.

– Govori jasno i kratko! – podviknu inspektor.

– Pratili smo Markinča i primetili da nas uhodi jedan starac. Namamili smo ga nehatnošću i zgrabili... Ali neoprezno. Izgledao je tako nemoćan, uzdrhtao i slabačak. A kad smo hteli da vidimo ko je to, iznenada nas je napao. Imao je čvrstu ruku i borio se tako da nismo stigli ni oružje da upotrebimo... Pobegao je. A za to vreme izgubili smo iz vida onog novinara.

– I niste ga više našli.

– Nismo mogli da ga nađemo, jer smo se osvestili tek posle desetak minuta, a to je bilo dovoljno da nam odmakne u neku ulicu...

– Ništa sada. Ostanite u Jardu i čekajte moja naređenja.

Čim je spustio slušalicu, napolju se začuše sirene policijskih automobila. Inspektor htede da iziđe, ali telefon i po treći put privuče njegovu pažnju.

– Halo, inspektore! Ovde Sikert! – čulo se iz slušalice.

– Šta je opet, Sikert? – othuknu inspektor.

– Vidim da se spremate da posetite kuću kod Vudford Bridža. Zahvaljujem se na poverenju. Počinjete mi biti simpatični, inspektore. Dugujem vam mnogo. Srećno – čule su se reči i veza se prekide.

»Negde je sasvim blizu«, pomisli Dikson izlazeći.

*

Meri Šatl nije mogla da oceni gde se nalazi. Još uvek je bila u uzbuđenju koje je počelo onog momenta kad je zazvonilo zvono u njenom stanu. Ona se baš spremala da legne. Pitala je ko zvoni i pogledala kroz otvor na vratima. Ugledala je čoveka u belom bolničkom mantilu koji je rekao:

– Gospođice Šatl samo se ne uzrujavajte. Nije ništa strašno i sve će biti kako treba...

– Ali šta vi hoćete? – pitala je.

– Gospodin Artur Markinč je povređen u maloj nesreći na prelazu ulice. Odneli smo ga u bolnicu i on je zamolio da vas obavestimo – rekao je bolničar.

– Oh, bože moj! – kriknula je ona i otvorila vrata.

– Ako hoćete, možemo vas odvesti tamo, jer ionako se vraćamo u bolnicu.

Ona nije ni trenutka razmišljala, brzo se obukla i strčala niz stepenište. Napolju je zaista stajao nekakav bolnički automobil. Ušla je u njega i raspitivala se za Artura.

– Uskoro ćete ga videti – dobila je odgovor.

A kad je primetila da vožnja predugo traje i da se nalaze već u predgrađu Lajton, počela je da protestuje što joj ne kažu koja je to bolnica. Tada joj je bolničar bacio neko platno preko lica i srušio je na pod automobila.

– Budite mirni i ćutite! – naredio je.

Sada je u mislima ponovo preživljavala te strašne trenutke, posle kojih više nije videla kuď je voze.

Po tome što niotkud nisu dopirali zvuci, zaključila je da se nalazi na nekom usamljenom mestu. Njene misli prekide ulazak čoveka malog rasta i uskih ramena. Njegovo lice odavalo je nervozu, a piskav i neprijatan glas otkrio je čoveka koji je zašao u godine, a nije doživeo potpun pubertet, nego zadržao nešto dečačko i u glasu i u oblicima tela.

– No, došao sam da vam pravim društvo, jer i vama mora biti dosadno kao što je meni – izgovorio je i stao pored nje.

– Šta hoćete od mene? – pitala je uzbuđeno.

– Ništa naročito. Bos je rekao da vas pripazimo i ništa više – cerio se čovek piskavim glasom.

Meri je zaćutala, a čovek je ostao stojeći i dugo je posmatrao. A zatim je pružio ruku k njenom licu i počeo da je miluje.

– Ostavite me! – kriknula je.

– Zašto vičete? Ja vam ne želim zlo... A vi tako...

– Zašto me držite vezanu?

– Da ne pobegnete, jer ja sam momentalno sam u kući.

Opet je počeo da je miluje. Ona se izvijala i pokušala da se brani. Ali veze su joj smetale i ona je s užasom osećala njegove ruke po celom telu. Počela je da vrišti. On joj je vezao usta i nastavio da je dodiruje svojim vlažnim i hladnim rukama.

– Ne! Ne brani se! Ja ti neću ništa... Pa ti si obučena... I vezana si... Samo tako...

A zatim je počeo da plače nekim čudnim, histeričnim, ludačkim plačom i da se pripija uz nju.

U tom trenutku nešto je lupnulo i čovek se trgao. Otskočio je i pobegao iza jedne zavese. Vrata su se otvorila i na njima su se pojavili policajci. Jedan je prišao Meri i počeo da je odvezuje. U tom trenutku napolju su odjeknuli pucnji. Meri je osetila klonulost i onesvestila se.

Kad je došla k svesti videla je da leži na jednom kauču, a jedan joj policajac kvasi lice vlažnom maramicom.

– Osvestila se – javi on nekom.

Tada se pojavi inspektor Dikson. Prvo joj reče da je sve u redu i da nema čega da se plaši, a onda upita:

– Ko je bio taj čovek što je istrčao?

– Jedan... Ne znam. Jedan od njih. Šta je s njim?

– Pucao je i...

– Mrtav?

– Da.

Meri pokri lice rukama.

Od onog dana kad je nestao iz Braunove vile, Donald Sikert je prešao dug put. Pomoglo mu je to što je imao davno pripremljene dokumente na nekoliko imena i nekoliko maski. Mogao je da se pretvori u trgovca Indusa, starog profesora hemije, cirkuskog artistu, ili čak inspektora kanadske policije. Imao je nekoliko spremljenih pasoša, a pošto je raspolagao s dovoljno novca, ništa mu nije stajalo na putu. Jedino se čuvao da se više ne pojavi u ulozi naučnika Sikerta i da ne poprimi izgled pod kojim su ga znali. Pomoglo mu je i to što njegove otiske nije imala ni jedna policija sveta.

Drsko i mirno seo je na avion i prešao Okean. Našao se u Americi. A bogato »znanje« dobijeno od Majnarda omogućilo mu je da se ubrzo nađe u centru krijumčara opojnim drogama. I naišao je na Falkov trag. Postigao je ono što nije već dugo uspela čitava američka policija.

U Njujork, Pitsburg, Čikago i San Francisko bile su naglo počele da pristižu velike količine droga. Inspektor Farel u Birou za narkotike Federalne policije bio je organizovao čitavu hajku.

– To je Falkovo delo! Jedini je on u stanju da izvede nešto tako! – ljutito je uzvikivao Farel.

A Falko je bio dobro poznat Birou za narkotike. Pre dve godine skupljeno je jedva toliko dokaza da se Karmelo Falko, Sicilijanac, protera. Niko se nije nadao da će se on vratiti.

Ali osećalo se njegovo prisustvo. I svi policajci i agenti u Sjedinjenim Državama imali su njegove fotografije. Čekali su ga na pristaništima i aerodromima, tražili ga u kockarnicama i hotelima, pazili na javnim mestima, proveravali odmarališta i svaki kutak gde bi on mogao da bude. Ali nije mu bilo traga.

A ipak je psihološka sekcija biroa nalazila u metodu rada, načinu zakazivanja sastanaka krijumčara, strukturi mreže i mnogo čemu – uvek pečat Karmela Falka.

Vrhunac potvrde svih sumnji bilo

je obaveštenje italijanske policije da je Falko nestao iz svog hotela na Siciliji. Navodno je otišao na krstarenje jahtom nekog svog prijatelja.

I dok je cela američka policija tražila poznatog gangstera i upadljivog lepotana Falka, jedan čovek je samostalno i bez ičije pomoći dao se na isti posao. Bio je to Donald Sikert.

Po onome što je hteo da postigne ličio je na drvoseču koji je uzeo sekiru i počeo da obara ogromnu prašumu, a za taj posao bi mu trebalo bar hiljadu godina života.

Ali Sikert je radio drukčije. Uputio se direktno u Nju Orleans, jer ga je tamo odvela jedna slučajno izgovorena rečenica Viliamsa Majnarda. Sikert nije obilazio kao mačak oko vruće kaše. Jednostavno je na ulici sačekao jednog od starih Falkovih saradnika u krijumčarenju droga, podneo mu revolver pod nos i ubacio ga u svoj automobil. Onesvestio ga je i izvezao daleko van grada, a onda ga je na svoj, dosta grub, ali efikasan način naterao da govori.

– Nisam video Falka, jer od kad je ponovo došao ovamo, niko ga nije video – pričao je gangster. – Dobijali smo naređenja i oživeo je čitav naš posao. Ali policija je bacila sve svoje snage na traženje Falka i on je otputovao u Evropu. Ne zna se ni kako ni pod kojim imenom. To je sve što znam...

Uzalud je bilo sve drugo – gangster nije ništa znao. Ali Sikert se nije zadovoljio sve do trenutka dok mu zaista nije bilo jasno da je Falko otišao. Pogađao je da su događaji u Londonu svakako primorali Falka da svrati tamo i spreči raspadanje organizacije posle Majnardove smrti i Braunovog hapšenja.

Lun se vratio u London i odmah je osetio Falkovu aktivnost. Znao je da su grube otmice delo beskrupuloznog gangstera. Imao je i njegove fotografije koje je oteo jednom policajcu sa kojim se susreo pri traganju za Falkom. I znao je da će ga prepoznati ako ga susretne, iako to nije uspelo stotinama američkih policijskih fizionomista, koji su bili u stanju da među mnoštvom ljudi poznaju gangstera po boji glasa, obliku uha ili nekom jedva primetnom detalju.

Sikert se divio Falkovoj veštini i uživao je u pomisli da ima dostojnog protivnika. I ne bi mu se žurilo toliko, polako bi saterao Falka u škripac i naslađivao se njegovom nemoćnošću, da nije otet Markinč. Simpatičnom mladom reporteru pretila je smrtna opasnost. To je Sikert znao veoma dobro.

Nervoznim, ali preciznim pokretima doterao je svoj izgled. Crno večernje odelo, cilindar, zlatne naočari i gusti zalisci davali su mu izgled salonskog džentlmena koji zna da uredi svoj život i da okusi slasti onog što London može da pruži čoveku čiji čekovni račun ima najmanje šestocifrenu sumu.

Bilo je podne kad je seo u tek kupljeni automobil i izvezao se prema Sitiju. Znao je da ovde u centru grada postoji jedan veliki luksuzni stan koji je bio plaćan s Majnardovog računa. To je pročitao u papirima koje je za svaki slučaj poneo iz Majnardovog stana. A kako nikada nije saznao ko se koristi ovim stanom, hteo je da ga poseti.

Dugo ga je obilazio, raspitao se ko stanuje u njemu i opisali su mu stanara. Penjući se razmišljao je ko bi mogao da bude taj pregojeni, tihi i riđokosi čovek. Nadao se da će ovde naći Falka, ali podaci su govorili da to nije on. Jer, Falko je bio

crnomanjast, vitak i lep čovek nervoznih pokreta. »Videćemo ko se tu krije«, pomislio je i pozvonio.

Dosta dugo se nije niko javio, ali na ponovljeno zvonjenje vrata su se otvorila. Pojavio se ugojeni čovek ženskih oblika i tihim glasom lenjo upitao:

– Koga tražite, poštovani gospodine?

– Možda vas, ako se ne varam – izbegao je Sikert direktan odgovor.

– Čudno mi je, jer ja nisam imao čast...

– Rikard Rozberi, ako vam to ime nešto znači – predstavio se Sikert. – Dozvoljavate li?

– Uđite – naklonio se riđi debeljko.

Poveo ga je u luksuzni salon, ponudio fotelju i ugasio televizijski aparat da ne smeta.

– Izvolite gospodine...

– Rozberi – pomaže mu Sikert.

– ... gospodine Rozberi. Čemu da zahvalim za ovu posetu i ko ste vi? – dodao je čovek držeći ruku u džepu kućnog kaputa.

– Možda se varam, ali nadam se da ćete mi oprostiti, ako sam pogrešio. Jeste li poznavali Vilijamsa Majnarda?

Žmirkajući gojazni čovek je posmatrao gosta.

– Čuo sam za tog... tog gangstera, kako kažu, ubijen je i ja sam s interesovanjem čitao novine – odgovorio je.

– Oprostite, ali ja sam bio prijatelj ubijenog i hteo sam nešto u vezi s ovim stanom...

Tu Sikert zastade.

– Nastavite, zanima me vaša priča – nasmeši se debeli čovek.

– Dakle, ja sam imao poslove s Majnardom, a sada ne znam...

Sikert opet zastade.

– Ne znate kako da nađete njegove prijatelje – dopuni ga čovek.

– Baš tako! – živnu Sikert.

– Ja ću vam pomoći – blago se nasmeši riđi.

Ali tada iznenada to ugojeno i mlitavo telo se pokrenu i Sikert ugleda cev revolvera koja se nađe uperena u njegove grudi.

– Podignite ruke, Sikert! – viknu riđi.

– Varate se, ja sam inspektor Dikson – čuo se odgovor. – A napolju imam tuce policajaca. Ko ste vi?

– Zovu me Mesala. Ako ste inspektor Dikson, ništa vam se neće dogoditi, ali ako ste Sikert, predaću vas tom istom inspektoru – čuo se odgovor.

– Vi mi ne verujete?

– Ne verujem. Kao inspektor Interpola ja znam dosta o inspektorima Jarda. Ali takvog kakav ste vi nema među njima – smešio se riđi.

Sikert je razmišljao o mogućnosti da je ugojeni stvarno inspektor Interpola. U tom slučaju bilo bi sve upropašćeno, jer bi ga ovaj odmah predao Diksonu. A posle ubistva Majnarda, i čoveka u Braunovoj vili, a uz to posle pljačke banke i nakita bilo bi teško izbeći najtežu kaznu. Možda je još gore što bi Markinč bio ubijen, a Falko oslobođen najljućeg neprijatelja – Sikerta.

– Šta ćete preduzeti? – hladnokrvno upita Sikert.

– Prvo ću utvrditi ko ste.

– Kako ćete to izvesti?

– Na vaš najmanji pokret pucaću vam u glavu, pa ćemo onda videti. A ako slušate što vam kažem, pronaći ću drugi način – odgovori riđi.

Sikert ga je mirno gledao ocenjujući da li bi smeo da pokuša direktan napad. Ali, po tome kako je ugo-

jeni čovek držao revolver i kako mu je ruka stajala ležerno i mirno, videlo se da je pred njim odličan strelac i čovek koji je navikao da barata oružjem.

– Dignite ruke!

Sikert posluša.

– Okrenite se!

Sikert izvrši naređenje.

– Stojte mirno.

Debeli mu priđe, opipa džepove i nađe revolver.

– Tako, dakle, naoružani ste – progunđa, a zatim ga opipa oko pojasa.

Njegova ruka zadržala se na Sikertovom kajišu za pantalone.

– Oho! – viknu. – Pa to je Sikert, stvarno nisam pogrešio. Odmah se vidi po pojasu s oštricom. Posle onog što je pisalo u novinama niko nije stigao da već imitira taj trik.

– Možda se varate – progunđa Sikert.

– Ne varam se. Ubiće te, svinjo, čim se pokreneš. Ali hteo bih prvo da porazgovaramo. Stavi ruke na leđa! Tako...

Riđi pruži ruku k polici za knjige i dohvati nekakav čvrst svileni gajtan i vešto ga nabaci na Sikertove sastavljene ruke. Steže ih, proveri jesu li dobro vezane, a onda okrenu zarobljenika i otkopča mu kaiš iz pantalona. Istrže ga i pogleda. Oštrica vitkog sečiva beše pri trzaju na jednom mestu prosekla kožu kojom je bila obavijena.

– Lep je to patent, ali nije trebalo da ga otkrivaš policiji – reče riđi čudnim glasom kao da zadržava disanje.

Sikert ga je posmatrao i zaključi da se ovaj čovek plaši njegovog gasa. Reči koje ovaj izgovori odmah to potvrdiše.

– Slušaj, Sikert. Tvoj gas deluje momentalno, ali ne i u deliću sekunda. Čim osetim da gubim svest, ispaliću ti metak u glavu, pa ću biti siguran da ćeš biti iznad mene kad se probudim.

– Nemam gas, niti nešto slično – nasmeja se ovaj.

– Onda govori gde je novac uzet iz banke.

– Držim ga u džepu svog prsluka – izazivao je Sikert.

Mesala ne izdrža nego mu opali šamar desnom rukom ne ispuštajući revolver iz leve.

– Požuri da me ubiješ, jer jedan me je ošamario i nije dugo živeo – razjareno viknu Sikert.

– Mesala se uhvati na lepak i poče da se smeje.

– Neću da žurim. Želim novac otet iz banke, nakit uzet u Brislu i tebe živog. Hoću da se poigram tobom. Sreo si se sa... Mesalom.

– Pare nećeš dobiti. Nećeš imati nakit... A ja ću te ubiti, razumeš li! Ubiću te; to je kao jedan i jedan što su dva!

– Tako vezan?

– Kako budem znao.

Tada Mesala spusti jednu ruku i s mukom dohvati nogu i poče da se češe. Napadao ga je nekakav svrab. Onda se zakašlja. Pripisivao je to sagibanju i pazio da kašljanje ne iskoristi vezani Sikert. Ali kašalj je bio sve jači i nagonio je suze na oči. Taj napad bio je sve oštriji i Mesala duboko udahnu u nadi da će ga tako prekinuti. Ali to je bila kobna greška i njegovo telo potrese razdirući kašalj, a oči mu se zamagliše. On prinese ruke vratu ne ispuštajući pištolj. Tog momenta shvati da je to Sikertovo delo. Odluči da ga na mestu ubije i već je naprezao snagu da ispruži ruku, ali Sikert je bio pored njega i udari ga glavom u lice, a zatim odbaci ka stolici. U

istom momentu nađe se iza njega i gurnu vrhom cipele revolver koji Mesala beše ispustio.

Bilo je čudno videti akrobatski pokret koji Sikert tada izvede. Seo je na kauč, povio kičmu i kao zmija provukao telo kroz vezane ruke, koje mu se tako nađoše napred. Mesala se gušio od kašlja i pokušavao da napadne, ali Sikert jurnu k njemu i zari mu glavu u ogromni trbuh. Mesala izgubi vazduh i pade na pod.

– Uloge se menjaju – reče Sikert i podiže nogu.

Pritiskom vrha jedne cipele na petu druge istera malo sečivo o koje prekide veze. Sve je to radio brzo i uvežbanim pokretima. A zatim isto tako brzo i vešto veza Mesalu i posadi ga na stolicu. Ovome se vraćao vazduh, ali je kašalj bio još uvek oštar. Kašljao je pomalo i Sikert.

– Kako si to izveo, proklet da si? – zahripa Mesala.

– Mali trik sa cilindrom. On ima duplo dno koje je snabdeveno sićušnim satom. Ako ga navijem, posle deset minuta sat otvara slavinu s gasom koji izaziva strahovit kašalj, ali samo kod naglog udisanja. A još kad si me vezivao ispustio sam i malo praha koji izaziva svrabež na koži. Računao sam da to može biti samo dobro. Moja koža je zaštićena jednim kremom koji to neutrališe – pričao je Sikert prekidan svojim blagim i sabesednikovim strašnim kašljom.

Ali uskoro je dejstvo gasa prestalo i kašalj je bivao sve slabiji. Mogli su da razgovaraju.

– Onda, Mesala?

– Pobedio si Sikert. Šta hoćeš?

– Želim da znam gde je Falko.

– To ni ja ne znam.

– Šta znaš?

– Nešto o Braunovim poslovima. Ja sam na tome radio.

– Malo je. Šta znaš još? Gde je Markinč?

– Ne znam. Otkud bih znao?

Sikert mu priđe i izvadi nešto iz džepa svog prsluka.

– Šta hoćeš – uplašeno upita Mesala.

– Znam da si nitkov i hoću da govoriš. Vidiš li ovo?

– Šta je to?

– U ovoj pumpici je sredstvo od kojeg ćeš oslepeti u toku jednog sekunda. To će biti prva mera da progovoriš. A ima i gorih stvari, a li onda će za tebe biti kasno, jer bišeć večno slep. Govori gde je Falko! I gde je Markinč?

– Strah, užasan strah zaiskri u sitnim Mesalinim očima.

– Govoriću, odmakni to! – jeknu. – Falko je u Londonu, ali ja ne znam gde je ovog časa. Večeras treba da se sastanemo u »Šefildu«. To je bar...

– Znam gde je. Govori dalje!

– Markinč je u kući iza groblja kod Mičam Komona. Traže od njega da kaže gde se ti nalaziš. Noćas posle ponoći biće ubijen i ubačen u jednu grobnicu koja je za to već pripremljena.

– Šta je sa Meri Šatl? – Namerno upita Sikert da proveri tačnost Mesalinih tvrdnji.

– Oteli smo je i zatvorili u kuću koja stoji poslednja pod šumom kod Vudford Bridža. Ali...

Mesala tu zastade.

– Šta ali«?

– Policija je to nanjušila nekim čudom i oslobodila je u času kad sam ja dolazio tamo. Bio sam daleko od kuće. Čuo sam pucnje. Naš čovek je ubijen, a ona odvedena. Je li i to vaše maslo?

– Ne postavljaj pitanja, Mesala!

– Šta će biti samnom?

– Žurim se zbog Markinča i moraću da te ostavim ovde. Kad mi ne bi smetalo, pozvao bih inspektora Diksona da te prihvati. Ali ne želim da se policija umeša u ovaj naš obračun.

– Zašto progoniš Falka, Sikert?

– Hoću da uništim tog gangstera. On je s Majnardom hteo mene da načini čudovištem. To će da plati svojom kožom. Inače je počinio dosta grehova i vreme je da zanavek ode. A tebe, riđi gade, ubiću kao što sam i obećao. Ali zato što si govorio i što si kukavica ostavljam ti jednu šansu, da vidim koliko daleko ćeš pobeći.

– Kakva je ta šansa?

– Dajem ti mesec dana. Posle toga ću te ubiti, ako te nađem. A ja ću te sigurno naći, kao što ću i Falka. Sad ću te dobro vezati i ostaviti u kupatilu, ali bez mogućnosti da vičeš – zaključi Sikert.

Zatim odnese Mesalu i spusti ga u kadu. Čvrsto mu veza lice da ne može da viče, a ruke okači o slavinu tako da mu glava ostaje nisko, ako stalno ne pridržava telo zatezanjem mišića obe ruke. Onda istrgnutim gajtanima noćne lampe još jednom učvrsti noge i obavi ruke dugim peškirom, da ih ne može odvojiti od slavine. To je Mesalu primoravalo da ostane miran i ne pokušava da se izvuče iz kade. Zatim Sikert pusti mlaz vode i kad ona dođe Mesali do grla, tek onda zavrnu slavinu.

– Miruj, ptico! Gud baj! – reče odlazeći.

Mesaline oči su se nalivale krvlju i besom.

U mraku Markinč nije mogao da oceni tačno vreme, ali je računao da se u podrumu nalazi već skoro dvadeset i četiri sata. Bio je strahovito žedan i gladan. Udovi su ga tištali i svaka kost ga je bolela od neugodnog položaja na neravnom podu i zbog veza na rukama i nogama.

Pokušavao je da se bolje namesti kad začu lupanje oko vrata. Mislio je da dolaze po njega da ga ponovo ispituju za Sikerta. Ali tada začu poznati glas.

– Dolazim, Markinč, dolazim!

Bio je to Sikert. Brzo ga odveza i htede da mu gurne u ruke napunjen revolver, ali Markinč još nije mogao da se pokrene.

– Pa ti si... Šta je s tobom? Jesi li povređen? – uplašeno upita Sikert.

– Nisam ali su mi utrnule i ruke i noge. Proći će to brzo – odgovori Markinč.

– Daj ovamo! – požuri Sikert da mu istrlja brzo noge i ruke.

A onda mu pomože da ustane i izvede ga iz podruma. Stigoše u sobu gde su dva Mesalina čoveka ležala onesvešćena i vezana. Za to vreme njih dvojica porazgovaraše. Sikert mu ispriča sve o Meri.

– Kako si saznao za mene? – upita Markinč.

– Naterao sam jednog riđeg gada da govori.

– Mesalu?

– Baš njega. I ti si imao posla s njim?

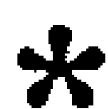
– Da.

– Slušaj sada. Meni se žuri. Čim ja odem, pozovi policiju i sve ispričaj Inspektoru Diksonu možeš da kažeš šta hoćeš. Jednom ćemo se opet videti. A sad zdravo, mladiću! – zaključi Sikert i požuri k izlazu.

Reporter ga je začuđeno gledao i htede da ga dovikne, ali ovaj beše nestao. Markinč priđe telefonu i pozva Diksona da mu javi gde se nalazi i da treba da požuri. A onda

požva Meri. Javi joj da je sve u redu i da ga čeka za jedan sat. Ona uskliknu i htede da se raspriča, ali on je pozdravi i spusti slušalicu.

Proveri veze na zločincima, koj su se bili osvestili, a onda se postavi tako da bude zaštićen i da ima pregled sobe i ulaza, pa s pištoljem u ruci ostade da čeka policiju.

Sikert je žurio. Stiže u stan i brzo promeni odelo. Sada je imao uniformu poštanskog službenika sa torbom raznosača pisama. Njegova kosa izgubi sede vlasi, a lice dobi izraz dobroćudnog, ali priglupog službenika. Zatim on siđe u garažu i izgura motorcikl koji je bedno izgledao uz svetla nova kola.

Nekoliko minuta kasnije bio je opet u Sitiju pred zgradom u kojoj je ostavio Mesalu. Ali na stepeništu skoro se zagrcnu. Susreo je Mesalu koji je išao sa četiri pratioca. Bili su to njegovi revolveraši. Sikertu je bilo jasno da su u međuvremenu stigli i oslobodili svog šefa.

Sikert prođe pored njih mašući jednim telegramom i zviždućući nekakav šlager. Nisu obraćali pažnju na njega. A on se nije osvrtao, ali na zavoju primeti da Mesala ode sa dvojicom, a ostala dvojica se postaviše u hodnik na dnu stepenica.

»Zaseda«, pomisli Sikert i nasmeši se.

Veselo se vrati, prođe pored zasede i uzjaha svoj motorcikl. Jedna kola naglo pođoše, a on poče da ih prati iz daleka. Bilo mu je to lako, jer se bez muke provlačio između mnogobrojnih kola, a Mesalin automobil imao je više teškoća.

Vozili su avenijom prema Vest Hemu, a zatim kroz Ilford do Seven Kingsa. Odatle kola skrenuše na uski put i sada ih je bilo teže pratiti iz blizine, ali crvena zadnja svetla su se u mraku daleko videla. Sikert zaostade i poče da pazi da ne naleti na kakvu zasedu.

U daljini primeti nekakva svetla i uskoro se čulo brujanje jednog snažnog motora. Mislio je šta li to može da bude. A kad je shvatio, bilo je sasvim kasno. Jedan helikopter je uzletao i uskoro se izgubio prema severu.

XII

Pripremajući se za referisanje inspektor Dikson se mučio da smisli kako da iznese istinu, a da ipak ne pretrpi napad. Njegova potera za Sikertom pretvorila se silom prilika u saradnju. Sikert ga je obavestio o mestu gde se nalazi Meri Šatl, oslobodio Markinča i progonio Mesalu.

»Mesala... Mesala... Mesala...« nehotično je šaputao to ime. Odnekud mu je bilo poznato, ali sada nije mogao da se seti odakle. To mu je smetalo da sredi misli i da bi se nekako koncentrisao poče da beleži zaključke:

»Pohapšena Braunova banda otkrila je svega stotinak svojih devojaka s pločnika. Tu se veze kidaju. Predao istragu.

Neko je uklonio nepohapšene podvodače i prihvatio ceo posao. To je po svojoj prilici Mesala.

Sikert je na tragu Falka i uzgred se sukobio sa Mesalom.

Mesalina banda je otela Meri i Markinča. Po sredi je osveta reporteru, ali i težnja da se otkrije gde je Sikert. Dakle, banditi imaju isti cilj kao i ja: naći Sikerta...«

Tu se Dikson gorko nasmeši i nešto opsova. Priđe ormančiću i otpi nekoliko gutljaja viskija.

»Mesala... Mesala...«, ponova mu je to ime rasterivalo misli. Pokuša da prestane da misli na sve to i u sećanju potraži kakvu drugu, sasvim stranu misao. Natera sebe da misli na Šekspirove stihove i nehotično u sebi izrecitova: »Doma se vuc' te! Hej, doma, levente!«

– Pa da, to je ono vražije ime! – glasno uskliknu.

Toga trenutka setio se otkud mu je poznato ime Mesala. Bilo je to ime iz Šekspirovog »Julija Cezara«. Mesala je bio Brutov i Kasijev prijatelj. Dikson odmahnu rukom i nastavi da beleži:

»Postavlja se pitanje: gde sada može biti Sikert? Njegov cilj je da nađe Falka. Proveriti šta se zna o Falku«.

Posle tog zaključka pućuta i pozva odelenje za vezu s Interpolom. Javi mu se inspektor Talinson.

– Molim vas, Talinsone, imate li nešto novo o Falku? Znate na koju stvar mislim? – reče Dikson.

– Ima nešto... Najbolje je da vam damo izveštaj koji imamo – odgovori Talinson.

Nekoliko minuta kasnije inspektor Dikson je čitao:

»Utvrđeno je nešto veoma čudnovato. Falko je poslovao u Nju Orleansu, ali ga je bilo nemoguće pronaći. Otkriveno je da postoji vođa bande koja krijumčari opojne droge. Fotografisali smo ga...«

Dikson potraži priloženu fotografiju. Ugledao je debelog, riđeg i nezgrapnog čoveka. Fotografija se poklapala s Markinčovim opisom Mesale. Uzgred baci pogled i na fotografiju Karmela Falka. Nije bilo ni trunke sličnosti između riđeg debeljka i crnomanjastog i mršavog lepotana Falka. Dikson nastavi da čita:

»Uzeti su otisci prstiju s čaše iz koje je pio, ali oni se nisu nalazili niti u kartotekama američke policije niti kod Interpola. Šef bande ušao je u Sjedinjene Države s ispravnim pasošom na ime Šveđanina Ernštajna koji je rođen u Malmeu 1912 godine. On je ranije vodio besprekoran život. Ipak je odlučeno da bude uhapšen. Međutim, on je pre toga odleteo avionom i nestao. Smatra se da je prešao u Evropu.

Utvrđeno je da se Ernštajn sastajao sa Falkovom ženom i da je organizovao krijumčarenje droge. Sva upoređivanja otisaka prstiju i fotografija pobijaju sumnju da su Ernštajn i Falko jedna ista ličnost. Ali je čudno da on deluje sasvim po Falkovom metodu.«

Dikson sastavi kratak izveštaj u kojem izrazi verovanje da je Mesala ista ličnost poznata pod imenom Ernštajn. Predloži da se uzme mišljenje od novinara Markinča, koji je video Mesalu, a tako isto i da se saslušaju zločinci uhvaćeni u kući kod Mičam Komona.

Već dva sata kasnije Markinč je izjavio:

– Da, ta fotografija je jasna i siguran sam da je to Mesala.

– Jeste, to je Mesala – potvrdili su i pohapšeni zločinci.

Istoga dana Interpolu je otposlata depeša s izveštajem da je Mesala istovetan s Ernštajnom. Dati su i podaci šta je on radio u Londonu. Od Interpola je odmah dobijena depeša:

»Utvrđeno je da su Ernštajn i Falko jedno isto lice. Učinite sve što je moguće da se on pronađe i uhapsi. Tamo će stići inspektor Farel koji je ispitivao sve stvari i objasniće ih«.

Već sutradan na londonski aerodrom spustio se avion kojim je doputovao inspektor Farel iz Biroa

za narkotike Federalne policije Sjedinjenih Država Amerike.

U Skotland jardu istog dana vođeni su razgovori kojima je prisustvovao i inspektor Dikson. Farel je ponovio već poznate stvari, a onda dodao:

– Preko Interpola utvrdili smo da je Falko sa Sicilije prvo otputovao u Hamburg, gde je posetio jednog od najpoznatijih hirurga, a zatim nastavio put u Švedsku. U Hamburgu je Falko izmenio lik.

– Kako je moguća takva čudovišna promena? – upitao je Dikson.

Farel je nastavio da objašnjava.

Prepredeni gangster Karmelo Falko nije se zadovoljio običnom plastičnom operacijom, jer takvi zahvati ne mogu da stvore sasvim nov izgled. Ostaju isti pokreti, hod, glas i mnogi drugi znaci. Falko je izmislio nešto novo.

Odlučio je da promeni čitav svoj izgled, hod, glas i sve što ga je karakterisalo.

– Dok sam ispitivao šta se dogodilo u klinici u Hamburgu, jedna bolničarka mi je rekla: »Zamislite klijenta koji uzima ženske hormone i želi da se ugoji trideset kilograma za nedelju dana! A bio je to tako lep momak!« Dakle, Falko se izmenio gojenjem...

Inspektor je potanko iznosio podatke kako je to postignuto.

Čuveni hirurg nije upotrebio nikakav hirurški zahvat. On je jednostavno svom klijentu ubrizgao ženske hormone i nekim preparatima delovao na tiroidnu žlezdu. Počelo je naglo gojenje, a ženski hormoni učinili su svoje.

Pri ovakvim slučajevima događa se da ženski hormoni i preparati koji deluju na tiroidnu žlezdu ne prouzrokuju samo gojenje i deformaciju lica. Promene su mnogo veće. Boja kože postaje svetlija, brada se proređuje i glas se menja. Pored toga menja se raspored masnoća na telu i čitava silueta čoveka poprima ženske karakteristike. Čak i prsa dobiju ženski izgled.

– Ali otisci prstiju? – upitao je neko.

– I oni pretrpe izvesne izmene i uz pomoć igle i držanja prstiju u vrućoj vodi znatno se promene – odgovorio je Farel.

– A zašto je Falko toliko reskirao da bi otputovao u Ameriku? – pitao je Dikson.

– Imao je dosta razloga. Svojoj ženi u Sjedinjenim Državama ostavio je nakita i drugih dragocenosti u vrednosti od preko milion dolara. Dakle, išao je po svoj plen. Uzgred izvršio je inspekciju bande za krijumčarenje droga koju je snabdevao čak iz Sredozemlja. A onda je nestao – zaključio je inspektor Farel.

Dalje je razgovor postajao sve nezanimljiviji i pretvorio se u izradu plana kako da se otkrije sadašnje prebivalište gangstera i da se on uhapsi.

– Treba imati u vidu – dodao je Farel – da promene izazvane hormonima mogu trajati nekoliko meseci. Ali je verovatno da one već sada počinju da nestaju i da Falko poprima svoj stari izgled. Ne sme nam se dogoditi da tražimo ugojenog, riđeg Ernštajna, odnosno Mesalu, odnosno Falka, a da nam vitki, lepuškasti i crnomanjasti Falko izmakne i negde mirno prebiva.

Narednih dana svi engleski policajci, finansi, carinici i agenti imali su dve fotografije Karmela Falka – onu s izgledom riđeg debeljka i drugu na kojoj je bio elegantni i vitki lepotan.

Tih dana sve policije Evrope i Interpol dobili su i poternicu za Donaldom Sikertom. Opisan je njegov izgled i prikazane njegove sposobnosti da se vrlo vešto maskira. Govoreno je o njegovim ogromnim znanjima naučnika, ali i o ostalim sposobnostima, trikovima i veštinama. A baš to obilje podataka moglo je da zbunjuje, jer nije pružalo nikakvu određenu sliku. Taj čovek mogao je svakako da izgleda, govorio je tečno nekoliko jezika, bio je umetnik u maskiranju... Nije bilo čudno što su mnogi inspektori vrteli glavom tražeći zašta da se uhvate u tom obilju podataka.

I inspektor Dikson bio je u nedoumici. Njegovi ljudi uzalud su nadzirali reportera Markinča, koji je sada radio za jedan mali list i za bednu platu. Ipak je inspektor znao da će tako bar zaštititi novinara od osvete novih »gospodara pločnika«. Svi znaci govorili su da se vladavina nad prostitutkama nastavlja i da je vrši neko treći. Diksonu je zabranjeno da se bavi tim stvarima, ukoliko se ne odnose neposredno na Sikerta.

Za ovih mesec dana ništa se nije dogodilo; nije bilo traga Donaldu Sikertu.

Jedno veče inspektor Dikson završavao je redovni posao i hteo da pođe kući, kad zazvoni telefon na njegovom stolu. On ga podiže i javi se. A onda mu pobeleše prsti kojima je u uzbuđenju stiskao slušalicu. Kao da neko hoće da mu je otme.

– Ovde Sikert! Jeste li vi to, poštovani inspektore Diksone? – čuo se poznati glas koji je Dikson pamtio, iako nikada nije video Sikerta.

– Ja sam. Šta želite, Sikerte? – što je mogao mirnije odgovori inspektor.

– Hteo bih malu pomoć.

– O čemu se radi?

– Recite mi šta znate o Falku. Izgubio sam mu trag, a ne bi bilo dobro da mi izmakne.

Inspektor poćuta. Razmišljao je šta da kaže, a onda se osvrnu kao da se plaši da ga ko ne čuje i brzo izgovori:

– Slušajte, Sikert! Ja ću vas jednoga dana uhvatiti i predati sudu. Vi me vučete za nos i strašno ste drski. Ali momentalno je to druga priča. Sada ću vam reći šta znam. Falko i Mesala to je ista ličnost. Falko je bio u Americi pod imenom Ernštajn.

– Kako je to moguće? Mesala ne liči na Falka. Mora da ste se prevarili.

– Nismo se prevarili, Sikerte. Varujte što vam kažem. Falko je primao ženske hormone i petljao nešto sa tiroidnom žlezdom, pa se naglo ugojio i sasvim izmenio izgled, glas i sve ostalo. Kosu je jedino malo obojio i postao riđ.

– Znači, ščepati Mesalu, odnosno toga Ernštajna...

– Da. Kad ščepate Mesalu, ščepali ste Falka. A posle ću ja vas ščepati i gledajte kako da se izvučete od vešanja ili kakve slične smrti – sad nešto vedrije prozbori Dikson.

– Hvala, inspektore! – začu se glas i veza se prekide

XIII

Izlazeći uveče iz redakcije svog lista Artur Markinč je tiho zviždukao gledajući ispod oka čoveka koji pođe za njim. Reporter dođe do prvog ugla i skloni se u jednu staru mračnu kapiju. Big Ben odzvoni deset sati. A kad se zvuci utišaše Markinč začu lagane korake na ploč-

niku. Čovek koji ga je pratio stiže pred kapiju.

– Dobro veče! – oslovi ga Markinč.

Policajac zbunjeno pogleda novinara i jedva izusti otpozdrav.

– Zašto da se igramo žmurke? Vi hoćete da me pratite i ja ne mogu to da sprečim. Ali onda možemo da se sporazumemo. Kad vam dosadi da me ćuteći pratite, a vi onda priđite pa da porazgovaramo i svratimo na čašicu pića. Hoće te li? – upita Markinč.

Policajac ga pogleda s osmehom i pruži ruku.

– Narednik Dolton – pretstavi se.

U prijatnom raspoloženju prošetaše, a onda Markinč predloži da sednu u autobus i zajedno se odvezu do reporterovog stana. Uskoro stigoše i Markinč pozva policajca da svrati do njega. Ovaj to prihvati. Peli su se stepeništem koje je bilo slabo osvetljeno. U jednom momentu Artur primeti uperen revolver iza ugla desnog hodnika i baci se na zemlju. Hitac odjeknu i pogodi narednika Doltona, koji pade i otkotrlja se do odmorišta.

Artur poteže svoj revolver i hitci zapraštaše. Napadač ne izdrža, nego pobeže prema zadnjem izlazu, zalupi za sobom vrata i prebaci se sa uskog stepeništa na krov niže zgrade što se tu približavao na jedan metar. Reporter stiže da vidi kako je skočio k prolazu za tavan.

Ali u tom momentu još jedna senka pređe preko krova i hitro nestade u otvorenom tavanskom prozoru. Artur neodlučno zastade. Znao je da je kasno da dalje goni begunce i zato potrča nazad ka pogođenom naredniku. Nađe ga u teškom stanju.

– Javite... Diksonu... Ubica me... smrtno... ranio... – jedva je govorio narednik.

Markinč potrča do svog stana i usput primeti kako se pomaljaju stanari zgrade. Nije obraćao pažnju na njih, a još uvek je u ruci držao revolver. U stanu uze telefon i prvo pozva kola za spasavanje, a onda inspektora Diksona. Javi mu da je ranjen narednik Dolton i potrča nazad k ranjeniku.

Ali narednik je već bio mrtav.

Nekoliko minuta kasnije stiže kvartovska policija koju je pozvao neko od stanara, a zatim se pojavi inspektor Dikson. Artur poče da objašnjava šta se dogodilo. Ali jedan od stanara je šaputao nešto kvartovskom naredniku policije.

Ovaj priđe reporteru.

– Predajte revolver kojim ste ubili narednika Doltona.

Markinč razrogači oči i osvrnu se na inspektora Diksona koji je ćutao i zamišljeno gledao nekud ustranu.

– Čujete li ovu optužbu, inspektore? – upita Markinč.

– Čujem, Markinč. Moraćete poslušati dok se stvari ne razjasne.

Reporteru oduzeše oružje i dva policajca stadoše pored njega. Uskoro je leš odnešen, a Markinča odvedoše. On je usput upozoravao da se pregledaju tragovi na krovu. Ali policajci ga ućutkaše.

Za to vreme jedan čovek žurio je pokrajnom ulicom i nekoliko puta se osvrnuo. Nije primetio da neko motri iz daleka na njega. Zato se mirno uputi ka življoj ulici i umeša se u gužvu. Bio je to ubica koji je pre nekoliko minuta pucao na Markinča.

A čovek u radničkom konbinezonu, koji ga je pratio, bio je Donald Sikert.

Ubica uđe u jedan autobus i sede na prazno sedište. Sikert, međutim, uze taksi i brzo se odveze. Stiže pre autobusa na sledeću stanicu i tu ostavi taksi, pa se pope i ne gledajući ubicu sede blizu izlaza. Autobus je vozio prema Kamden Taunu. Na stanici blizu bara »Tahiti« ubica iziđe.

Sikert ostade na mestu pažljivo prateći ubicu pogledom. Tek kad je trebalo da se vrata autobusa zatvore, on naglo skoči i iziđe. Iz daleka je pratio nepoznatog čoveka. Ugleda ga kako ulazi u »Tahiti« i pođe u tom pravcu. Uđe u jednu kapiju i zadrža se svega jedan minut.

Niko u njemu ne bi prepoznao malopređašnjeg radnika u konbinezonu. Sada je bio u elegantnom odelu i bez berea na glavi. Konbinezon je, u stvari, samo prikrivao već obučeno odelo.

Ulazeći u bar Sikert primeti ubicu u jednom uglu i sede nedaleko od njega. Nije nijednom pogledao u tom pravcu, nego poče da se smeši devojci koja je stajala kod šanka i čekala da joj neko ponudi društvo. Sikert pozva kelnera i naruči piće, a onda ode do devojke i ponudi je da dođe u društvo pri čemu se učtivo poklonio po svim pravilima ponašanja prema damama. Jedino je izostalo pravilo da nema poznanstva bez trećega. Ali za devojku to nije bilo važno.

Za to vreme ubica je ispio dupli viski, a tada mu priđe stariji čovek srednjeg rasta koji je imao usko lice i jednu krupnu bradavicu pored orlovskog i prevelikog nosa. Počeše da razgovaraju.

Sikert izvadi upaljač da pripali cigaretu devojci, ali ovaj nije palio, te ga zbog toga poče da zagleda. Dizao ga je prema očima, duvao u njega i opet ga čačkao. Konačno se pojavi plamičak. Devojka povuče dim i popravi suknju.

Nekoliko minuta kasnije ubica ustade i iziđe, ali ga Sikert i ne pogleda. Ostade sve dok čovek s bradavicom ne pozva kelnera da plati. Sikert izvadi pet funti i stavi ih na sto.

– Gospođice, molim vas, sačekajte me ovde. Ali ako zakasnim, platite račun i setite se da postoji čovek kome se veoma sviđate. Svakog dana pred veče svraćaću ovde u nadi da ću vas sresti – reče joj uz ljubazan osmeh.

Ona zadovoljno pogleda i uze pet funti. Nije se ni trudila da prikrije radost što je došla do novca, jer piće nije koštalo više od pola funte.

– Čekaću vas, dođite! – uzviknu ona gledajući ga s obožavanjem.

Sikert je motrio čoveka koji beše platio i odluči da iziđe pre njega. Skloni se u kapiju susedne zgrade i sačeka. A onda se seti nečega i potrča do ugla, uze jedan taksi koji je tamo stajao i postavi se nedaleko od prostora za parkiranje. Bio je to riskantan korak, ali pogodio je da čovek s bradavicom ima kola.

Čovek je izišao iz bara. Osvrnuo se nekoliko puta, ali vešto i kao da popravlja kravatu ili kragnu tesne košulje. Zatim dođe do jednih kola i krenu.

– Vozite za onim kolima, ali tako da nas vozač ne primeti. Pet funti napojnice, ako to uradite vešto – reče Sikert.

– Budite bez brige. Taksijem se najlakše prati, jer ima ih nekoliko hiljada u Londonu. A znam svoj posao.

I zaista ga je znao. Uspevao je da skoro neprekidno vozi iza nekih drugih kola tako da ga čovek iz praćenih kola nije mogao da zapazi. To je bilo važno za momente kad se

ipak moglo da dogodi da bude primećen. Jedna ista kola stalno za petama izazvala bi kod praćenog svakako makar podozrenje i privukla njegovu pažnju. Ovako to nije moglo da se dogodi.

Prednja kola vozila su prema Hamstedu i zaustaviše se kod kuće na ivici šume koja se tu uvlači između mnogobrojnih starih i novih zgrada. Sikert plati taksi i dade napojnicu, ali ne otpusti šofera nego ga zamoli da sačeka na sledećem uglu.

Posmatrao je kuću u koji je ušao čovek s bradavicom. Vreme je prolazilo. Tek posle jednog sata čovek se pojavi i sede u kola. Ali Sikert ga nije više pratio. Njega je zanimala kuća iz koje je čovek izašao.

Bila je davno prošla ponoć. Sikert pogleda na sat i nastavi da šeta. Tek kad je bilo dva sata posle pola noći, on zaobiđe kuću. Oslušnu kod visoke ograde, a onda se lako vinu u vis i skoči u baštu.

Priđe zadnjem ulazu i pritisnu na kvaku. Vrata su bila zaključana. On izvadi kalauz iz džepa i posle dva minuta vrata se otvoriše. Sikert kao senka kliznu unutra.

Osluškivao je, a onda upali minijaturnu džepnu lampu i osmotri. Prilazio je vratima u prizemlju, ali ni jedna ne otvori, jer njegovo osetljivo uvo nije čulo nikakav znak života iza njih. Znao je da su prizemne prostorije u ovakvim kućama najčešće samo za dan, a sobe za spavanje su na spratu.

Priđe jednim vratima i oslušnu. Do njega u jednom momentu dopreše šumovi kao da se neko prevrće u krevetu. On zato obiđe ostalih troje vrata. Samo kod jednih zastade. Čulo se povremeno hrkanje, kao kod čoveka koji ima nemiran san. Sikert pritisnu kvaku. Vrata se otvoriše. On uđe i oslušnu. Spavač je hrkao.

Priđe mu s lampom u ruci. Blagi zrak svetla iz lampe nije mogao da probudi spavača. Sikert ga osmotri. Bio je to čovek u odelu. Ležao je na nerazmeštenoj postelji. Na stolu su bile novine ispod kojih je virio revolver. Tada Sikert podiže ruku i spavača udari jednim naročitim udarcem. Ovaj se samo malo zgrči i ostade da leži. Sikertove ruke su brzo radile dok ga je vezivao.

A zatim iziđe i pogleda ostala vrata. Sva su bila otključana. On proviri u sobe. U njima nije bilo nikog. Vrati se ponovo onim zaključanim vratima. Stavi nekakav kalauz u njih, ali oseti da je ključ unutra.

Razmisli malo, a onda se vrati u sobu kod vezanog. Zaključa vrata iznutra, proveri veze na onesvešćenom i skide ga s kreveta. Htede da legne, ali se seti taksi šofera. Moglo je da se desi da taj uzbuni policiju. Zato hitro siđe, otvori slobodno glavna vrata i pođe iza ugla. Bogato nagrađeni čovek je još uvek čekao u svom taksiju.

Sikert uđe, reče da ga odveze u jednu obližnju ulicu i tu mu plati čekanje i taksu, a onda ga otpusti. Pet minuta kasnije vozio se opet drugim taksijem ka kući iz koje je maločas izišao. Uđe na glavni ulaz, tiho zaključa vrata i pope se u sobu kod vezanog čoveka. Ponovo zaključa vrata i skide odelo i leže da se odmori.

Spavao je mirno jedan sat, ali onda ga probudi meškoljenje i stenjanje vezanog čoveka. Sikert ustade, izvadi nekakvu plastičnu flašicu i podnese je pod nos vezanom. Lako pritisnu tu meku flašicu i iz nje istisnu neku finu prašinu. Ponovi to nekoliko puta i vezani se umiri sklapajući unezverene oči.

Na stočiću pored kreveta nađe budilnik. Uze ga i pogleda. Bio je navijen da zvoni u sedam časova izjutra. »Sasvim dobro«, pospano pomisli Sikert i ponovo leže. Nekoliko minuta kasnije mirno je spavao. Da ga je neko mogao videti nikada ne bi pomislio da ovo nije čovek koji spava u svom krevetu. Možda bi samo kakav razmaženi tip primetio da nema košulju za spavanje, nego spava go do pojasa.

Reski zvuk budilnika trže Sikerta iz sna. On ustade i poče jutarnju vežbu. S poda ga je začuđeno gledao vezani čovek. Imao je čemu da se čudi, jer je Sikert počeo prvo lagane pokrete, pa naročitu indisku vežbu disanja, a zatim nastavio hitre pokrete od kojih su mu se mišići tresli, grčili i istezali čvrsto kao kakve čelične opruge. Njegovo telo postajalo je svetlo kao da je bilo namazano uljem, a onda po njemu izbiše graške znoja.

Tada Sikert ponovo pređe na lakše vežbe i konačno stade. Nasmeši se vezanom.

– I vama bi ovakva vežba prijala. Sigurno ste pretrnuli u tom neugodnom položaju...

Nastavljao je da govori o značaju jutarnjih vežbi i o neophodnosti poznavanja disanja.

– Znati disati, to znači znati čuvati zdravlje i svežinu – zaključi i ode u kupatilo.

Kao da se nalazi u svom stanu, on se bezbrižno istušira, a kako na polici primeti i pribor za brijanje, on ga opra alkoholom i obrije se. Tako osvežen vrati se svom zarobljeniku.

– Sad ću vam odvezati usta da slobodno dišete. Ali i pri najmanjem pokušaju da vičete ili date kakav znak, sateraću vam zube duboko u grlo. Jeste li shvatili? – reče.

Vezani klimnu glavom. Sikert mu odveza usta.

– Ko ste vi? – upita zarobljenik mračno.

– Ja sam čovek koga traže sve policije sveta, stostruki ubica, ljudožder, kockar sa srećom, prvak sveta u hodanju vezanih nogu i uz sve to sam tri puta uskrsnuo iz mrtvih. Želim potpunu pokornost da bih ostavio u životu takve tipove kao što ste vi – reče Sikert.

– Šta hoćete od mene? – nekakvim nesigurnim i prestrašenim glasom upita zarobljenik.

– Samo jedno malo obaveštenje. Ko živi u ovoj kući i koga ima sada u njoj?

– Ovo je kuća Ričarda Bilberija, trgovca. Ja radim kod njega... Gospodin Ričard je u svojoj sobi s mladom gospođom.

– Vi, dakle, »radite« kod Bilberija?

Uhvaćeni čovek oseti naglasak, ali ipak klimnu glavom.

– Znači, telesna garda. A kakva je to mlada gospođa?

– Gospodin se oženio pre dva dana.

– Ko je njegova žena?

– Ledi Bilberi je bogata naslednica porodice Kadogan.

Sikert je razmišljao nekoliko trenutaka, a onda ustade, ponovo veza usta svom zarobljeniku, iziđe iz sobe i zaključa vrata. Zatim se uputi u trpezariju koja se nalazila u prizemlju pored kuhinje. Uključi aparat za kuvanje crne kafe i uskoro je sedeo pored šoljice dobre kafe. Tek je bio popio nekoliko gutljaja kad se začuše koraci.

Uđe skladan i mladolik čovek, kome je proređena plava kosa otkrivala da je prešao tridesetu. Još iz hodnika je zvao:

– Halo, Mark! Jesi li skuvao kafu?

– Izvolite – odazva se Sikert umesto traženog Marka.

– Ko ste vi? – začudi se Bilberi videći Sikerta. – Gde je Mark?

– Vaš čovek je izišao da kupi cigarete. A ja želim da porazgovaram s vama.

– Kako to da je Mark izašao? Šta hoćete da razgovarate? – pitao je Bilberi.

– Imam važne vesti za vas u vezi s vašom ženidbom – odgovori Sikert.

– Šta? Ja vas ne razumem. Kako ste ušli u kuću? – uzrujavao se Bilberi.

– Hteo bih da razgovaramo na mestu gde nam niko neće smetati – odgovori Sikert i ispi poslednji gutljaj kafe.

U tom momentu pojavi se mlada žena. Sikert se jedva uzdrža da ne zvizne od čuđenja. Ličila je na maskiranu lepoticu. Kućna haljina isticala je vanredne obline mladog i negovanog tela. Ali usko lice, osuto mnogobrojnim pegama, male zelenkaste oči i preterano oštar nos više su potsećali na uspelu masku ili karikaturu, nego na ženu koja se udala pre dva dana. Sikert je u tome video potvrdu svojih misli. Naime, verovao je da nešto nije u redu, s tom ženidbom čoveka koji ima veze s ubistvom policijskog narednika i pokušajem ubistva reportera Markinča.

– Imam posetu, draga – nasmeši joj se Bilberi. – Mi ćemo preći u moju radnu sobu. A ti komotno popi kafu. Ja ću se uskoro vratiti da ti pravim društvo, samo da otpratim gospodina.

Sikertu bi drago što se stvari odvijaju ovako. Pođe za Bilberijem u njegovu sobu. Ovaj stade kod pisaćeg stola i zauze stav isčekivanja.

– Govorite, gospodine... Ja ne znam ni vaše ime.

– Zovite me Bil – teatralno se nakloni Sikert.

– Šta hoćete?

– Možemo li sesti i govoriti bez uvijanja?

– No, govorite već jednom – reče Bilberi sedajući i dajući Sikertu znak da i on sedne.

– Vi ste se oženili bogatom devojkom – poče Sikert.

– Šta se to vas tiče? – planu Bilberi.

– Možda me se ne tiče, ja se ne bih mešao u to kad se vi ne biste mešali u neke druge stvari. Želim da budete iskreni. U protivnom razgovaraću sa vašom mladom suprugom i reći joj neke stvari iz vaše prošlosti. Mislim da će iz moje priče shvatiti zašto ste se oženili.

– To prelazi svaku meru! Ko ste vi?

Sikert podiže kraj kaputa i pokaza revolver.

– Potržem ga brže od svakog revolveraša – reče.

Pri tome naglo potrže revolver, baci ga u vis i spretno dočeka tako da on ostade uperen u Bilberijeve grudi. A onda ga vrati za pojas.

– Vi... Vi ste... – promuca Bilberi.

– Da. Ja sam Donald Sikert – čuo se odgovor.

Bilberi preblede i ruke mu vidno uzdrhtaše. On ih zato spusti na kolena.

– Šta hoćete?

– Da budete mirni i da mi tačno odgovorite na svako pitanje. Počinjem: Ko je izdao nalog da se ubije Markinč?

Bilberi se nije mogao odlučiti da govori.

– Na sredu s istinom! Ubiću vas, ako ne budem dobio odgovor koji znam kakav treba da bude. Hoćete li govoriti?

Bilberi nešto proguta. Nehotično mu je pogled bežao k vratima.

– Vaš revolveraš je vezan i zaključan. Niko vam ne može pomoći. Govorite! – zloslutnim glasom naredi Sikert.

– To je bila Falkova poruka – prozbori Bilberi.

– Kako to da ste požurili da je izvršite?

– Ja nisam zločinac, ali... Shvatite me; Falko mi je zapretio. Ja sam imao neke poslove s Braunom. Sada sam se oženio i hteo da se povučem i postanem miran čovek... Ali Falko je poručio da učinim još ovo i obećao da ću zauvek biti miran. Poslao je i novac za taj posao.

– Odakle ga je poslao?

– Iz Kopenhagena.

– Koliko?

– Hiljadu funti.

– Gde je taj novac?

– Petstotina funti sam isplatio, a ostalo je ovde u mom sefu. Trebalo je da isplatim i to kad posao bude gotov. Ali...

– Znam, niste uspeli. Šta još znate?

– Ništa. Ni ovo ne bih rekao nikom na svetu. Ali vi ste ... Oh! Valjda neće saznati policija?

– Da, vi znate da bih učinio ono što kažem. Uverili ste se šta znači biti u svađi s »kraljem ponoći« – nasmeja se Sikert.

– Zašto ne odete sada? Moja žena će se čuditi...

– Još jedno pitanje: Šta Falko sprema protiv mene?

– Znam da je nekoliko ljudi u Londonu dobilo anonimna pisma. To su ljudi... No, Majnardovi i Falkovi poznanici i prijatelji. I ja sam dobio jedno, ali sam ga uništio.

– Kakvo je to pismo?

– U njemu je rečeno da će čovek koji uhvati Donalda Sikerta i preda ga policiji, posebno dobiti dve hiljade funti od nepoznatog lica. A čovek koji otme Sikerta i bude mogao da ga izruči nekom ko će stupiti u vezu sa mnom, dobija pet hiljada funti u gotovom. Verujem da su slična pisma dobili i ostali, jer o tome se govori u najpoverljivijim krugovima londonskog... – tu Bilberi zastade.

– Izgovorite tu reč sasvim slobodno, Bilberi. Znam da ste hteli reći »londonskog podzemlja«. I znam da je takva ucena opasnija nego da je Skotland jard obećao sto hiljada funti. Ali to sve nije važno Falko mi neće pobeći. Ako ga obavestite o našem razgovoru, dajem vam reč da ću vas raskrinkati, a tek onda ubiti. Ubiću vas sigurno. Verujete li to?

– Verujem.

– Hoćete li verovati i ono što vam budem kazao sada?

– Hoću. U našim krugovima se zna da vi držite reč – sasvim ozbiljno odgovori Bilberi.

– Slušajte onda, Bilberi. Zaslužili ste smrt. Ali pod jednim uslovom ću zaboraviti da sam vas ikad video i neću se interesovati za vas.

– Koji je to uslov? – živnu Bilberi.

– Niko živ ne sme znati za moju posetu ovde. Zatim, vi ćete otputovati nekud na bračno putovanje i prekinuti sve veze s bandama u Londonu...

– To sam i onako želeo – upade Bilberi.

– To su predradnje. Uslov je drugo. Kazaćete mi gde je Falko! –

reče Sikert, a poslednje reči zazvučaše zapovednički.

Bilberi je unezvereno gledao.

– Ali ja to ne znam. A i kad bih znao... Falko ubija za izdaju... Ne, ne! Ja ne znam... – grozničavo se branio.

– Onda se oprostite sa životom, mirazom vaše žene i svim onim što ste tako želeli. Sikert podiže revolver i brzim pokretom stavi mu prigušivač. A onda se polako primicao Bilberiju.

– Ne! Govoriću – klonu ovaj.

– Ali istinu. Inače ću doći da vas ubijem, a Falko vam neće pomoći – zapreti Sikert.

Bilberi je dahtao nekoliko trenutaka, a onda progovori.

– U Kopenhagenu postoji izvozna firma »Aveder«. U njoj kao savetnik radi neki Sorgens Hesel. On može da vas dovede u vezu s Falkom. Ja verujem da je Falko u Kopenhagenu ili u okolini. Ali ne znam tačno. Verujte mi to, Sikerte! I sami znate da ja ovde i ne smem znati gde je on. Jer on se sprema da se vrati na Siciliju odakle će dovesti svedoke koji će potvrditi da je bio na ribarenju i plovidbi nekom jahtom. Ja sam s njim razgovarao. On je imao poverenje u mene. Sad sam ga izdao – kao navijen je govorio Bilberi.

Otkud se znate?

– Iz Amerike. Ja sam tamo počeo... kao petnaestogodišnji mladić, jer mi je otac umro u Čikagu. Falko me je poslao u London za vezu s Braunom. Je li sad dosta?

– Sasvim dosta. U vašem je interesu da Falko ne sazna za naš razgovor. I niko živ da ne sazna. Pripazite svoju ženu i nemojte da je ubijete zbog nasledstva, jer se to uvek otkrije. Sada pođite preda mnom i otpratite me do izlaza. Kasnije odrešite svog čoveka koji mora da je sav utrnuo – zaključi Sikert.

Uskoro je bio na ulici. Požuri prema autobuskoj stanici, uskoči u autobus koji je već kretao i provoza se dve stanice. Onda siđe, uze taksi i odveze se u svoj rezervni stan kod Čering Krosa. Prilaz tom stanu bio je zanimljiv. Nalazio se u dvorištu jednog stovarišta, a moglo mu se prići kroz zadnji izlaz jedne robne kuće, iz bašte jednog restorana, kroz glavnu kapiju zgrade u kojoj se nalazio i konačno kroz stovarište. Čudna Sikertova šetnja kroz restoran, robnu kuću i između gomila starih sanduka i buradi govorila je da on budno pazi da ga ko ne prati.

Kad je stavio ključ u vrata svog stana bio je siguran da ga niko nije video. Uđe unutra, svuče odelo i ogrne nekakav konbinezon. A onda otvori vrata najveće prostorije. Bila je to čudna radionica, podeljena belim pregradama. Tamo su se videle manje i veće mašine, epruvete, alatke, peći, retorte... Čega sve tu nije bilo! U uglu jednog odeljenja bila je mračna komora. On uđe u nju i pripremi hemikalije za izazivanje filma.

A onda izvadi svoj upaljač koji onda u baru nije hteo da upali dok je posmatrao ubicu i čoveka s bradavicom kod nosa. Upaljač je sadržavao fini mehanizam specijalnog fotografskog aparata. Sikert izvadi minijaturni film, razvi ga, opra u hemikalijama i vodi, a onda pogleda. Svi snimci bili su izvrsni. Projektor za uveličavanje pokazivao je sasvim jasne likove.

Sikert se zaustavi kod fotografije čoveka koji je pokušao da napadne Markinča i ubio narednika. Zatim vešto pripremi papir i napravi kopije fotografija. Osuši ih i iznese.

Jedan sat kasnije iz kuće na Čering Krosu iziđe čovek u sportskom odelu, i s koferom za putovanje. Bio je pegav i riđ. Žmirkao je kroz naočare i primetno hramao na jednu nogu. Zaustavi se kod pošte i predade preporučeno jedan omot adresovan na Skotland jard, lično inspektoru Diksonu. A zatim se ovaj riđi i ćopavi čovek uputi taksi stanici i naredi šoferu:

– Vozite brzo na pristanište. Ima još svega jedan sat do polaska broda za Kopenhagen, a nemam ni kartu.

Bilo je jedan sat posle podne kad službenik donese hitnu preporučenu pošiljku za inspektora Diksona. Ovaj je sedeo za stolom pretrpanim spisima koji su se odnosili na slučaj reportera Markinča i smrt narednika Doltona. Bilo je utvrđeno da su kuršumi u telu policajca bili ispaljeni iz drugog oružja. Tragovi kuršuma ukazivali su da se pucalo sa dve strane. Markinč je bio pušten, ali je sumnja ostala, jer nije bio pronađen ubica.

Inspektor nervozno otvori koverat iz kojeg ispadoše dve fotografije i jedno pismo. Razgleda prvo fotografije. Na jednoj je bio krupan čovek neinteligentnog lika, a na drugoj je bio taj isti uz nekog čoveka velikog nosa sa krupnom bradavicom.

Dikson uze da čita pismo i prvo pogleda potpis. Već poznato uzbuđenje, koje ga je uvek obuzimalo kad dođe u neki kontakt sa Sikertom, zahvati ga i ovoga puta i on je prosto gutao svaku reč:

»Cenjeni inspektore Diksone«,

Prinuđen sam i ovoga puta da se umešam u stvari koje i vas interesuju. Bio sam u blizini stana reportera Markinča pre nego je one noći on došao sa narednikom Doltonom. Primetio sam sumnjivog čoveka kako ulazi u zgradu. Pošao sam prema zadnjem ulazu i hteo da ga dočekam. Ali tada se dogodilo ono što vam je poznato. Ubica je pucao i pogodio narednika.

Imao sam toliko vremena da ga pratim. Fotografisao sam ga neprimetno dok je sedeo s čovekom koji, verovatno, takođe ima veze sa zločinom. Zbog ličnih teškoća i poslova nisam mogao dalje da istražujem. Ali mislim da će vam ove fotografije pomoći. Uveravam vas je čovek na fotografiji ubica. Proverite stvari i videćete da je istina sve što vam pišem. Nadam se da ćete uspeti da pronađete ubicu.

Prosto sam nesrećan što nemam prilike da porazgovaram sa vama. Bojim se da takvu priliku neću ni imati, jer je vaša dužnost da me privedete sudu. A pošto verujem da neće biti dovoljno razumevanja za sve ono što sam učinio, moraću da izbegnem susrete s vama i engleskim sudom. Primite i ovoga puta moje srdačne pozdrave! Sikert«.

Inspektor još jednom pročita pismo, a onda odlučno ustade. Bio se već navikao da veruje ono što mu javlja Sikert i pođe da potraži podatke o ljudima s fotografije. Predade snimke i nastavi da radi svoj posao, dok su službenici pretraživali kartoteke.

Predveče mu donesoše dva dosijea. Bili su to podaci o dva već osuđivana čoveka, kojima je i sada policija bila na tragu zbog jedne veće krađe.

Već sutradan ubica je uhapšen, ali čovek s bradavicom beše nestao. Ubica nije znao ko je platio za ubistvo. On je znao samo čoveka s bradavicom koji se zvao Filip Mogart.

Sledećeg dana Mogart je nađen pregažen u jednoj uskoj i mračnoj ulici predgrađa Akton. Utvrđeno je da je imao mnogo alkohola u sebi. Uzalud je bilo tražiti vozača koji ga je pregazio. Možda bi o tome mogao nešto više da kaže Ričard Bilberi. Ali on je plovio prema Španiji. Hteo je svojoj mladoj ženi da pokaže prave toreadore.

Uostalom, niko nije znao da Bilberi ima nekakve veze sa događajima u Londonu. A Sikert je morao da ćuti, jer nije želeo da se u Kopenhagenu susretne s tucetom agenata Interpola i Skotland jarda.

XIV

Reporter Markinč beše se vratio na posao i tražio je novu temu za seriju reportaža. I baš se spremao da krene iz redakcije kad ga pozva direktor.

»Valjda i ovi hoće da se oslobode reportera čije ime se spominje u vezi s ubistvima«, gorko pomisli idući ka direktorovoj sobi.

Direktor je bio punačak, ali živahan starčić, koji nije napravio političku karijeru, jer nije mogao dugo da pripada jednoj partiji. A takvi ljudi izgube cenu. Sada je sedeo u olinjaloj fotelji svog kabineta.

– Zvali ste me – javi se Markinč.

– Sedite – pokaza mu direktor na susednu fotelju. – Hoću da porazgovaram s vama. Imam jedan predlog.

– Izvolite, gospodine direktore – reče Markinč.

– Vi nameravate da se venčate s gospođicom Meri Šatl?

– Da. Ali tek kada moje prilike budu bolje. Vi znate...

– Sve znam i predlažem: prvo, vi ćete se venčati s Meri. Mislim da ste bili najavili venčanje i nema smetnji da to učinite već sutra.

– Izuzev što mi je džep prilično prazan, a plata mala – upade Markinč.

– Smetnja nije nepremostiva – nastavi direktor. – Drugo, vi ćete otputovati u Kopenhagen da provedete svadbeno putovanje. Otuda ćete nam napisati štogod interesantno. Ali najvažnije je da se nađete pri ruci jednom mom prijatelju. Čekajte ga preksutra, znači posle sutrašnjeg venčanja, u hotelu »Saltholm« u Kopenhagenu. On će vas sam potražiti. Dalja uputstva dobićete od njega. Je li sve jasno? – zaključi direktor.

– Malo je nejasno ono oko smetnji koje imam – nasmeši se diskretno Markinč.

– Vaša plata je udvostručena, što važi i za protekli mesec. Ovaj ček biće dovoljan za troškove u Londonu, a ovaj je za banku u Kopenhagenu. Sve u redu? – zapita direktor.

Markinč pogleda sume na čekovima i zadovoljno klimnu glavom.

– Da, gospodine direktore – potvrdi on.

Polako iziđe iz direktorove kancelarije, a onda u trku se stušti niz stepenice. Pola sata kasnije bio je kod Meri, zgrabio je oko pojasa i podigao uvis.

– Poljubi me, spremi se da napustiš ovu kuću tuge, sutra se venčavamo, preksutra putujemo na svadbeno putovanje, pare imamo, sve je kako treba i mi ćemo...

– Stani, pobogu čoveče, ugušićeš me! A tvoja priča nigde nema tačke – branila se ona.

– O poeta, canta lunam et stellas! – deklamovao je on.

Uskoro je bilo sve uređeno. Urednik kod koga je Meri radila pristao

je da je pusti na kratko otsustvo, a zatim da prihvati njen otkaz na posao, ako to bude trebalo. I njih dvoje otrčali su da unovče ček i pripreme sve za sutrašnje venčanje.

Sastavili su popis zvanica, koji nije bio veliki, ali je bio zanimljiv. Među zvanicama za svadbeno veselje nalazili su se, pored nekoliko Arturovih drugova i Merinih drugarica, inspektor Dikson, detektiv Edi Kenford, Dijana Helm, Čarli Pipčin i direktor lista u kojem je sada reporter radio.

Do kasno uveče trčkali su kojekuda u grozničavom uzbuđenju da nešto ne propuste. Ali bili su dobili pomoć. Edi i Dijana su im bili pri ruci, a Merine drugarice uspele su da zajedno s njom pronađu sve što je trebalo da mlada ima na dan svadbe i za putovanje.

Sutradan je teklo sve po planu i društvo je bilo veoma veselo. Ali najzanimljivije je bilo videti inspektora Diksona. On je celo vreme bio zamišljen i stalno je očekivao da se nešto dogodi. Možda je mislio ne nalazi li se u društvu i Donald Sikert. A možda je očekivao da vidi kako li će ovaj tajanstveni čovek ispuniti svoje obećanje da pošalje svadbeni poklon mladom paru.

Kad je saznao da Markinč i Meri idu na svadbeno putovanje, pokušao je da neprimetno sazna pravac u kojem odlaze. Ali kad mu to nije uspelo, upitao je reportera:

– Kada polaziš na putovanje?

– Sutra posle podne – odgovorio je Markinč misleći hoće li inspektor pokušati da mu nametne pratnju.

– A kuda putuješ? Voleo bih da znam – nastavio je da se interesuje inspektor.

– To je naša mala tajna – nasmešio se Markinč. – Zar ti se ne čini da bi bilo užasno da me neko prati i broji poljubce s Meri, ili što je još gore da zaviruje u bračnu sobu.

– Inspektore, ostavite tog krivca i dajte da popijemo još po jednu – čuo se glas Edi Kenforda.

Bilo je jedanaest sati kad je Čarli Pipčin, kao najstariji po godinama u celom društvu, objavio da je vreme da mladi par »prošeta po mesečini«. A kad su Edi Kenford i Dijana Helm pošli ka automobilu, jer su oni bili spremni da mlade odvezu, inspektor Dikson je u mislima zažalio što ne može da pođe za njima.

Niko osim Edija i Dijane nije znao da su tu noć Markinč i Meri proveli u tihom selu Orpingtonu, gde je za tu svrhu bila iznajmljena jedna ljupka kuća s vrtom. Odatle ih je sutradan odvezao taksi direktno na aerodrom. Odleteli su prema Danskoj sigurni da ih niko nije pratio.

Stigli su u Kopenhagen u dva sata posle podne i odmah se odvezli u hotel »Saltholm« koji je bio tih i pust skoro kao ostrvo čije ime je nosio.

Tog i sledećeg dana niko ih nije posetio i ništa naročito se nije desilo. Obišli su grad i pred veče se vratili u hotel. Iznenadili su se kad su na hotelskoj terasi primetili Edija Kenforda i Dijanu Helm. Prišli su im i Markinč je sumnjičavo upitao:

– Kako je došlo do ove slučajnosti da se nađemo ovde?

– Objasnićemo vam. Nadamo se da to nije u vezi s vama, ali se radujemo što smo vas sreli – odgovori Edi.

Večera im je prijala odlično i tada Edi ispriča:

– Pošto smo vas otpratili ono veče, nas dvoje smo se rastali. Ja sam pošao kući i tamo sam zatekao hitan telegram u kojem je pisalo: »Na tragu sam novcu iz opljačkane banke. Odmah dođite u Kopenhagen i otsednite u hotelu »Saltholm«. Ostala obaveštenja ovde«. Depešu je potpisao nekakav Čap.

– Jesi li izvestio Skotland jard? – upita Markinč.

– Bogami nisam. Ipak sam ja bio plaćen da radim za banku i za mene bi hvatanje razbojnika, a naročito vraćanje novca, značilo veoma mnogo. Ali, plašim se da je u to umešan Sikert i ne bih hteo da ja budem taj koji će policiji prstom pokazati na njega – objasni Edi.

Dok je taj razgovor tekao, preko terase pređe čovek čije lice je bilo pegavo i koji je primetno hramao na jednu nogu. Sedeo je neko vreme za udaljenim stolom, a zatim priđe društvu. Oslovi Markinča i zamoli ga za kratak razgovor.

– Ja sam prijatelj vašeg direktora lista – reče on.

– O, pa ja vas čekam – obradova se reporter.

– Neću vam sada ništa objašnjavati, da vas ne odvajam od društva. Ali ako možete otpratiti dame na spavanje, rado bih razgovarao s vama i vašim prijateljom dole u baru – predloži nepoznati.

– Stojimo vam na raspolaganju – nakloni se Markinč.

Pola sata kasnije Meri i Dijana bile su u svojim sobama, obukle kućne haljine i sastale se u Merinoj sobi da prekrate vreme. Imale su dosta toga da ispripovedaju, jer je Meri bila mlada žena, a Dijana je verovala da će to uskoro postati. Edi je više puta rekao da je njena prošlost bila samo jedna nesreća, zbog koje je žali i koja mu ne smeta da je voli iznad svega na svetu. Sećale su se i proteklih događaja, šapućući pri tome o tajanstvenom Sikertu.

Markinč i Kenford siđoše u bar i nađoše nepoznatog.

– Sad mogu da vam se obratim kao starim poznanicima – reče on glasom sasvim drugačijim od malopređašnjeg.

Markinč ga odmah prepoznade. Bio je to Donald Sikert. On to šapnu Kenfordu i ovaj se ljubazno nasmeši čoveku koji ga je jednom oslobodio iz kandži Braunove bande.

Naručiše piće, a onda Sikert izloži razloge zbog kojih je pozvao ova dva svoja prijatelja:

– Kao što sam javio depešom Ediju, sada sam na tragu čoveka koji ima kod sebe veći deo novca otetog iz londonske banke. Želim da se taj novac pronađe, jer se pripisuje meni da sam ga uzeo. Ali ne želim da u tom poslu sarađujem s policijom.

– Shvatamo razloge – nasmeja se Edi.

– Dakle, treba mi i pomoć. Edi je u neku ruku zvanični zaštitnik banke i preuzeće novac. A Markinča sam želeo da vidim. Pored toga predstavnik je javnosti i obezbediće da se čuje činjenica da sam ja lično pomogao da se taj novac vrati.

– Zanimljivo! – protrlja Markinč ruke.

– Tačno u jedanaest sati srešćemo toga čoveka. U jedanaest i trideset na lice mesta doći će inspektor Dikson s još nekoliko ljudi. Jedan od njih biće američki inspektor Farel. Možemo da krenemo – zaključi Sikert.

– Ali... Zar će biti dobro da se susretnete s Diksonom? – upade Markinč.

– To prepustimo događajima – nasmeši se Sikert.

– Ali otkud Dikson zna za sve ovo? – upita Kenford.

– Pozvan je da bude posmatrač posle glavne igre – odgovori Sikert.

– Ali rekli ste da niste hteli da sarađujete s policijom – dodade Kenford.

– To više nije saradnja. Dikson i ostali dolaze kasnije. To je potrebno i zbog vas, da se stvar ne komplikuje, jer vi se nalazite u stranoj zemlji. Tu je u pitanju novac i koješta drugo. Zato će biti najbolje da se tu nađu i ljudi koj poznaju stvari i događaje. A sad pođimo – objasni Sikert i ustade.

Iziđoše napolje i sedoše u iznajmljena kola koja krenuše prema Tivoliju. Preko južnog mosta pređoše moreuz i nađoše se na Amageru pod tvrđavskim zidovima. Skrenuše opet prema moreuzu i vratiše se na zelandsku stranu grada preko severnog mosta.

– Čemu ova okolišna vožnja? – upita Markinč.

– Malo je prerano, a ovo je bio dobar način da se uverimo nismo li pod čijom prismotrom – odgovori Sikert.

Stadoše blizu Amalienborga u centru grada i iziđoše iz automobila. Sikert ih povede u jednu mračnu ulicu koja je vodila pored malog parka. Skver pred parkom bio je odlično osvetljen. On im objasni:

– Tačno u jedanaest časova sastaću se s jednim čovekom ispred one telefonske govornice. Stajaćemo pred telefonskom govornicom. Tada vi priđite i uzviknite: »gle starih poznanika! Pa to su Falko i Sikert!«. Ne zaboravite da baš tako kažete.

– To ne bismo zaboravili ni kad bismo hteli – reče detektiv.

Sat s petougaone kuće izbi jedanaest. Sikert ostavi prijatelje u mračnom kutku i pođe sredinom ulice. Priđe telefonskoj govornici i stade pored nje. S druge strane dolazio je neki čovek s velikom tašnom pod miškom. Prođe pored Sikerta i osmotri ga, a onda htede da produži. Ali Sikert mu se obrati:

– Izvinite, tražite li, možda čoveka iz firme »Aveder«?

– Ko vas šalje? – upita čovek.

– Gospodin Sorgens pita gde je seme za cveće.

– A tako. Seme je ostavljeno na Trekroneru.

– O, odatle je divan pogled – zaključi Sikert ovaj razgovor koji je ustvari bio lozinka za raspoznavanje.

U tom momentu kao slučajno ulicom naiđoše dva čoveka. Čovek koji je stajao sa Sikertom pogledao je prema njima, ali kad vide da oni skreću malo levo i hoće da prođu, on se okrenu Sikertu i pruži mu torbu.

– Tu je roba – reče tiho. – Torba je zaključana i zapečaćena. To šalje Bilberi. Javite Sorgensu da je posao u Londonu uređen tiho i bez znanja javnosti.

U tom momentu začu se glas novinara Markinča:

– Gle starih poznanika! Pa to su Falko i Sikert !

Gojazni čovek se trže i pruži ruku k pazuhu, ali se zanese i uhvati za grlo. Sikert, koji je već držao pištolj u ruci, pogleda ga u čudu. To je bio Falko i Sikert je znao s kim se susreće. Ali Falko se sada zanese i pade. Taj detalj Sikert nije predvideo.

Falko se gušio kao čovek koga je pogodila srčana kap.

– Zar ti... Prokleti... đavole... – promuca on i klonu.

Već su se nad njim nadneli Markinč i Kenford.

– Šta je to sa Falkom? – upita reporter.

– Mrtav je. Uzbuđenje zbog vaših reči bilo je prejako za njegovo srce – odgovori Sikert nekim potrešenim ali zadovoljnim glasom.

– Šta ćemo sada?

– Uzmite ovu torbu, Kenford. U njoj je novac iz banke i nakit sa izložbe u Brislu. To će se videti i po brojevima novčanica, a već za nakit je sve lako utvrditi. Ja treba da telefoniram.

Ustade i priđe telefonskoj kabini. Pozva upravu policije.

– Molim da mi date inspektora Diksona koji je vaš gost – reče i pričeka jedan čitav minut.

– Ko je tamo? – čuo se Diksonov glas.

– Dođite pred park na kraju Ulice Birker...

– To ste vi, Sikerte?

– Da, inspektore. Pred parkom leži mrtav Falko.

– Šta?! Šta ste rekli, Sikerte?

– Na kraju Ulice Birker leži mrtav Karmelo Falko, ako vam to ime nešto kaže. Pored njega stoje reporter Markinč i detektiv Kenford. Budite ljubazni s njima, jer su zaslužili.

– Vi ste ubili Falka?

– Ne, nikako! On je umro. Imao je u zagrljaju jednu torbu sa mnogo novaca. Novčanice nose brojeve zabeležene u opljačkanoj banci u Londonu. Tu je i neki nakit iz Brisla.

– Jeste li mu ga vi podmetnuli? – pitao je Dikson.

– Što ste tako zli, inspektore? Zar Falku treba podmetnuti bilo šta? Uostalom, treba žuriti, a za razgovore biće vremena i kasnije – zaključi Sikert i spusti slušalicu.

Napolju se skupljala grupa prolaznika. Bilo ih je već tridesetak. Markinč i Kenford su ih upozoravali da ne prilaze mrtvom dok ne dođe policija.

Pet minuta kasnije iz nekoliko pravaca pristizali su policijski automobili. Policija je blokirala sve prilaze parku i ovom delu grada. Nekoliko automobila napraviše drugi obruč i opkoliše park s najbližim blokovima kuća. A samo dva automobila stigoše do mrtvog Falka.

Gledajući bučni manevar policije Markinč i Kenford se osvrnuše da vide gde je Sikert. Ali njega tu više nije bilo.

Iz automobila iskočiše inspektori Dikson i Farel, a zatim dva uniformisana danska oficira policije i dva čoveka u civilnim odelima.

– Šta vi radite ovde? – glasom punim nekakvog umornog besa upita Dikson.

– Nalazimo se na službenom poslu – odgovori Kenford vedro. – Ja sam u poteri za novcem banke za koju radim, a Markinč hoće da obavesti javnost o smrti jednog od najvećih gangstera sveta. To je, po svemu sudeći, lično Karmelo Falko.

– Prokleta njuškala i piskarala! – procedi Dikson kroz zube i naže se nad mrtvaca.

– Prvi utisak govori da je smrt nastupila od srčane kapi. Ali zvaničan izveštaj daću posle pregleda u prosekturi – reče policijski lekar.

– Gde je torba? – upita Dikson.

– Ovde je – odgovori Kenford. – Pre dva minuta neki nepoznat čovek skrenuo mi je pažnju da je unutra novac banke koju zastupam...

– Nepoznat, a? Odgovaraćete za te reči, Kenforde! – žestio se Dikson.

– Imam svedoka, uglednog novinara Markinča – žačikivao ga je detektiv.

– Imaće neprilike i taj tvoj ugledni novinar! – ljutio se inspektor.

Za to vreme američki inspektor Farel zamišljeno je stajao nad mrtvim Falkom. Tada se okrenu policijskom lekaru i pošto saznade da ovaj govori engleski upita ga:

– Verujete li da je opasno po život ako čovek upotrebi ženske hormone i ugoji se trideset kilograma?

– O, pa svakako! Opasno je i samo gojenje, a uz upotrebu hormona, koji izazivaju i druge mnogobrojne promene, opasnost je daleko veća. Vidite, tu se radi i o hipertoniji i o...

– Da, da, verujem – prekide ga Farel i izmače se.

Njegov put preko Okeana bio je završen. Falko je mrtav i to na teritoriji jedne strane zemlje. Policija će sve ispitati i on će moći da sazna detalje. Gledao je prema lešu koji su odnosili. Kakav kraj najvećeg gangstera decenije! Đovani, odnosno Karmelo Falko, odnosno Mesala, odnosno Peter Ernštajn, odnosno ko zna ko – ležao je mrtav.

– Da li da povedemo gospodu sobom? – pitao je policijski poručnik inspektora Diksona.

– Nema na osnovu čega. Uostalom, jedan ima mladu ženu, a drugi devojku u hotelu. Bilo bi grubo zadržati ih u toku noći. Oni se neće udaljiti dok ne zadovolje vaše zahteve. Ja ih znam, suviše su lukavi i mnogo puta su mi zagorčali život – odgovori već mirnije Dikson.

Od spoljnog i unutrašnjeg obruča stizali su policajci na motociklima i podnosili izveštaj. Bilo je zadržano stotinak lica, ali nijedno nije bilo ono koje su tražili.

– Šta mislite, kako je Sikert pobegao?. – obrati se Dikson detektivu Kenfordu.

– Otkud Sikert?!

– Hoću reći taj vaš »nepoznati« čovek – naruga se inspektor.

– Valjda to nije bio Sikert?! – isčuđavao se Markinč.

– To je nemoguće. Znam kako izgleda Sikert, ali ovo je bio neko drugi. Upoznali smo se u hotelu »Saltholm«. Šetali smo ovuda i on je primetio čoveka. »Gle, Falko!«, uzviknuo je. I Falko se tada trgao i pao. Uskoro je bio mrtav...

– Zanimljivo. Tek ste se upoznali sa nekim čovekom i već šetate, susrećete Falka i slične stvari – ironično reče Dikson.

– Bio je to veoma simpatičan čovek. Hteo je da nas povede do obale i pokaže nam more i svetionike u noći. Nismo mogli pretpostaviti da je to Sikert... Ne, nije to bio Sikert. Ovaj je pegav kao svračije jaje i hrama na jednu nogu. Kosa mu je riđa i proređena. Stariji je bar za deset godina od Sikerta. A vi znate kako on izgleda – pričao je Markinč.

– Uveren sam da bi vi mogli mnogo šta da mi ispričate, Markinč – skoro šapatom poče Dikson. – Suviše je luksuzna bila vaša svadba, suviše skup svadbeni put avionom u Kopenhagen...

– Ti si, stari, večito sumnjalo – nasmeja se reporter.

– Ah! Taj vražji Sikert... Sumnjam već i u ono što znam o samom sebi – zaključi Dikson i pođe k automobilu.

Edi Kenford potpisa zapisnik i uze potvrdu da je predao torbu sa novčanicama i nakitom nađenim kod Falka. U potvrdi su bile nabrojane i serije novčanica sa brojevima. To je bilo dovoljno za detek-

tiva. On je otkrio gde je novac i obezbedio je vraćanje. A banka za koju je radio bila je dužna da uradi ostalo.

On i Markinč vratiše se u hotel. Meri i Dijana bile su još zajedno i budne su ih nestrpljivo i s uzbuđenjem očekivale.

– Oh dragi, neko je zvao telefonom. Pitao je jesam li ja gospođa Markinč. Rekla sam da jesam. Rekao je: »Kažite Markinču da sam ga potsetio da njegov direktor nema nikakve veze s celom stvari. Putovanje u Kopenhagen je sasvim slučajno. Ponovite mu ovo jasno, a on će znati ko javlja«. Rekla sam da hoću i taj se učtivo zahvalio. Dodao je: »Kažite Arturu i Ediju da mi je šetnja prijala i da sam izdaleka gledao jedan zanimljiv manevar policije. Sada odlazim«. Tada se veza prekinula – ispriča Meri.

– On na sve misli – primeti Edi zadovoljno.

– Ko je to? O kome govoriš, dragi? – pitala je Dijana ne razumevajući ništa od svega.

– To su nekakve poslovne stvari i ne treba da te muče. Hoćeš li da te otpratim do tvoje sobe? I ja bih rado otišao u svoju da se odmorim – reče Edi.

Te noći poče da duva sveži severni vetar. More je zapljuskivalo obale starog grada. U daljini su žmirkali svetionici na Midelgrinds Fortu, Trekroneru i Prevestenu. Jedan zakasneli brodski ložač peo se na brod usidren blizu Lineten svetionika koji je obeležavao ulaz u luku. On se pope na brod, siđe u kotlarnicu i poče da loži kazane. Trebalo je do jutra da popne pritisak pare i sve spremi za plovidbu.

Bio je to Donald Sikert. Njegove snažne grudi nadimale su se dok je niz njih curio znoj. Po golim plećima i ramenima hvatala se ugljena prašina.

XV

Dva meseca kasnije izišla je iz štampe knjiga pod naslovom »Dvoboj sicilijanskog krijumčara i kralja ponoći« od Artura Markinča. Jedan od prvih primeraka dobio je inspektor Dikson s potpisom autora.

Počeo je s interesovanjem da čita lepo opisane, ali njemu već dobro poznate detalje i događaje. Ali nije ispuštao knjigu dok ne stiže do devetog poglavlja. A tada ga zahvati uzbuđenje, jer je ovde pisalo nešto što on nije znao. Taj deo je glasio:

»Odlazeći iz Londona, Sikert je imao svoj plan. Poneo je novac otet iz banke i nakit ukraden u Brislu.

U Kopenhagenu je pronašao Sorgensa. Utvrdio je da je taj Danac živeo u Americi i bio Falkov advokat. Javio mu se i rekao da ga šalje Bilberi s jednim paketom koji treba da preda lično »gazdi«. Sorgens ga je odveo u jednu usamljenu kuću na obali Kalvebod Štranda. Tu su ga dočekali Falkoovi revolveraši i odveli ga Falkou.

Ovaj je sumnjičavo počeo ispitivanje.

– Ko te šalje i zašto? – pitao je promuklim glasom.

– Sve se to dogodilo u brzini... Bilberi je morao naglo da nestane iz Londona, jer je izvršeno neko ubistvo policajca. Možda ste čitali u londonskim novinama... Ja nisam upućen u sve te stvari. Bilberi mi je dao ovu pošiljku u najvećoj žurbi. Rekao je: »Ovo prokrijumčari na brod, jer ne sme da padne nekom drugom u ruke. Posle predaj gazdi preko Sorgensa i vrati se nazad«.

Imao sam poznanika mornara na brodu. Rekao sam mu da su unutra knjige i uzorci nekih lekova. Sve je bilo dobro zapečaćeno... Doneo sam i sad čekam – pričao je Sikert trudeći se da licu da malo priglup i naivan izraz.

– A šta ima unutra? – pitao je dalje Falko.

– To ne znam. Mislim da su to stvari od nekog... Zaboravio sam ime, ali Bilberi je stavio neku zabelešku – objasnio je Sikert.

Falko je otvorio pošiljku i zgranuo se videći hrpu novčanica i kutije s nakitom. I Sikert je napravio halapljivo lice i iskolačio oči. Usta su mu se tobože osušila i on je počeo da ih oblizuje. Brisao je čelo maramicom kao da se znoji.

– Šta si poblesavio. Da si znao šta nosiš, nestao bi bez traga – obrecnu se Falko na njega.

Ali Sikert nije odvajao pogled od novčanica i kolutao je očima. Falko je među novčanicama našao papir na kojem je štampanim slovima bilo ispisano:

»Imam neprilika i hitno putujem. Posao u Londonu obavljen tiho i bez znanja javnosti. Ovo što šaljem nađeno je kod S. Ne znam kad ću moći nazad i šta će se dogoditi, pa zato šaljem novac i nakit vama. Zadržao sam svoj deo. Uvek s vama B.«

Kad pročita pismo, Falko upita:

– Je li Sorgens već otišao?

– Da. Čim je doveo ovog čoveka – odgovori revolveraš.

– Ništa, pozvaću ga telefonom – rekao je Falko.

Tada je izvadio svežanj danskih novčanica i pružio ih Sikertu.

– Možeš da ideš – rekao mu je.

Dok je Sikert izlazio, čuo je kako je Falko naredio:

– Spremite automobil, jer ćemo se premestiti.

Izgleda da se Falku nešto činilo nenormalnim i hteo je da se obezbedi. Ali Sikert je uspeo da nađe automobil i da prati gangstere. Otkrio je njegovo prebivalište u drugoj usamljenoj kući čak na kraju Helerupa. Slučajno je u blizini bila jedna takođe prazna kuća. Sikert je brzo promenio spoljašnjost, jer se kod Falka bio pojavio s izgledom neuredna čoveka, prevelikih i dlakavih ušiju i s ožiljkom preko lica. Pored toga je svoje oči »ukrasio« nekom bojom, koja im je davala izgled trahome ili slične upale. Sada je bio pogrbljeni belokosi starac koji se oslanjao na štap. Tako izmenjen lako je iznajmio kuću. Noću je ukopčao telefon i slušao Falkove razgovore.

Saznao je da Falko hoće da preda novac Sorgensu.

– Nikada ne držim mnogo novaca u svojoj blizini, jer moji ljudi mogu nekad da dođu na kakvu čudnu ideju, iako su mi savršeno verni. Dosadi biti veran – govorio je Falko telefonom Sorgensu.

– Poslaću svog čoveka, ali ne znam gde, jer je prošao rok do kojeg ste bili na Kalvebodu – rekao je Sorgens.

– Neka bude preksutra u jedanaest sati uveče kod parka na kraju Ulice Birker. Recite mu lozinku – zaključio je Falko.

Sikert je imao vremena da poseti Sorgensa iste noći. I u čudu je otkrio da se kod njega nalazi veliki trezor u kojem su bile mnoge Falkove dragocenosti. Sorgens je popustio u trenutku straha i sve ispričao. A zatim se pokajao i pokušao da potegne revolver. Sikert je bio brži.

Ostaće tajna šta je bilo sa Falkovim blagom. Jer, kasnije je u trezoru nađen samo Sorgensov leš. To

će ostati tajna zato što je Sikert taj deo preskočio u svojoj memoarima i pismima.

Posle razgovora sa Sorgensom otišao je na večeru u hotel i tamo sreo dva poznata čoveka iz Londona. Bili su to jedan detektiv i jedan novinar. Ali oni njega nisu prepoznali, jer je bio maskiran. Umesto svog pravog lika, a poznato je da je Sikert lep čovek, izgledao je bar deset godina stariji, imao je pegavo lice i riđu kosu. Pored toga hramao je na jednu nogu. I drugi detalji, kao hod, glas, i pokreti bili su sasvim drukčiji.

Ne, prijatelji ga nisu mogli prepoznati. Poveo ih je prema mestu na kojem je trebalo da se susretne sa gangsterom...«

– Ipak nešto uvija taj lukavi lisac – osmehnu se Dikson.

Prestade da čita i uze telefon. Uskoro dobi reportera.

– Halo, Markinč! Ovde pri kraju knjige malo izvrdavaš. Tvrdim da ste ti i Edi prepoznali Sikerta – govorio je.

– Zabluda, očita zabluda – čuo se Markinčov glas.

– Voleo bih da si rekao istinu – iskušavao je Dikson.

– Možemo o tome razgovarati sutra uveče. Priredio sam malu večeru za najbolje prijatelje u čast izlaženja knjige. U te prijatelje ubrajam i tebe. Hoćeš li doći? – dodao je Markinč.

– Svakako – nasmešio se inspektor.

U salu za intimne večere kluba novinara bilo je na okupu tridesetak osoba. Bili su tu Kenford i Dijana, Dikson sa svojom žučljivom ženom, Čarli Pipčin sa svojom Ketrin i drugi. Posle večere društvo se povećavalo, jer su pristizali novinari koji su radili do kasno u noć.

Inspektor Dikson bio je ispio već priličnu količinu vina i branio se kad su mu sipali ponoćni punč. Hodao je od jednog do drugog poznanika, ali uzgred je zaboravljao ko su mu sve poznanici i pričao je sa mladim novinarima, sedim urednicima i damama za koje nije znao ko su.

Nekoliko puta rekao je Markinču:

– Ima nešto što bi trebalo izmeniti u onoj knjizi.

Markinč se smešio i prinosio čašu da ispije sa inspektorom. To je bio dobar način da inspektor prekine razgovor i ode dalje.

Kod bifea priđe mu visok čovek s prosedim zaliscima. Nije imao jednu ruku, pa mu je rukav visio prazan. Izgledalo je da je prilično popio.

– Dragi inspektore, popijmo još po jednu u zdravlje mog nećaka – govorio je bezruki čovek.

– Nisam znao da Markinč ima rodbine. Šta ste mu vi?

– Ujak... Pravi ujak... Hm! Popijmo, inspektore.

Dikson se trudio da se nečega seti, ali ga je zbunjivao ovaj čovek bez leve ruke.

– Pođimo malo na terasu; ovde je vruće – predložio je bezruki.

Inspektor je išao pored njega kao opčinjen. Stajali su i gledali u vrt. Nebo se oblačilo.

– Čujem da je Sikert želeo da se upozna sa vama – reče čovek bez ruke.

– Svašta se priča. Svi pomalo lažu. Čak i Markinč u svojoj knjizi...

– Ne mnogo – upade bezruki.

U tom momentu osloni se rukama o ogradu terase. Inspektor se

malo naže i poče da bulji u njegove ruke. Nešto ga je mučilo, ali nije mogao da misli od prevelike količine popijenog alkohola. Samo je gledao u ruke čoveka pored sebe. Pre jednog minuta tom čoveku, tom Ribecalu, tom opsenaru, nedostajala je jedna ruka do ramena!

– Šta!?... Kako je to moguće... Vi ste...

– Milo mi je što smo se upoznali, inspektore – reče čovek i šmugnu kroz vrata među gomilu podnapitih gostiju.

– Hej! Čekajte! Sikerte! Vi ste hulja, što tako bežite!?

– Šta vam je, inspektore? – upita ga Edi.

– Pokazaću ja vama!... Sikerte! Vi ste propalica, na časnu reč! Gde je telefon? Pokazaću ja tom... tom... – već iznemoglim glasom dahtao je Dikson.

– Šta je to, dragi? Ti si se premorio. Treba da idemo – reče Diksonova žena prilazeći mu.

Uze ga pod ruku i oni iziđoše.

– Neko je opet napravio šalu s inspektorom – reče Kenford Markinču.

– Tako izgleda – potvrdi Markinč.

VILIJAM ARNOS

MUŽU TREBA REĆI SVE

Ima devojaka koje stupaju u brak sa manjim ili većim »gresima« počinjenim u predbračnom životu. Nisu retki slučajevi, naročito ako se udaju za svetskog čoveka, da oni koji su saučestvovali u tim »gresima« pokušavaju da ih iskoriste za ucene kojima ponekad nema kraja. Žene se tada nađu pred alternativom: da stvar povere svom mužu ili da iza njegovih leđa pokušaju da se nagode sa ucenjivačem.

Obuzeta paničnim strahom, ja sam se opredelila za drugu alternativu.

Ali, najpre da se predstavim: zovem se Suzan Kraford, udata sam za poznatog i uspešnog njujorškog advokata Frenka Kraforda, koji je istovremeno i pravni zastupnik nekoliko velikih firmi. Zarađuje veoma mnogo pa živimo na visokoj nozi i uživamo velik ugled u društvu. Imamo luksuzan stan na Leksington aveniji i beli kadilak.

Dakle, moj ucenjivač se zvao Edgar Freston. On se za svoju prljavu rabotu poslužio mojim pismima, koja sam mu pisala pre pet godina. Bilo je to u vreme kada nisam ni sanjala da Frenk Kraford uopšte postoji. Freston se kasnije postarao da pisma obelodani i to na veoma perfidan način.

Evo šta je učinio. U vreme kad sam mu pisala, nas dvoje smo provodili godišnji odmor u jednom letovalištu na Floridi; stanovali smo u istom hotelu, ali na različitim spratovima. Slala sam mu pisma po lift–boju a ne poštom. Dakle, on je primao zatvorene koverte adresovane na njega mojom rukom ali bez marke i pečata sa datumom pošte. Sigurno je bio veoma oprezan prilikom otvaranja pisama. Pravio je samo male otvore sa strane i nije ih cepao. Otvor je zatvarao tankom lepljivom hartijom, na svako pismo lepio marku, dodavao ispod imena svoju sadašnju adresu i bacao ih u poštansko sanduče. Pažljivo je udesio da se datum od pre pet godina podesi sa sadašnjim datumom jer ja tada nisam stavljala godinu već samo dan i mesec.

Slao je svake nedelje po jedno pismo i imao je ludu sreću sa tim udešavanjem datuma. Ni jedno od pisama nije se isprljalo, a čim ih je dobio poštom, skidao je lepljivu hartiju sa koverta.

Dakle, on je romantična, bezazlena ljubavna pisma mlade devojke pretvarao u seriju veoma opasnih, inkriminisanih pisama koja mu je pisala mlada žena udata za svetskog čoveka i koja je uživala ugled u društvu. Iskoristio je deset pisama, ostala su bila potpisana ili mojim devojačkim prezimenom ili su sadržavala takve stvari koje su se odnosile na letovanje pa nije mogao da ih upotrebi.

Možda mislite da nije trebalo da mu platim već da odem Frenku i da mu sve priznam. Lako je biti hrabar kad se čoveku ne dogodi tako nešto. Frestonova tehnika bila je veoma jednostavna i efikasna. Pozvao me je telefonom pre tri dana i rekao:

– Da li me se sećate, gospođo Kraford? Potrebno mi je deset hiljada dolara!

Prekinula sam vezu.

Ponovo me je pozvao pre nego što sam se udaljila od telefona.

– Niste mi dozvolili da završim ono što sam hteo da vam kažem. Imam neka vaša pisma pa sam mis-

lio da biste možda želeli da ih otkupite.

Ponovo sam prekinula vezu.

Opet me je pozvao iste večeri posle ponoći. Na moju sreću javila sam se ja a ne Frenk.

– Pružam vam poslednju priliku. Jedno pismo je već na pošti, adresovano vašem mužu. Dobijaće ih svakog jutra, dok ih sve ne dobije, a cena će se za svako pismo povećavati za hiljadu dolara. Prvo pismo šaljem na vašu kućnu adresu i upozoravam vas na vreme tako da ga možete uzeti pre muža. Posle toga pisma ću slati na njegovu advokatsku kancelariju. Razmislite dobro. Javiću se sutra u deset da mi kažete šta ste odlučili.

Uspela sam da pismo uzmem pre nego što ga je Frenk video. Pročitala sam ga i nisam mogla da verujem očima: »Cele noći ležala sam budna i sanjala o tebi... Ići ću s tobom na kraj sveta« itd.

Shvatila sam šta je učinio. Kako sam mogla da dokažem da su ta pisma bila pisana pre pet godina? Moj rukopis se nije izmenio, a ni vreme nije ostavilo tragove na sivoj hartiji. Nestrpljivo sam sedela u spavaćoj sobi kraj telefona iščekujući da časovnik otkuca deset časova. Kad se on najzad javio, gotovo bez daha rekla sam:

– Sve će biti u redu. Recite gde, kada i koliko.

Usledila je kratka pauza. Verovatno je razmišljao. Najzad je odlučnim glasom rekao:

– Dakle, u mom stanu u 61. istočnoj ulici broj 70, treći sprat, stan 3. U vremenu između 22.00 i 02.00 donesite deset hiljada dolara.

– U redu – odgovorila sam nepromišljeno. – Jer, tek kad sam spustila slušalicu bilo mi je jasno šta mi sve predstoji. Ne, novac nije predstavljao teškoću, iako se radilo o pozamašnoj sumi. Problem je bio u tome kako da mužu objasnim razlog svog izlaska u kasne večernje sate. Ali, na moju sreću, pomoć je došla od bračnog para Daglas, Stele i njenog muža Stivena, koji su nas pozvali da uveče izađemo u neki noćni klub.

Kad sam mužu rekla za poziv Daglasovih, odgovorio mi je da on neće moći da ide, jer ima da obavi neke neodložne poslove, ali mi je zato rekao da nema ništa protiv da ja idem. Odahnula sam s olakšanjem.

U toku dana otišla sam u banku i sa svog privatnog računa podigla deset hiljada dolara.

Uveče sam se lepo doterala, stavila u ručnu torbicu deset hiljada dolara i potom se belim kadilakom odvezla do Daglasovih. Ubrzo smo svi zajedno otišli u noćni klub »Kafe Versalj«, gde smo proveli prijatno veče uživajući u izvrsnoj hrani, piću i, naravno u besprekornom varijetskom programu.

Posle ponoći oko 1.30, pod izgovorom da sam umorna, napustila sam Daglasove i odvezla se do Frestonovog stana. Zatekla sam ga tamo. Bilo je očigledno da me je očekivao. Posao je bio brzo obavljen. Time je ova neprijatna afera bila završena.

Međutim, ovde nije bio i kraj moje priče.

Prilikom povratka kući, dok sam otvarala ulazna vrata stana, ključ mi se zaglavio u bravi. I dok sam pokušavala da ga silom okrenem, drhtala sam kao u groznici. Osećala sam užasnu jezu koja mi je prolazila kroz celo telo, a srce mi je lupalo kao pomahnitalo. Toliko sam se tresla da je prazna flaša za mleko na pragu zazvečala. Verovato sam je slučajno dodirnula vrhom cipele.

Najzad su se vrata otvorila. Ključ je bio ispravan, ali sam ga ja okrenula naopako, to je bilo sve. Uvukla sam se u stan i tako je gospođa Kraford najzad bila kod svoje kuće.

Časovnik u predsoblju otkucao je četiri puta. Govori se, umire se samo jednom. A ja sam tada um-

irala četiri puta – posle svakog otkucaja po jedanput. Ne, nije bilo to zbog toga što sam se plašila da će neko primetiti moj dolazak u sitne sate. Mogla sam čak da zazvonim i da poštedim sebe onog prokletog baratanja ključem, ali bila sam u takvom stanju da nisam želela nikoga da vidim, čak ni Frenka. Da me je pitao da li sam se lepo provela u klubu sa Daglasovima, eksplodirala bih, a kamoli kad bih morala da odgovorim na nešto drugo.

Frenk je još bio budan i rado je u biblioteci spremajući poresku prijavu. To sam mogla da zaključim po svetlosti koja je dolazila ispod vrata. Uvek je čekao poslednji trenutak, kao i većina poreskih obveznika, a onda je provodio po celu noć nad računima. Zbog toga je i propustio izlazak u noćni klub.

Prešla sam predsoblje na prstima, uvukla se u spavaću sobu i upalila svetlost. U ogledalu sam videla zlatnu olupinu koja se teturala. Spolja je sve blistalo – zlatasta tanana haljina, dijamanti oko vrata, oko ruku i u ušima, a u srcu – tama. Sela sam pred toaletni stočić i uhvatila se za glavu obema rukama. Kad sam se malo sredila, prvo što sam učinila bilo je da otvorim svoju večernju zlatnu torbicu i da iz nje izvadim sve što sam imala u njoj. Bilo je potrebno da torbica bude nešto veća nego inače. Pisma su sačinjavala popriličan paket, a i mali revolver koji sam ponela da mi se nađe pri ruci, takođe je zauzimao dosta prostora. Deset hiljada dolara nije više bilo u torbici, jer ih nisam vratila. Zamenila sam ih za pisma.

U našoj spavaćoj sobi je velik kamin. Spalila sam u njemu sva pisma, jedno po jedno. Kad je i poslednje izgorelo, osetila sam kao da mi je neki težak kamen spao sa srca.

Svukla sam zlatastu haljinu, a onda sam otvorila malu kožnu kutiju i počela da stavljam u nju nakit koji sam te noći nosila. Kutija je bila sa pregadicama: za svaki nakit poseban pregradak. U jedan pregradak stavila sam narukvicu, u drugi prsten i tako redom. Na kraju sam došla do pregratka određenog za naušnice. Najpre sam skinula desnu i stavila je unutra, a onda sam se mašila za levu. Nije je bilo. Dugo sam sedela ne pokrećući se. Prebledela sam kao krpa, a na srce mi se ponovo svalio onaj teški teret. Odjednom, kao sumanuta skočila sam i počela da puzim po parketu i tepihu, iako sam tačno znala gde sam mogla da je izgubim. Dok sam brojala novac, Freston je pokušao da me uhvati za bradu i ja sam trgla glavu nazad, tako da se naušnica sigurno tada otkopčala jer joj je opruga bila pokvarena.

Morala sam da je nađem. Frenk će pitati gde sam je izgubila, a to bi značilo otkriti kuda sam išla. Postojao je još jedan važniji razlog zbog koga sam morala da imam naušnicu. Ako je ostala kod Frestona, on će me ponovo ucenjivati. Naušnica je bila napravljena specijalno za mene i nije mogao da se nabavi duplikat.

Prišla sam vratima i oslušnula. Fren je još radio u biblioteci. Podigla sam slušalicu i okrenula broj koji mi je Freston dao.

A šta ću ako porekne da je našao? Šta ako je već shvatio koliku vrednost ona može da predstavlja za njega? A ja ne bih mogla da mu dam ni centa više. Moj račun u banci bio je iscrpen.

Telefon je zvonio i zvonio, ali on se nije odazivao. Najzad sam odustala, jer nisam mogla cele noći da sedim i neprestano okrećem brojčanik. Ali naušnicu sam morala da nađem. Stoga sam odlučila da se vratim u Frestonov stan. Doduše, pre bih otišla na ma koje drugo mesto pod nebom, nego tamo, ali nije bilo drugog izlaza.

Obukla sam dnevnu haljinu i stari kaput i ponovo uzela revolver.

Nisam verovala da Freston može da se uplaši od mene, ali sam se sa revolverom u džepu osećala sigurnijom.

Odšrkinula sam vrata i izvukla se u predsoblje. Kad bih samo uspela da izađem da ne sretnem Frenka. Ako ga ne sretnem on nikad neće saznati da sam odlazila po drugi put.

Tračak svetlosti nije se više nazirao ispod vrata biblioteke. Sigurno je završio posao i izašao da se malo osveži. To je bilo dobro. Na moju sreću, nismo se sreli na pragu. Flaša sa mlekom i papirom na kome je devojka sigurno ostavila mlekaru neku poruku, bila je na starom mestu.

Dala sam vozaču taksija adresu i zavalila se u naslon sedišta s osećanjem olakšanja. Prozor Frestonovog stana bio je osvetljen. Znači, tamo je, još je budan.

– Imate li časovnik? – upitala sam vozača.

– Imam gospođo.

– Molim vas učinite mi uslugu. Ako ne izađem za deset minuta popnite se i zazvonite na zvono Frestonovog stana. Nasmajala sam se da ga odobrovoljim. – Samo da me podsetite, ne želim da ostanem dugo, a imam lošu naviku da uvek izgubim predstavu o vremenu.

– U redu, gospođo, kroz deset minuta!

Ulazna vrata nisu bila zaključana tako da sam odmah krenula uz stepenice. Zakucala sam na vrata njegovog stana na poslednjem, trećem spratu. Niko nije odgovorio. Ponovo sam zakucala i – ništa. Nestrpljivo i besno prodrmala sam kvaku.

Vrata su se otvorila.

Nadala sam se da ću ga zateći sa revolverom uperenim u mene. Ali on nije bio u dnevnoj sobi. Upalila sam svetlost i počela da tražim naušnicu oko sofe na kojoj sam sedela. Pipala sam rukom ispod nje i tako sam dodirnula nečiju ruku. Trgnula sam se uz vrisak. Ali uprkos užasu i strahu, odgurnula sam sofu.

Freston je ležao na leđima i moglo se videti gde je bio pogođen. Na beloj košulji, tačno iznad srca, videla se crvena mrlja.

Šokirana prizorom, najpre sam htela da pobegnem, ali neki glas u meni zadržao me je. »Prvo treba da nađem naušnicu, hrabrila sam samu sebe – Moraš da je nađeš. To je najvažnije. Ne samo zbog Frenka već i zbog policije. Ucena nije ništa u poređenju sa ubistvom«.

Činila sam ono u šta nikad nisam verovala da sam sposobna: Sagnula sam se i pretresla mu džepove. Naušnica nije bila kod njega, a nije više imao ni onih deset hiljada dolara. Bio je mrtav sigurno već pola časa ili jedan čas. Bio je mrtav u trenutku kad sam ušla u sobu, a tek posle pretresa prisetila sam se da sam čula neki oštar uzdah u trenutku kad sam otkrila telo.

Mišići su mi potpuno otkazali poslušnost. Radili su samo živci. Prešla sam pogledom po podu prema ulazu u spavaću sobu, a onda prema ogromnoj zelenoj zavesi koja je visila sa strane ulaza. Bila je potpuno nepokretna kao i ja i mrtvac pored mene. Ali nije dopirala do poda i mogla sam da vidim kako ispod nje vire vrhovi nečijih cipela.

To su mogle biti Frestonove cipele. Vrhovi su bili okrenuti prema meni, kao da su pripadali nekom čoveku koji me je gledao kroz nevidljivu rupu u zavesi.

U vatrometu paničnog straha samo jedna misao vrzmala mi se u glavi: »Ne viči! Ne miči se!« Neko me je iza zavese posmatrao od trenutka kad sam ušla. On će me pustiti da odem ukoliko ne pokažem da sam ga primetila. »Polako idi prema vratima, a onda se brzo izgubi!«

Uspravila sam se. Na naušnicu i ucenu potpuno sam zaboravila. Želela sam jedino da što pre odem.

Noge su mi se najzad pokrenule, najpre jedna a zatim druga; koračala sam kao po ivici neke visoke, uzane stene. Bila sam na pola puta kad sam iza sebe čula šum.

Okrenula sam se. U međuvremenu zavesa je bila pomerena u stranu i neki čovek je stajao krajnje sa revolverom u ruci. Čak i da nisam znala da je on ubica, njegov izgled bi me uplašio. Na licu kao da su mu se skupili svi poroci i mane ovog sveta. Mogao je da mi dozvoli da odem, ne izlažući se opasnosti da ću znati ko je, ali činjenica da se pojavio iza zavese govorila je dovoljno jasno da me neće pustiti živu.

Glavom mi je dao znak da priđem, a ja nisam mogla da se pokrenem, noge me ponovo nisu slušale.

– Želim samo novac koji je trebalo da on dobije noćas...

Čovekove usne se razvukoše u pakostan osmeh.

– Hajde, govorite gde je?

– Dala sam... – pokazala sam prema lešu koji je ležao između nas i nisam bila u stanju da nastavim.

– Dobro, sam ću ga naći, ali vi nećete odavde izaći dok to ne svršim.

Revolver je bio spreman da opali pa sam osećala da su to moji poslednji trenuci. Ali iznenadan zvuk oboje nas je uplašio. Sredila sam se brže od njega, jer sam znala šta je to. Vozač taksija zvonio je podsećajući me da je deset minuta prošlo.

Freston se potpuno zbunio. Okrenuo se najpre na jednu, zatim na drugu stranu. Revolver je besomučno šetao levo – desno. Uhvatila sam kvaku i izjurila napolje. Potrčao je za mnom, ali sam uspela da zađem za prvi zavoj stepeništa. Opalio je, samo je umesto mene pogodio u prozor i razbio staklo. Nije više pucao. Nije ni moga jer su me štitile stepenice. Njegova jedina šansa bila je da me stigne. Možda bi u tome i uspeo da nije oklevao. Verovatno se plašio da ne probudi čitavu kuću. Čula sam kako se njegovi koraci gube u drugom pravcu, prema krovu.

– Vo... vozite kući – promucala sam vozaču taksija, koji izgleda nije ni čuo pucanj.

Flaša za mleko i dalje je bila pred vratima kad sam ušla u stan po drugi put i popela se u spavaću sobu. Frenk očigledno nije bio iznenađen mojim dugim odsustvom. Spavao je. Disao je odmereno i pravilno, uveren da sam ja još sa Daglasovima u noćnom klubu. Uvukla sam se u krevet ne paleći svetlost. Naušnicu nisam našla, ali u tom trenutku to je bilo sporedno. Pred očima mi se stalno pojavljivalo iscereno, iskrivljeno lice ubice. Ja sam jedina znala ko je ubio Frestona i on će naći načina da me se oslobodi. Negde, nekada, kad se budem najmanje nadala, smrt će me zadesiti. On će potražiti mene ukoliko ja njega prva ne nađem.

*

Poručnik se zvao Parker.

– Molim vas da ovaj razgovor smatrate kao najveću tajnu rekla sam.

– Imajte u nas poverenja – odvratio je i pogledao me pokroviteljski.

– Došla sam da vam nešto predložim. Mogu da vam pružim vrlo korisna obaveštenja, a za uzvrat vi ni u kom slučaju ne smete da upotrebite moje ime, čak ni u izveštaju.

– Da li ste sigurni da je to što predlažete za nas interesantno? U redu, prihvatam vaše uslove.

– Moraćete i druge da uputite u naše poverljive razgovore. Kako ću u tom slučaju biti sigurna da me nećete odati?

– Našoj kontroli ništa ne može da promakne. Ako još neko treba da bude upućen u tajnu zatražiću časnu reč da vas neće pomenuti, ili ću vas držati sasvim u anonimnosti. Da li vam je to dovoljno? Ja vam

dajem časnu reč zakletog službenika policije.

Nisam htela ništa da sakrijem. Rekla sam mu o pismima, o Frestonu, o prvoj poseti i o isplati ucene...

– Ponela sam revolver da bih bila gospodar situacije. Evo ga! Možete da proverite, ako želite. Videćete da nisam pucala.

Uzeo je revolver, odmerio ga u ruci i osmehnuo se:

– Mislim da neće biti potrebno. Zrno izvađeno iz Frestonovog tela je mnogo većeg kalibra. Da li biste prepoznali tog čoveka ako biste ga ponovo videli?

– Cele noći njegovo lice mi je bilo pred očima.

– Rekoste da je držao revolver uperen u vas. Da li ste ga dobro zagledali?

– Sasvim dobro – stresla sam se.

Otvorio je fioku i izvadio jedan revolver.

– Bili ste uplašeni, možda nije korektno, ali ovo je oružje kalibra 45. Je li isto kao i ono koje je on držao?

– Nije. Izgledalo je teže i veće.

– A šta mislite o ovome? – izvadio je drugi revolver.

– Da, takav je bio i onaj – potvrdila sam bez oklevanja.

– Vi ste svedok kome se može verovati. Prvi revolver je kalibra 38, a drugi 45. Ustao je.

– Zamoliću vas da pokušate da nam ga pokažete.

Svi su izgledali kao podlaci, ali nijedan od njih nije njemu bio ravan po spoljašnjosti. Možda je to zato što sam ga videla živog, a ne na papiru. Ipak, prelistavala sam policijske albume dalje, sve dok mi se nije učinilo da se jedno lice sa fotografije slaže s onim u mom sećanju.

– To je čovek koga sam tamo videla – rekla sam.

– Edvard Klejton, zvani Big Edi – reče Parker. – Za njim je izdata poternica zbog tri ubistva koja je dosad počinio. Tražimo ga već duže vremena.

Primetio je promenu koja je nastala kod mene posle njegove poslednje primedbe.

– Šta vam je, gospođo Kraford? Zašto ste se uznemirili?

– Slušajte, poručniče. Znate li zašto sam došla ovamo? Da zaštitim sopstveni život. Taj čovek me je video, on zna da sam ja jedini svedok i pokušaće da me ubije. Vi ga sad tražite zbog četiri, umesto tri ubistva ali to ne znači da ćete ga uhvatiti brže, a ja ću u međuvremenu stalno živeti u opasnosti.

– Odrediću nekog da...

– Ne vredi. Moj muž bi to odmah primetio. Cela stvar bi izašla na videlo, a to je ono što hoću da izbegnem i zbog čega sam došla do vas.

– Hoćete li da kažete da ako treba da birate da li da rizikujete život ili da vaš muž čuje o ženinom uplitanju u ovu stvar, da biste radije izabrali da se kockate životom?

– Radije bih umrla – potvrdila sam odlučno. – Plašim se ne zato što sam platila deset hiljada dolara, već zato što će on pomisliti da sam tim plaćanjem htela nešto da sakrijem.

– Vi ste neobična osoba – priznao je poručnik.

– Nisam. Ali znate kako je, tamo gde ima dima ima i vatre, a ja neću da pružim mužu priliku da sumnja. Sem njega, ništa drugo mi u životu nije važno.

– Ako ste voljni da rizikujete život kako bi bilo da prihvatite jedan veliki rizik i time sve okončate?

Ustala sam da pođem ali posle tih njegovih reči ponovo sam sela.

– Ukoliko budete sarađivali sa nama znaćemo gde da nađemo Klejtona.

Pretpostavljala sam šta je imao na umu. Naježila sam se, ali ga nisam odbila.

– Postoje li neka mesta van vašeg uobičajenog kretanja kuda idete kada ste sami?

– Da, postoje – priznala sam.

*

Frenk nije imao ništa protiv što sam povremeno delila milostinju ali nije voleo delove grada u koje sam odlazila. Ne, nisam bila profesionalna dobrotvorka. Svet koji sam posećivala nije pripadao delokrugu dobrotvornih društava zbog ovog ili onog razloga. To bi bili ljudi bez ikakve pomoći da mene nije bilo. Na primer, gospođa Kovalski živela je sasvim sama, a bila je suviše gorda da traži pomoć. Kad je obolela od artritisa nije više mogla da radi i neko je morao da joj pomogne. Zato sam išla kod nje.

Izišla sam iz kola ispred ulaza u jazbinu u kojoj je živela. Na stepeništu nikada nije gorela svetlost pa sam ponela malu džepnu lampu. Frenk me je opominjao da ne idem tamo sama, naročito noću, ali ga nisam poslušala. Kad sam stopalom napipala prvi stepenik zastala sam za trenutak da izvadim iz torbice lampu.

Da li ste ikad imali osećaj da neko stoji blizu vas, a vi ga ne vidite ili ne čujete?

Upalila sam lampu i njen mali, beli snop svetlosti osvetlio je stepenište. Glas je bio tih, umirujući. Dolazio je s moje desne strane.

– Ne okrećite svetlost ovamo, gospođo Kraford.

Gospođo Kraford... Znala sam ko je.

– Ne plašite se, ja sam iz policije. Neprestano vas pratimo. Ponašajte se prirodno.

Počela sam da se penjem, a srce mi je jedva kucalo. »Glupak, ni Klejton me ne bi više uplašio!« To sam pomislila kad sam zakucala na vrata gospođe Kovalski i ušla.

Starica je sedela u krevetu poduprta jastucima. Lice bi joj se uvek razvedrilo kad bi me videla, kao da sam bila njen anđeo spasilac. Ali ovog puta zurila je u mene skoro neprijateljski.

– Kako ste? – upitala sam je.

Okrenula je glavu.

Vazduh u sobi bio je ustajao, težak.

– Da li bi vam godilo da malo provetrim sobu? – primakla sam stolicu i sela pored kreveta. Ona više nije htela da se okrene i da me pogleda.

– Jeste li upotrebljavali onu električnu grejalicu? Da li vam je bilo bolje? – pokušala sam da je odobrovoljim.

– Mnogo bolje – odgovorila je osorno.

Ruke je prekrstila na grudima i prstom krišom pokazala u pravcu vrata.

Neko je izišao iz kuhinje i stao iza moje stolice. Pokušala sam da ustanem, ali jedna ruka prikova me za stolicu.

– Da li me se sećate? – bilo je sve što je rekao.

– Gospođo Kraford, taj čovek je došao rano uveče i rekao da hoće da vas sačeka. Nisam mogla da ga oteram – ponavljala je starica plačnim glasom. – Nisam mogla da ustanem i da pozovem policiju. Ima revolver.

Udario je staricu revolverom i ona je pala ne usuđujući se da kaže ni reči više.

– A sada da se vratimo tamo gde smo stali one noći, vi i ja...

Shvatila sam da će me ubiti, pre ili posle. Okrenuo me je prema sebi i uperio revolver. Više nije hteo da rizikuje. Izmanevrisao je tako da je stajao između mene i vrata. Leđima je bio okrenut njima, ali ih ja nisam videla niti sam čula kad su se otvorila. Trgao me je nečiji glas.

– Baci revolver, Klejtone. Opkoljen si sa svih strana.

Strašni su bili ti trenuci oklevanja, pre nego što se njegova ruka opustila i revolver pao na pod.

– Mora da ste ga videli čim ste ušli, kad ste nam tako brzo dali znak – primetio je jedan od detektiva.

– Ne, nisam. Nisam ga videla do pre jednog minuta. Ali znala sam da je ovde od trenutka kad sam ušla. Primetila sam to po gospođi Kovalskoj, a i vazduh je bio pun dima od njegove cigare. Nisam mogla da se vratim. Pogodio bi me sa mesta gde je stajao. Pod izgovorom da malo provetrim sobu, otvorila sam prozor i tako ste saznali...

*

Formalno prepoznavanje obavljeno je u kancelariji policije, pod jakom stražom pred vratima. Nisam podizala pogled sa poda sve dok nije ušao u sobu.

– Gospođo X, je li ovo čovek koga ste videli u stanu Edgara Frestona, u 4.30 ujutru, 15 aprila?

– Da.

– Da li je imao oružje u ruci?

– Da.

– Ustanite i ponovite to pod zakletvom.

– Ne možete me nabediti za to. Ja nisam ubica – umešao se Klejton.

– Niste ubili Stelu Bradok? Ili Robinsa? Ili Džimija Stenvika u kolima ispred njegove kapije? Odvedite ga!

– Ona mi je to podmetnula! Ona ga je ubila!

Odvukli su ga napolje, a poručnik Parker se okrenuo i blago dodirnuo prstima moju ruku u rukavici:

– To je sve. Ovim se završava vaš udeo u aferi. Idite kući i pokušajte da zaboravite.

Prvi deo njegovog saveta mogla sam odmah da ispunim, ali u drugi sam sumnjala.

– Moj iskaz je zapisan? – upitala sam.

– Da, ali imamo i iskaz koji su potpisala dva svedoka. Oni su bili u susednoj sobi i gledali su šta se događa. Drugim rečima, oni su svedočili umesto vas.

– Ali možda će na sudu advokat zahtevati da me dovedete radi unakrsnog ispitivanja.

– Ne brinite. Spreman sam da stanem kao svedok umesto vas, ako bude bilo potrebno.

Izgledalo je da se postarao za sve eventualnosti. Osećala sam se znatno bolje.

*

Ceo grad je govorio o tome narednih dana tako da se nisam uznemirila kad je vest doprla i do Frenka. Pročitao je o tome jedne noći u novinama, uoči završetka sudskog procesa koji je dugo trajao.

– Da li ti misliš da stvarno postoji takva žena? – upitala sam ga bezazleno kad mi je pročitao članak. – Ili su on i njegov branilac to udesili da bi skrenuli pažnju porote?

Nije odmah odgovorio, ali sam znala da će uskoro steći svoje mišljenje.

– Da, imama utisak da oni govore istinu. Uostalom, istraga to ne poriče...

– Zašto Klejton i njegov branilac stalno govore o toj ženi? – upitala sam Frenka. – Šta se nadaju da izvuku iz toga?

– Očigledno je da misle da bi im ona na neki način pomogla. Ne znam kako. Ali, ako postoji takva žena, a verovatno da postoji, ona je budala. Zašto nije otišla svom mužu i poverila mu se pre nego što se toliko zaglibila?

Pomislila sam sa gorčinom kako je to lako reći.

– Možda se plašila – primetila sam. – Možda se bojala da joj on neće poverovati.

Ustao je i prekorno me pogledao kao da je pomislio da sam budala što stavljam takvu primedbu.

– Pravi muž razume sve i prašta sve. On se stara o njenim proble-

mima, a pre svega o tome ne govori.

Oh, da, pomislila sam, lepo je to u teoriji, ali pokušaj da vidiš kako to izgleda u stvarnosti.

*

Kad su osudili Edvarda Klejtona novine su o tome pisale naširoko i nadugačko, ali vest o izvršenju kazne bila je mala, u dnu jedne strane.

Edvarda Klejtona, zvanog Big Edi, više nije bilo među živima. Provela sam teške dane razmišljajući da li sam ga mogla spasti. Srela sam se sa poručnikom Parkerom i on mi je rekao da to ne bi dozvolio čak i da sam mogla. Policija je slavila svoju pobedu ne razmišljajući o tuđoj sreći. Ali pravda nije egzaktna nauka. I ona je relativna. Da li je u čoveku sa revolverom zaista postojala želja za ubistvom? Da li je on ubijao ranije? Da li je pokušao još jednom da ubije, čak kad je i mene promašio na stepeništu?

Metak koji je ubio Frestona prošao je kroz tanku tabakeru. Bio je spljošten, a uobičajeni trag koji zrno ostavlja u telu – uništen. Da ponovim: stanari u kući čuli su samo jedan pucanj, pucanj ispaljen na mene...

Ali ja ipak nisam mogla da ga spasem. Sad mi je to jasno. Moje svedočenje ne bi bilo dovoljno da ga izvuče. Naprotiv, samo bih mu odmogla, jer je i mene hteo da ubije. U svakom slučaju on bi završio na električnoj stolici a ja bih upropastila svoju budućnost.

Odbacila sam novine i pošla da se obučem.

Ne, ne naušnice! Imala sam samo jednu i mahinalno sam otvorila kutiju da je pogledam. Nisam verovala svojim očima. U kutiji je bila i druga naušnica.

Uhvatila me je nesvestica ili nešto slično tome. Morala sam da se naslonim na toaletni sto.

Frenk se u međuvremenu obukao i čekao me je u susednoj sobi. Otišla sam do njega, sa kutijom u ruci, bleda kao kip.

– Ko je vratio ovu naušnicu? Učinilo mi se da sam je izgubila.

Pogledao je kutiju zbunjeno, a onda mu se lice razvedrilo.

– Sad se sećam, ja sam je ostavio u kutiju. Tada nisi bila kod kuće.

Nešto mi je zapelo u grlu.

– Kutiju nisam otvarala od one večeri kad sam izašla sa Daglasovima.

– Sigurno je to tada bilo. Rano sam pošao u kancelariju i naleteo sam na mlekara koji je stajao pred vratima veoma uzbuđen. »Pogledajte šta sam našao u vašoj praznoj flaši«, rekao mi je. »U grliću bila je savijena cedulja i iz nje je ispala ova naušnica!« Stavio sam je u džep i kad sam se vratio kući nisi bila tu, pa sam je stavio u kutiju – zastao je i pogledao me. – Izgledaš nekako čudno! Šta ti je? O čemu razmišljaš?

– Ni o čemu – okrenula sam se i uzela mantil. Baš sam mislila kako je život čudan.

Kasnije, ležeći budna, razmišljala sam o tome. Sve one muke, neizvesnosti i strah, zbog čega? Nije bilo potrebno da se vraćam kod Frestona po drugi put. Taj mlekar je prava poštenjačina. Čak i ako je Frenk častio, zaslužio je da ga nagradim.

Spavala sam lako i rano sam se probudila. Pogledala sam na časovnik i ustala. Uzela sam dve novčanice od po deset dolara iz fioke i izišla. Stigla sam u pravo vreme.

– Tome, moram da vam se zahvalim što ste našli moju naušnicu – pokušala sam da mu gurnem no[illegible] u ruku ali on nije hteo da je otv[illegible]

– Kakvu naušnicu, gospođo Kr[illegible] ford?

– Onu koju ste našli u praznoj flaši za mleko. Moja dijamantska naušnica sa smaragdom u sredini.

– Ne, gospođo, prevarili ste se. Nisam ja našao nikakvu vašu dijamantsku naušnicu. Da jesam, sigurno bih se setio.

Rastojanje od ulaznih vrata do naše spavaće sobe nije veliko, a meni je ipak trebalo dugo da ga pređem. Stajala sam i posmatrala Frenka. Njegova ruka virila je ispod pokrivača kao u ljudi kad spavaju. Sela sam na krevet, stavila svoju ruku preko njegove i nežno je obuhvatila kao da sklapam neku vrstu pakta bez reči – nežno, da ga ne probudim.

Setila sam se onoga što je rekao: »Pravi muž razume sve i prašta sve. On se stara o njenim problemima, a pre svega o tome ne govori«.

Danas, kad je sve prošlo i kad pomislim na muke, neizvesnosti i strah koji sam pretrpela, imam utisak da sam prošla kroz tri pakla i da je sve to bilo nepotrebno. Stoga bih, sa svoje strane, uz reči svoga muža dodala i ovo: »Mužu treba reći sve!«

Kraj

NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR IZDAVAČKA DELATNOST

21000 Novi Sad, Bulevar »23. oktobra«, br. 31

PORUDŽBENICA

Ovim se **neopozivo** pretplaćujem na

PRVO KOLO SF biblioteke »Supernova« (**Spok mora da umre, Ka spuštanju noći, Nevolje sa Tihoom, Podmorsko traganje, Kildožer i Zvezdani ponor**), po pretplatnoj ceni od 1.800 dinara.

Pretplatna cena ne može se menjati do isteka važnosti ove porudžbenice.

Iznos od 1.800 dinara uplatiću odjednom, po prijemu »Dnevnikove« uplatnice

Poručilac: ____________________

Broj pošte, mesto: ____________________

Adresa stana: ____________________

U ____________________

Dana, ______________ 1986. godine

Potpis

____

NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR IZDAVAČKA DELATNOST

21000 NOVI SAD, Bulevar »23. oktobra«, br. 31

PORUDŽBENICA

Ovim se **neopozivo** pretplaćujem na:

12 brojeva naučno-fantastičnih romana Roto-biblioteke X-100, po ceni od 1.800 dinara za svih 12 brojeva.

Romane ćete mi isporučivati počev od broja ____, uz obavezu da se ugovorena cena ne može menjati do isteka važnosti ove porudžbenice.

Iznos od 1.800 dinara uplatiću odjednom, po prijemu »Dnevnikove« uplatnice.

Poručilac: ____________________

Broj pošte i mesto: ____________________

Adresa stana: ____________________

U ____________________

Dana ______________ 1986. godine

Potpis

____

U SLEDEĆEM BROJU

FREDERIK EŠTON

LUN PRETI

Iznenada je oteto nekoliko desetina najlepših žena Londona. Štampa optužuje policiju za neefikasnost i sporost. Traži se ostavka inspektora kome je poverena istraga i šefa policije. Tajanstvene otmice lepotica se nastavljaju. Novine spominju srednji vek, trgovinu belim robljem, međunarodne zločinačke organizacije, mafiju. . . Londonom se širi panika. Roditelji se plaše za ćerke, muževi za žene, braća za sestre. . . Policija je izložena neviđenom pritisku štampe i javnog mnjenja ali je nemoćna jer za otmičarima nisu ostali nikakvi tragovi.
Tako je sve dok se u igru ne umeša i najveći svetski avanturista LUN, KRALJ PONOĆI. Preko prijatelja, reportera Artura Markinča u novinama objavljuje poruku otmičarima.
»U roku od dvanaest časova sve devojke moraju biti puštene! U protivnom, sve krivce stavljam na svoju listu osuđenih na smrt! Obećavam im raznovrsne smrti. . .«
Zločinci odbijaju LUNOV ultimatum. Počinje bespoštedna borba između LUNA i otmičara. . .

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100